

RAPPORT

2008:1

Årsmelding 2007

Institutt for
samfunnsforskning
Institute for Social Research

Årsmelding 2007

Institutt for samfunnsforskning

Oslo 2008

© ISF 2008
Rapport 2008:1

Institutt for samfunnsforskning
Munthes gate 31
Postboks 3233 Elisenberg
0208 Oslo
www.samfunnsforskning.no

ISBN: 978-82-7763-261-2
ISSN: 0333-3671

Omslag: Keops AS
Trykk: Allkopi

Innhold

1. Institutt for samfunnsforskning.....	5
2. Styret.....	7
Styrets sammensetning 2007	7
Styrets beretning	8
3. Staben	11
3.1 Vitenskapelige stillinger.....	11
3.2 Øvrige vitenskapelige medarbeidere	19
3.3 Gjesteforskere	19
3.4 Prosjektassistenter.....	20
3.5 Administrasjonen	20
3.6 Informasjonsavdelingen	21
3.7 Biblioteket.....	22
3.8 IT-avdelingen	22
3.9 Kantinen	23
3.10 Faglig bakgrunn i staben	23
3.11 Forskningsledere	24
3.12 Vitenskapelig kompetanse.....	24
4. Prosjekter under arbeid i 2007	27
4.1 Sysselsetting og arbeidsvilkår	28
4.2 Kjønn og samfunn	41
4.3 Sivilsamfunn i endring	48
4.4 Politikk, opinion og demokrati.....	64
4.5 Internasjonal migrasjon, integrasjon og etniske minoriteter	73
5. Tilknytning til universiteter og høyskoler	89
5.1 Bistillinger ved universiteter og høyskoler	89
5.2 Bistillinger ved ISF	90
5.3 Undervisning og sensorvirksomhet.....	90
5.4 Bedømmelseskomitéer	90
6. Internasjonale kontakter og forskningssamarbeid	93
6.1 Prosjekter med utenlandske samarbeidspartnere:.....	93
6.2 Forskeropphold ved utenlandske institusjoner.....	99
6.3 Gjesteforelesninger ved utenlandske læresteder	99

6.4	Verv i internasjonale faglige organisasjoner	99
7.	Stabens faglige oppgaver utenom ISF	103
7.1	Norges forskningsråd.....	103
7.2	Forskningsinstitusjoner og styringsgrupper.....	103
7.3	Søknadsbehandling og konsulentoppgaver	105
7.4	Verv i norske faglige organisasjoner	106
7.5	Vitenskapelige akademier.....	106
7.6	Redaksjonelt arbeid	107
	Tidsskriftkonsulenter	109
7.7	Offentlige styrever, råd og utvalg.....	110
8.	Publikasjoner	113
8.1	ISF-publikasjoner	113
8.2	Bøker og monografier.....	114
8.3	Rapporter utgitt av andre institusjoner	115
8.4	Tidsskrift- og bokartikler.....	116
8.5	Vitenskapelig publisering	123
8.6	Kongresspapers og -foredrag.....	124
8.7	Ledere, kommentarer, anmeldelser, kronikker	129
9.	Konferanser og seminarer.....	131
9.1	Konferanser	131
9.2	Seminarer.....	132
9.3	Instituttseminarer	132
9.4	Presentasjonsseminarer.....	133
9.5	Vilhelm Aubert Memorial Lecture	134
9.6	Arvid Brodersens minneforelesning	134
10.	Formidling	135
10.1	Tidsskrifter.....	135
10.2	ISF-rapporter	136
10.3	ISF Sammendrag	137
10.4	www.samfunnsforskning.no.....	137
10.5	Andre nettsider	138
10.6	Nettverksbygging og brukerkontakt	139
10.7	Mediekontakt og formidling til allmennheten	139
10.8	Annen forskningsformidling.....	141
11.	Administrasjon og økonomi.....	142
11.1	Biblioteket	142
11.2	IT-avdelingen.....	143
11.3	Sekretariatsoppgaver	143
11.4	Instituttets økonomi	144
11.5	Regnskap	146
11.5	Regnskap	146
	Regnskapsprinsipper og noter 2007.....	148

Institutt for samfunnsforskning

Det overordnede mål for Institutt for samfunnsforskning er å bidra til kunnskap om samfunnets oppbygging og utvikling, samt å utvikle modeller og metoder til å analysere disse forhold.

Fra det ble opprettet i 1950 til omkring 1970 spilte instituttet en avgjørende rolle for fremveksten i samfunnsforskningen i Norge. Institutt for samfunnsforskning har hele tiden vært tverrfaglig orientert, og vil føre denne tradisjonen videre.

Institutt for samfunnsforskning er et av de få samfunnsvitenskapelige forskningsmiljøene utenfor universitetene som ikke er sektorspesialisert. Instituttet søker å skape et bredt fagmiljø uten skarpe institusjonelle grenser mellom grunnforskning og anvendt eller problemorientert forskning, og ønsker å bidra til at begge typer forskning drives innenfor samme miljø. Dette kommer til uttrykk gjennom et mangfold av samarbeidspartnere og oppdragsgivere. Instituttet samarbeider blant annet med Universitetet i Oslo, med høyskoler og andre forskningsinstitutt, og har forskningsoppdrag fra både Norges forskningsråd, departementene, frivillige organisasjoner og næringslivet.

Institutt for samfunnsforskning ser det som en sentral oppgave å drive opplæring av yngre forskere og å legge forholdene til rette for at medarbeiderne kan ta doktorgrad og kvalifisere seg for høyere vitenskapelige stillinger.

De fleste av instituttets prosjekter faller innenfor fem hovedområder, som til dels skjærer på tvers av hverandre:

- Sysselsetting og arbeidsvilkår
- Kjønn og samfunn
- Sivilsamfunn i endring
- Politikk, opinion og demokrati
- Internasjonal migrasjon, integrasjon og etniske relasjoner

På disse områdene er det et mål å kartlegge og forklare trekk ved norske samfunnsforhold, samt i størst mulig grad se dem i et komparativt perspektiv

Styret

Styrets sammensetning 2007

Oppnevnt av Norges forskningsråd:

Departementsråd Anne Kari Lande Hasle (2005-2008)

Konsulent Laila Stange (varamedlem) (2006-2008)

Oppnevnt av Universitetet i Oslo:

Professor Aanund Hylland (nestleder) (2005-2008)

Professor Helge Pharo (varamedlem) (2005-2008)

Professor Dag Album (2005-2008)

Professor Signe Howell (varamedlem) (2005-2008)

Oppnevnt av styret ved Institutt for samfunnsforskning:

Professor Eivind Smith (leder) (2007-2010)

Seniorrådgiver Marit Wårum (varamedlem) (2007-2010)

Rådgiver Terje Hauger (2007-2010)

Politisk rådgiver Marianne Seip (varamedlem)(2007-2010)

Oppnevnt av de ansatte ved Institutt for samfunnsforskning:

Forsker Pål Schøne (2007-2008)

Forsker Inés Hardoy (varamedlem) (2007-2008)

Forsker Ragnhild Steen Jensen (2007-2008)

Forsker Aagoth Storvik (varamedlem) (2007-2008)

Styrets beretning

Pr. 31. desember 2007 var til sammen 64 medarbeidere ansatt ved Institutt for samfunnsforskning. 47 var ansatt i vitenskapelige stillinger, hvorav seks i II-stillinger. Det har i løpet av året vært skifte innenfor ISFs ledelse. Fredrik Engelstad gikk av etter 21 år som leder og ble erstattet av Ann-Helén Bay. Hun tiltrådte som direktør 1. oktober.

Faglig var 2007 et godt år for instituttet. Tilgangen på nye prosjekter har vært tilfredsstillende. Flere store prosjekter som ble avsluttet, fortjener å løftes frem:

- To doktorgradsprosjekter ble avsluttet: Treningssentre og idrettslag: Trening i det moderne samfunn og A comparative Study of Gender Attitudes.
- Tre større prosjekter er avsluttet innenfor migrasjonsforskningen:
  - 1) Picturing Pity; Norwegian images of «Self» and «Other»: A study of a transnational knowledge regime.
  - 2) Integrering og byråkrati. Forvaltning, kunnskap og makt i den flerkulturelle byen.
  - 3) Det strategiske instituttprogrammet Internasjonalisering, migrasjon og medborgerskap i det flerkulturelle samfunnet.
- Det strategiske instituttprogrammet Eierskap: utfordringer til eierrollen i moderne økonomi er avsluttet.
- Stortingsvalgundersøkelsen for 2005 ble foreløpig avsluttet med boken «Norske Velgere. En studie av stortingsvalget i 2005».

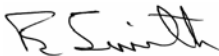
Den vitenskapelige produksjonen har vært god. Til sammen har instituttets forskere vært forfattere, medforfattere eller redaktører av 10 bøker, og utgitt 70 artikler i tidsskrifter og fagbøker.

Resultatregnskapet for 2007 og balansen med noter viser resultatet av virksomheten og den økonomiske stilling pr. 31. desember 2007. Årets resultat etter finansielle poster er et underskudd på kr.263.655 som blir trukket fra instituttets egenkapital. Underskuddet skyldes ikke den regulære driften, men har sammenheng med en beregnet vekst i framtidig pensjonsforpliktelse til Statens Pensjonskasse på kr. 2.919.905. Forpliktelsen er beregnet etter aktuarielle prinsipper og må ses i forhold til en simulert forvaltning av pensjonsmidler, dvs. som om midlene er plassert i langsiktige statsobligasjoner.

Instituttets økonomi er solid, og forutsetningene for fortsatt drift er etter styrets oppfatning fortsatt til stede.

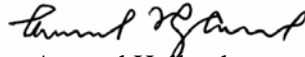
Sykefraværet i 2007 var 2,8 prosent av den totale arbeidsmengden. Skader eller ulykker i forbindelse med arbeidet er ikke konstatert. Det er ikke noe i instituttets virksomhet som forurenser det ytre miljø.

Oslo 25. februar 2008

Eivind Smith
Styreleder

Anne Kari Lande Hasle

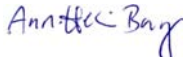

Terje Hauger

Aanund Hylland

Dag Album

Ragnhild Steen Jensen

Pål Schøne

Ann-Helén Bay

Ann-Helén Bay
Direktør

Staben

Det ble totalt utført 52 årsverk, hvorav 36 forskerårsverk, ved Institutt for samfunnsforskning i 2007. Fem vitenskapelig ansatte er forskningsledere i 50 % stilling.

3.1 Vitenskapelige stillinger

Allern, Elin Haugsgjerd

Dr. polit., statsvitenskap, Forsker II

Arbeidsfelt: Partiorganisasjoner, partier og interesseorganisasjoner, partier og demokrati

Tlf: 23 08 61 55

E-post: elin.h.allern@samfunnsforskning.no

Barth, Erling

Dr.polit, sosialøkonomi, Forskningsleder, Sysselsetting og arbeidsvilkår

Arbeidsfelt: Lønnsdannelse, arbeidskraftsetterspørsmål, mobilitet

Tlf: 23 08 61 63

E-post: erling.barth@samfunnsforskning.no

Bay, Ann-Helén

Dr.polit, statsvitenskap, Direktør (fra 1/10-07)

Arbeidsfelt: Velferdspolitik, opinion, politikkutforming

Tlf: 23 08 61 84

E-post: ann.h.bay@samfunnsforskning.no

Bentzen, Tonje

Cand.polit, sosialantropologi, Vit.ass. (fra 15/8-07)

Arbeidsfelt: Kjønn, Afrika, endring

Tlf: 23 08 61 98

E-post: tonje.bentzen@samfunnsforskning.no

Bergh, Johannes

Cand.polit, statsvitenskap, Stipendiat

Arbeidsfelt: Holdninger, valg, likestilling

Tlf: 23 08 61 40

E-post: johannes.bergh@samfunnsforskning.no

Bjørnstad, Thor Christian

Master, sosiologi, Vit.ass. (til 10/7-07)

Borchgrevink, Tordis

Mag.art., sosialantropologi, Forsker II

Arbeidsfelt: Integrasjon, menneskerettigheter, religion

Tlf: 23 08 61 62

E-post: tordis.borchgrevink@samfunnsforskning.no

Bredal, Anja

Dr.polit, sosiologi, Forsker II (fra 20/3-07)

Arbeidsfelt: etniske minoriteter, kjønn og generasjon, arrangerte ekteskap

Tlf: 23 08 61 38

E-post: anja.bredal@samfunnsforskning.no

Brekke, Jan-Paul

Dr. polit., sosiologi, Forsker II

Arbeidsfelt: Flyktninger, innvandring, velferd

Tlf: 23 08 61 29

E-post: jan.p.brekke@samfunnsforskning.no

Brochmann, Grete

Dr. polit., sosiologi, Forsker I (permisjon f.o.m. 16/8-07)

Arbeidsfelt: Innvandring, internasjonal migrasjon, Vest-Europa

Tlf: 23 08 61 18

E-post: grete.brochmann@samfunnsforskning.no

Dale-Olsen, Harald

Dr. polit., sosialøkonomi, Forsker II (permisjon til 8/4-07)

Arbeidsfelt: Lønn, rekruttering, mobilitet

Tlf: 23 08 61 34

E-post: harald.dale-olsen@samfunnsforskning.no

Dapi, Bjorn

Master, økonomi, Vit.ass. (timer fra 31/5-07, 100 % fra 1/7-07)

Tlf: 23 08 61 61

E-post: bjorn.dapi@samfunnsforskning.no

Dugstad, Line

Masterstudent, sosiologi, Vit.ass. (timer januar-mai, 100 % fra 16/11-07)

Tlf: 23 08 61 30

E-post: ldu@samfunnsforskning.no

Ellingsæter, Anne Lise

Dr. philos., sosiologi, Forsker I, 20 % stilling

Arbeidsfelt: arbeid, velferdsstat, kjønn

Tlf: 23 08 61 31 / UIO:22 85 53 60

E-post: a.l.ellingsater@sosiologi.uio.no

Engelstad, Fredrik

Dr. philos., sosiologi, Forsker I (instituttleder t.o.m. 30/9-07)

Arbeidsfelt: Makt, kultursosiologi, vitenskapsteori

Tlf: 23 08 61 56

E-post: fredrik.engelstad@samfunnsforskning.no

Enjolras, Bernard

PhD økonomi, PhD sosiologi, Forskningsleder, Sivilsamfunn i endring

Arbeidsfelt: Sivile samfunn, frivillige organisasjoner, kommersialisering, offentlig politikk, modernisering, identitet

Tlf: 23 08 61 24

E-post: bernard.enjolras@samfunnsforskning.no

Gulbrandsen, Trygve

Dr. philos., sosiologi, Forsker I

Arbeidsfelt: Makt og eliter, tillit, eierskap, familiebedrifter

Tlf: 23 08 61 83

E-post: trygve.gulbrandsen@samfunnsforskning.no

Gullestad, Marianne

Dr. philos., sosialantropologi, Forsker I

Arbeidsfelt: familie, sosial klasse, livshistorier, postkoloniale studier, studier av bilder

Tlf: 23 08 61 52

E-post: marianne.gullestad@samfunnsforskning.no

Hagelund, Anniken

Dr. polit., sosiologi/sosialantropologi, Forsker II

Arbeidsfelt: Innvandrings- og integreringspolitikk, politiske diskurser, velferdsstat

Tlf: 23 08 61 51

E-post: anniken.hagelund@samfunnsforskning.no

Hardoy, Inés

Dr. polit., samfunnsøkonomi, Forsker II, 90 % stilling

Arbeidsfelt: Arbeidsmarkedspolitik, effektevaluering, familiepolitikk

Tlf: 23 08 61 35

E-post: ines.hardoy@samfunnsforskning.no

Huse, Marte Kari

Master, samfunnsøkonomi, Stipendiat

Arbeidsfelt: Arbeidsmarked, omstillinger, produktivitet

Tlf: 23 08 61 23

E-post: mkh@samfunnsforskning.no

Jensen, Ragnhild Steen

Dr.polit., samfunnsgeografi, Forsker II

Arbeidsfelt: Kjønn, arbeidsmarked, eierskap

Tlf: 23 08 61 45

E-post: ragnhild.s.jensen@samfunnsforskning.no

Karlsen, Rune

Cand.polit., statsvitenskap, Stipendiat

Arbeidsfelt: Valg, politisk kommunikasjon, offentlig opinion

Tlf: 23 08 61 42

E-post: rune.karlsen@samfunnsforskning.no

Krogstad, Anne

Dr. polit., sosialantropologi, Forsker I, 20 % stilling

Arbeidsfelt: Politisk kommunikasjon, valgkamp, etniske minoriteters
entreprenørskap

Tlf: 23 08 61 31

E-post: anne.krogstad@samfunnsforskning.no

Lange, Even

Dr. philos., historie, Forsker I, 20 % stilling

Arbeidsfelt: Moderne historie, økonomisk historie

Tlf: 23 08 61 54

E-post: even.lange@samfunnsforskning.no

Langeland, Nils Rune

Dr.art., historie, forsker II (til 9/1-07)

Arbeidsfelt: Politisk idéhistorie, kulturhistorie, Høyesteretts historie

Langvasbråten, Trude

Master, statsvitenskap, Vit.ass. (til 26/1-07 og fra 24/9-07)

Arbeidsfelt: Kjønn, likestillingspolitikk, multikulturalisme

Tlf: 23 08 61 53

E-post: tla@samfunnsforskning.no

Lidén, Hilde

Dr. polit., sosialantropologi, Forskningsleder, IMER

Arbeidsfelt: Barns rettigheter, minoritetsrettigheter, kjønn

Tlf: 23 08 61 26

E-post: hilde.liden@samfunnsforskning.no

Lorentzen, Håkon

Dr. philos., sosiologi, Forsker I

Arbeidsfelt: Sivilsamfunn i endring

Tlf: 23 08 61 22

E-post: hakon.lorentzen@samfunnsforskning.no

Merok, Eivind

M. Sc., økonomisk historie, Vit.ass. (til 1/04-07)

Arbeidsfelt: Moderne økonomisk historie

Nilsen, Kjersti Misje

Master i samfunnsøkonomi, Vit.ass.

Arbeidsfelt: Arbeidsmarked

Tlf: 23 08 61 36

E-post: kjersti.m.nilsen@samfunnsforskning.no

Opstad, Erlend

Master, samfunnsøkonomi, Vit.ass. (80 % stilling, til 16/3-07)

Arbeidsfelt: fagforeninger, arbeidsmarked

Orupabo, Julia

Master, sosiologi, Vit.ass. (fra 9/10-07)

Arbeidsfelt: Etniske minoriteter, arbeidsmarked, klasseidentifikasjon

Tlf: 23 08 61 66

E-post: jor@samfunnsforskning.no

Otterbekk, Stine Renate

Bachelor, statsvitenskap, Vit.ass., 50 % stilling (fra 1/5-07)
Arbeidsfelt: Valgforskning, politiske stridsspørsmål, offentlig
opinion
Tlf: 23 08 61 43
E-post: sro@samfunnsforskning.no

Rogstad, Jon

Dr. polit., sosiologi, Forsker II, 20 % stilling
Arbeidsfelt: Etniske minoriteter, arbeidsmarked, politisk deltakelse, tillit
Tlf: 23 08 61 31
E-post: jon.rogstad@samfunnsforskning.no

Rusten, Hilde

Master, menneskerettigheter, Vit.ass. (til 19/1-07 og fra 1/9-07)
Arbeidsfelt: Barns rettigheter, innvandrings- og asylpolitikk, internasjonal
politikk
Tlf: 23 08 61 58
E-post: hru@samfunnsforskning.no

Røed, Marianne

Dr.polit., sosialøkonomi, Forsker II
Arbeidsfelt: Migrasjon, utdanningsøkonomi, lønnsutvikling
Tlf: 23 08 61 92
E-post: marianne.roed@samfunnsforskning.no

Saglie, Jo

Dr. polit., statsvitenskap, Forsker II
Arbeidsfelt: Partiorganisasjoner, lokaldemokrati, valg
Tlf: 23 08 61 50
E-post: jo.saglie@samfunnsforskning.no

Schøne, Pål

Dr. polit., samfunnsøkonomi, Forsker I
Arbeidsfelt: lønn, kompetanse, arbeidstilbud
Tlf: 23 08 61 82
E-post: pal.schone@samfunnsforskning.no

Seippel, Ørnulf

Dr. polit., sosiologi, Forsker I, 20 % stilling (80 % permisjon fra 15/8-2007)
Arbeidsfelt: Frivillige organisasjoner, idrettssosiologi, sosiale bevegelser og
miljøsosiologi
Tlf: 23 08 61 54

E-post: ornulf.seippel@samfunnsforskning.no

Seland, Idunn

Cand.polit, statsvitenskap, Stipendiat
Arbeidsfelt: IMER, velferdstat, ungdom
Tlf: 23 08 61 37
E-post: ise@samfunnsforskning.no

Sivesind, Karl Henrik

Dr. polit., sosiologi, Forsker I
Arbeidsfelt: Frivillige organisasjoner, sivilsamfunn, velferd
Tlf: 23 08 61 27
E-post: karl.henrik.sivesind@samfunnsforskning.no

Skjørten, Kristin

Dr. philos., Forsker II, (permisjon f.o.m. 15/9-07)
Arbeidsfelt: kjønn, velferdsstat, familie
Tlf: 23 08 61 00
E-post: kristin.skjorten@samfunnsforskning.no

Solheim, Jorun

Mag. art, antropologi, Forsker I, 20 %-stilling
Arbeidsfelt: kjønn, kultur, modernitet
Tlf: 23 08 61 21
E-post: jorun.solheim@samfunnsforskning.no

Stavn, Guro Elin

Master, statsvitenskap, Vit.ass.(til 30/4-07)

Storvik, Aagoth Elise

Dr. polit., sosiologi, Forsker II
Arbeidsfelt: Kjønn, ansettelsesprosesser, eliter, politikk
Tlf: 23 08 61 32
E-post: aagoth.storvik@samfunnsforskning.no

Teigen, Mari

Dr. polit., sosiologi, Forskningsleder, Kjønn og samfunn
Arbeidsfelt: likestillingspolitikk, kjønn, etniske minoriteter
Tlf: 23 08 61 85
E-post: mari.teigen@samfunnsforskning.no

Theien, Iselin

Ph.D, moderne historie, Forsker II, (permisjon t.o.m. 1/11-07)

Arbeidsfelt: Forbruk, organisasjonshistorie, 2. verdenskrig
Tlf: 23 08 61 20
E-post: iselin.theien@samfunnsforskning.no

Ulseth, Anne-Lene Bakken

Cand. polit., sosiologi, Stipendiat (til 17/10-07)
Arbeidsfelt: Idrettssosiologi, kjønn, frivillige organisasjoner

von Simson, Kristine

Master, samfunnsøkonomi, Stipendiat, (permisjon fra 21/6-07)
Arbeidsfelt: Arbeidsmarked, innvandring
Tlf: 23 08 61 39
E-post: kristine.von.simson@samfunnsforskning.no

Waldahl, Ragnhild Holmen

Cand.polit, statsvitenskap, Stipendiat
Arbeidsfelt: Sivilsamfunn, offentlig politikk, idrett
Tlf: 23 08 61 46
E-post: ragnhild.h.waldahl@samfunnsforskning.no

Aardal, Bernt

Dr. philos., statsvitenskap, Forskningsleder, Politikk, opinion og demokrati
Arbeidsfelt: Valgforskning, politiske stridsspørsmål, offentlig opinion,
valgordninger, e-valg
Tlf: 23 08 61 60
E-post: bernt.aardal@samfunnsforskning.no

Aarset, Monica Five

Cand.polit, sosialantropologi, Vit.ass. (fra 1/8-07)
Arbeidsfelt: Integrasjon, kjønn, religion
Tlf: 23 08 61 39
E-post: monica.f.aarset@samfunnsforskning.no

3.2 Øvrige vitenskapelige medarbeidere

Omfatter medarbeidere som har hatt arbeidsplass ved Institutt for Samfunnsforskning i 2007, uten et formelt ansettelsesforhold.

Berglund, Frode

Dr. polit., statsvitenskap, Gjesteforsker
Arbeidsfelt: Valg, partier, opinion
E-post: frode.berglund@nibr.no

Bjørklund, Tor

Dr.philos, statsvitenskap, Gjesteforsker
Arbeidsfelt: Lokalvalg, komparativ politikk
Tlf: 23 08 61 33
E-post: tor.bjorklund@stv.uio.no

Narud, Hanne Marthe

Professor, statsvitenskap, Gjesteforsker
Arbeidsfelt: Valg og regjeringsdannelser, politisk representasjon, politiske nominasjoner
Tlf: 23 08 61 61
E-post: h.m.narud@stv.uio.no

Sejersted, Francis

Dr.h.c., historie, Seniorforsker
Arbeidsfelt: Moderne historie
Tlf: 23 08 61 41
E-post: francis.sejersted@samfunnsforskning.no

3.3 Gjesteforskere

Ferrari de Carli, Eli

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
1. september-1. mars 2008

Bråten, Beret

Universitetsstipendiat, Senter for tverrfaglig kjønnsforskning, Universitetet i Oslo.
3.-31. desember 2007

Hornsteiner, Margret

Masterstudent ved Institutt for statsvitenskap, Universitetet i Bamberg,
Tyskland

1.-30. november 2007

Wollebæk, Dag

Stipendiat, Institutt for sammenliknende politikk, Universitetet i Bergen

1. januar-31. mai 2007

Østreng, Dorte

Høgskolelektor, Høgskolen i Vestfold

28. mai-15. juni 2007

3.4 Prosjektassistenter

Holberg, Sunniva

Malmö, Kari-Anne Svensen

3.5 Administrasjonen

Bay, Ann-Helén

Dr. polit., statsvitenskap, Direktør (fra 1/10-07)

Arbeidsfelt: Velferdspolitik, opinion, politikkutforming

Tlf: 23 08 61 84

E-post: ann.h.bay@samfunnsforskning.no

Engelstad, Fredrik

Dr. philos., sosiologi, Forsker I (Instituttleder til 30/9-07)

Arbeidsfelt: Makt, kultursosiologi, vitenskapsteori

Tlf: 23 08 61 56

E-post: fredrik.engelstad@samfunnsforskning.no

Svensen, Grete

Kontorleder

Arbeidsfelt: Økonomi, personal

Tlf: 23 08 61 48

E-post: gsv@samfunnsforskning.no

Denstad, Katrine

Førstekonsulent

Arbeidsfelt: Administrasjon, informasjon, Tidsskrift for samfunnsforskning

E-post: katrine.denstad@samfunnsforskning.no

Tlf: 23 08 61 86

Lund, Lillian

Førstekonsulent

Arbeidsfelt: Lønn, personal og prosjekter/arkiv

Tlf: 23 08 61 49

E-post: lillian.lund@samfunnsforskning.no

Aarseth, Jorunn

Konsulent, 70 % stilling (fra 1/4-07)

Arbeidsfelt: Post, resepsjon, registre, publikasjoner og scanning

Tlf: 23 08 61 17

E-post: jorunn.aarseth@samfunnsforskning.no

3.6 Informasjonsavdelingen

Moland, Jørgen

Informasjonsleder (permisjon fra 14/5-2/9-07)

Arbeidsfelt: Informasjon og samfunnskontakt

Tlf: 23 08 61 67

E-post: jorgen.moland@samfunnsforskning.no

Severinsen, Johanne

Informasjonsrådgiver

Arbeidsfelt: Internett, presse, publikasjoner, arrangementer

Tlf: 23 08 61 25

E-post: johanne.severinsen@samfunnsforskning.no

Nielsen, Anders

Informasjonskonsulent (til 16/11-07)

Arbeidsfelt: Informasjon

Tlf: 23 08 61 17

E-post: anders.nielsen@samfunnsforskning.no

Sørbye, Marte Rua

Førstefullmektig, 40 % stilling (fra 1/10-07)

Mastergradsstudent, Sosiologi

Arbeidsfelt: Informasjon, publikasjoner, resepsjon

Tlf: 23 08 61 17
E-post: mrs@samfunnsforskning.no

3.7 Biblioteket

Lindblad, Sven
Hovedbibliotekar
Tlf: 23 08 61 91
E-post: sven.a.lindblad@samfunnsforskning.no

Grevle, Sidsel
Bibliotekar, 50 % stilling
Tlf: 23 08 61 90
E-post: sidsel.grevle@samfunnsforskning.no

Hagen, Eva
Avdelingsbibliotekar
Tlf: 22 54 12 57
E-post: eva.hagen@samfunnsforskning.no

Hoelseth, Rune
Bibliotekassistent
Tlf: 23 08 61 90
E-post: rune.hoelseth@samfunnsforskning.no

Hustad, Jon Haakon
Bibliotekar
Tlf: 22 54 12 76
E-post: jon.h.hustad@samfunnsforskning.no

3.8 IT-avdelingen

Kleiven, Vegard
Avdelingsleder IT
Tlf: 23 08 61 88
E-post: vegard.kleiven@samfunnsforskning.no

Naas, Nils-Eivind
Rådgiver IT
Tlf: 23 08 61 87

E-post: nils-eivind.naas@samfunnsforskning.no

Muren, Stig

Konsulent IT

Tlf: 23 08 61 28

E-post: stig.muren@samfunnsforskning.no

3.9 Kantinen

Skistad, Wenche

Kantineleder

Tlf: 23 08 61 97

Haugen, Audhild

Kantineassistent, 50 % stilling

Tlf: 23 08 61 97

3.10 Faglig bakgrunn i staben

Sett på bakgrunn av utdanning fordeler den vitenskapelige staben seg som vist i tabell 1.

Tabellen beskriver det samlede forskningsmiljø ved ISF. Ansatte i mindre enn 1/2 stilling er ikke tatt med i statistikken. Heltids ansatte i permisjon er regnet inn.

Tabell 1. Den vitenskapelige staben etter fagområde, pr. 31. desember 2007

Fagområde	2005	2006	2007
Sosiologi	12	12	11
Statsvitenskap	6	9	10
Økonomi	7	10	10
Filosofi/idéhistorie	1	0	0
Sosialantropologi	6	4	6
Historie	3	3	1
Kriminologi	1	1	1
Samfunnsgeografi	1	1	1
Menneskerettigheter	0	1	1
I alt	37	41	41

3.11 Forskningsledere

Ved utgangen av 2007 har instituttet følgende forskningsledere:

- Erling Barth (Syssestetting og arbeidsvilkår)
- Mari Teigen (Kjønn og samfunn)
- Bernard Enjolras (Sivilsamfunn i endring)
- Bernt Aardal (Politikk, opinion og demokrati)
- Hilde Lidén (Internasjonal migrasjon, integrasjon og etniske relasjoner)

3.12 Vitenskapelig kompetanse

Vitenskapelige medarbeidere tilkjennes formell kompetanse etter samme regler som gjelder ved universitetene. De fordelte seg etter kompetanse som vist i tabell 2. Ved utgangen av 2007 hadde instituttet 32 ansatte med kompetanse som forsker II/I og 7 ansatt i stipendiatstillinger. Ansatte i mindre enn 1/2 stilling er ikke tatt med i statistikken. Heltids ansatte i permisjon er regnet inn.

Tabell 2. Ansatte forskere etter kompetanse, pr. 31. desember 2007

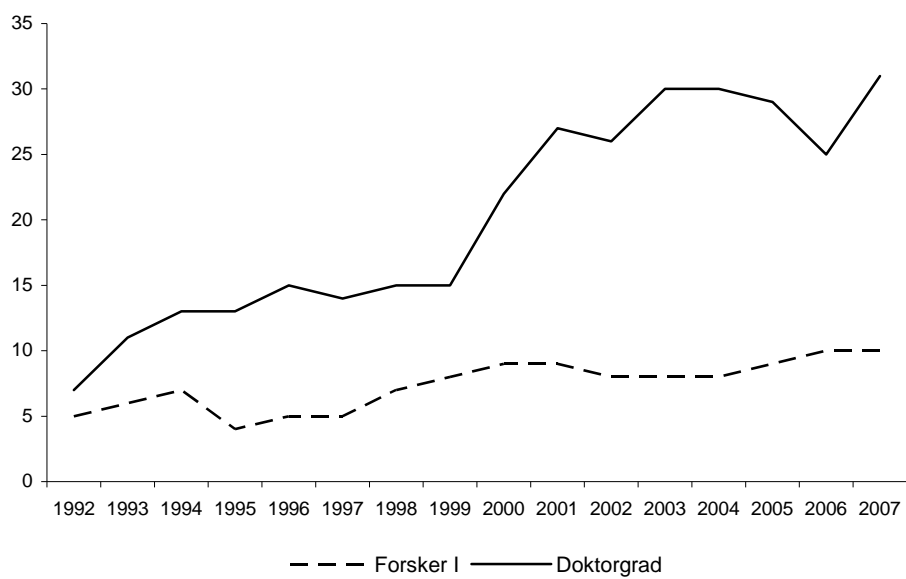
	2005	2006	2007
Forsker I	9	10	10
Forsker II	22	16	16
Stipendiat	3	4	7
Vitenskapelig assistent	3	11	8
I alt	37	41	41

Tabellen omfatter de forskere som er nevnt under pkt. 3.10 foran. Ansatte i mindre enn 1/2 stilling er ikke tatt med. Heltids ansatte i permisjon er regnet inn.

Ved årets utgang hadde 31 forskere ved instituttet doktorgrad.

Elin Haugsgjerd Allern disputerte 9. februar 2007 for Dr. polit.-graden i statsvitenskap med avhandlingen «Parties, Interest Groups and Democracy: Political Parties and their Relationship with Interest Groups in Norway». Doktorgraden ble avlagt ved Institutt for statsvitenskap ved Universitetet i Oslo.

Figur 1. Antall ansatte forskere med med doktorgrad og kompetanse som forsker I pr. 31. desember 1992–2007

Prosjekter under arbeid i 2007

Ved instituttet ble det i 2007 arbeidet med i alt 65 prosjekter. De fleste av disse prosjektene kan grupperes innenfor fem hovedområder:

- Sysselsetting og arbeidsvilkår
- Kjønn og samfunn
- Sivilsamfunn i endring
- Politikk, opinion og demokrati
- Internasjonal migrasjon, integrasjon og etniske relasjoner

Mellom enkeltprosjekter er det i mange tilfeller et nært samarbeid. Instituttet ønsker en rimelig balanse mellom integrering av enkeltprosjekter i samlende forskningsprogrammer på den ene siden og åpenhet for å ta opp problemstillinger som faller utenfor de opptrukne rammer på den andre. Forskningen ved ISF omfatter derfor også prosjekter som ikke lar seg plassere naturlig innenfor noen av de fem hovedområdene.

Ved hvert prosjekt er de viktigste publiserte arbeider tatt med. Av plasshensyn er ikke all rapportering ført opp.

En økonomisk oversikt over prosjektbevilgningene etter kilde, er gitt i kapittel 11.4.

4.1 Sysselsetting og arbeidsvilkår

Medvirkning, læring og belønning i det nye arbeidslivet

Bemanning: Pål Schøne
Erling Barth
Harald Dale-Olsen
Kjersti Misje Nilsen
Tidsplan: 2003–2007
Finansiering: Norges forskningsråd
Prosjekt nr. 410.037

Prosjektbeskrivelse

Har norske virksomheter tatt i bruk nye, mer fleksible måter å organisere arbeidet på? Har arbeidstakerne fått større innflytelse over eget arbeid? Har de samtidig fått mindre innflytelse over arbeidsplassen? Er de kollektive lønnsavtalenes tid forbi? Går det i retning av resultatbasert belønning og individuelle kontrakter? Vil lønnsforskjellene øke – mellom virksomheter og mellom arbeidstakere? Gir det nye arbeidslivet større muligheter for hver enkelt til å utnytte og utvikle sine sterke sider? Men hva skjer med arbeidstakere som ikke kan leve opp til produktivitetskravene?

Hovedmålet med dette prosjektet er å frembringe kunnskap om dagens arbeidsliv i Norge samt å gi innsikt i utviklingstrekk og prosesser som vil være med på å forme arbeidslivet i framtida. Arbeidslivet er i kontinuerlig endring. De fleste endringene skjer med små skritt. Det kan likevel være meningsfullt å bruke betegnelsen «det nye arbeidslivet» om visse utviklingstrekk som har vært særlig påfallende det siste tiåret – men som ennå ikke er særlig godt kartlagt eller forstått. Dette gjelder utviklingstrekk knyttet til forhold på hver enkelt arbeidsplass: organisering av arbeidet, bruk av teknologi, samarbeid mellom ledelse og ansatte, og belønningssystemer. I nært samspill med dette skjer det også endringer i arbeidsmarkedet.

Grunnlaget for de empiriske analysene er Arbeids- og bedriftsundersøkelsen 2003, en intervjuundersøkelse blant daglige ledere for et representativt utvalg av norske virksomheter i privat og offentlig sektor (2358 virksomheter) med mer enn 10 ansatte. Intervjuer med daglige lederne er koblet til registerbasert informasjon om virksomhetene og de ansatte for perioden 1995-2003. Dette gir oss paneldata og dermed bedre muligheter til å identifisere kausale sammenhenger enn man har med rene tverrsnittsdata.

Prosjektet gjennomføres som et samarbeidsprosjekt mellom Institutt for samfunnsforskning, Institutt for sosiologi og statsvitenskap ved NTNU, Forskningsstiftelsen Fafo, og Stiftelsen Frischsenteret for samfunnsøkon-

misk forskning. Prosjektet er organisert i åtte temagrupper med 3-6 deltakere fra de samarbeidende institusjonene i hver gruppe.

De viktigste arbeidene

- Barth, Erling og Bratsberg, Bernt og Hægeland, Torbjørn og Raaum, Oddbjørn (2006), *Who Pays for Performance?* IZA Discussion Paper No. 2142. Bonn: IZA - Forschungsinstitut zur Zukunft der Arbeit.
- Barth, Erling (2006), «Lønnsforskjeller mellom kvinner og menn: Hva kan økonomisk teori bidra med?» *RØST*, 1-2006.
- Dale-Olsen, H. (2006), «Using Linked Employer-Employee Data to Analyse Fringe Benefits Policies: Norwegian Experiences.» I: Bryson, A., J. Forth and C. Barber (eds.), *Making Linked Employer-Employee Data Relevant to Policy*. DTI Occasional paper no. 4 (T 2006:054).
- Dale-Olsen, Harald (2006), «Økende mobilitet i det norske arbeidslivet?» *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 23 (1):3–11.
- Dale-Olsen, Harald (2005), «Analysing fringe benefits policies using linked employer-employee data.» Paper presentert ved PSI/DTI workshop «Making linked employer-employee data policy relevant», september 2005..
- Dale-Olsen, Harald (2005), «Attraktive frynsegoder?» *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 22 (1):83–93.
- Nergaard, K., og T. A Stokke (2006), «Tariffavtale, ferie og lønn.» *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 23(2):259-268.
- Nilsen, Kjersti Misje (2006), «Har vi mindre jobbstabilitet i Norge?» *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 23 (2):181–190.
- Rosholm, M., Marianne Røed og Pål Schøne (2006), «Is new work practices and new technologies biased against immigrant workers?» IZA Discussion Paper No. 2135. Bonn: IZA - Forschungsinstitut zur Zukunft der Arbeit.
- Røed, Marianne og Pål Schøne (2006), «Does High Product Market Competition Benefit Immigrants?» Paper presentert på EALE-konferansen i Praha, september 2006.
- Schøne, Pål (2007), «Does increased international competition increase the need for training?» *Applied Economics Letters*, 14 (2):151–155.
- Schøne, Pål (2006), «Determinants and Developments of Employer Provided Training: Evidence from a Wage Compressed Environment.» *Journal of Vocational Education and Training*, 58:237–254.
- Schøne, Pål (2006), «Hvor mye betyr barn for lønnsforskjeller?» *RØST*, 1-2006.
- Torp, Hege (2005), «Det nye arbeidslivet: Forklaringer og konsekvenser.» *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 22 (1):129–139.
- Torp, Hege (red.) (2005), *Nytt arbeidsliv. Medvirkning, inkludering og belønning*. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Unemployment insurance and the dynamics of employment and economic exclusion among low income earners

Bemanning: Inés Hardoy
Marianne Røed
Iben Bolvig, Handelshøjskolen i Århus
Reija Lilja, Labour Institute for Economic Research, Helsinki
Merja Kauhanen, Labour Institute for Economic Research,
Helsinki
Nina Smith, Handelshøjskolen i Århus
Tidsplan: 2005–2007
Finansiering: NOS-SH
Prosjekt nr. 410.051

Prosjektbeskrivelse

Formålet med prosjektet har vært å analysere effekten av stønadsordningene rettet mot arbeidsløse arbeidssøkere på sannsynligheten for å returnere til lønnet arbeid. Oppmerksomheten er rettet mot arbeidstakere med lite utdanning og erfaring – med utsikter til relativt dårlig betalt arbeid. For den samme gruppen studerer vi inntektsmobilitet i arbeidsmarkedet, dvs. hvor lenge de blir værende i jobber med lav lønn og om de deretter klatrer oppover i lønnsfordelingen eller trekker seg ut av arbeidsmarkedet, for eksempel som uføretrygdet.

Analysene utnytter komparative data fra Danmark, Finland og Norge over en periode på 15 år. Dette gjør oss i stand til å sammenlikne på tvers av tre arbeidsmarkeder, tre lønnsfordelinger og tre stønadssystemer – riktignok med mange likhetstrekk, men også med viktige forskjeller, for eksempel når det gjelder dekningsgrad og kompensasjonsgrad.

Prosjektleder er Reija Lilja, Labour Institute for Economic Research, Helsinki. Fra samme institutt deltar Merja Kauhanen. Danske samarbeidspartnere er Nina Smith og Iben Bolvig, Handelshøjskolen i Århus.

Det viktigste arbeidet

Bolvig, Iben, Inés Hardoy, Merja Kauhanen, Reija Lilja og Marianne Røed (2007), «The effect of tightened UIB entitlement rules on incentives to accept employment. Empirical evidence from three Nordic countries» Paper presentert på EALE-konferansen (European Association of Labour Economists), Oslo, 20.-22. september 2007.

Tilpasning i arbeidsmarkedet blant voksne med lite utdanning. Effekten av arbeidsløshetsstønader. En sammenlignende analyse av tre nordiske land

Bemanning: Inés Hardoy
Marianne Røed
Iben Bolvig, Handelshøjskolen i Århus
Reija Lilja, Labour Institute for Economic Research, Helsinki
Merja Kauhanen, Labour Institute for Economic Research, Helsinki
Nina Smith, Handelshøjskolen i Århus

Tidsplan: 2005–2007

Finansiering: Nordisk Ministerråd

Prosjekt nr. 410.053

Prosjektbeskrivelse

Formålet med prosjektet er å frambringe kunnskap om arbeidsmarkedstilpasningen for voksne med lite utdanning (fullført grunnskole eller mindre) – for på den måten å styrke beslutningsgrunnlaget for utforming av arbeidsmarkeds-, sosial- og utdanningspolitikken i Norden.

For det første gir vi en komparativ beskrivelse og diskusjon av tilpasningen innenfor og utenfor arbeidsmarkedet for voksne med lite utdanning. Denne delen av prosjektet vil også gi en beskrivelse og vurdering av utdanningspolitiske tiltak rettet mot voksne med lite utdanning og arbeidsmarked politiske kvalifiseringstiltak rettet mot arbeidsløse arbeidssøkere.

For det andre analyserer vi – med registerbaserte individdata – sammenhengen mellom arbeidsmarkedstilpasning for voksne med lite utdanning og økonomiske og institusjonelle forhold samt arbeidsmarkedspolitikken innretning. For å få innsikt i årsakssammenhenger utnyttes variasjoner over tid, mellom land og mellom grupper – for eksempel etter utdanning. Prosjektet har et særskilt fokus på varighet av arbeidsløshet og overgang fra arbeidsløshet til sysselsetting eller alternativt yrkespassivitet – og arbeidsløshetsstønadenes kvalifiseringskrav, kompensasjonsgrad og varighet.

Analysene utnytter komparative data fra Danmark, Finland og Norge over en periode på 10-15 år. Dette gjør oss i stand til å sammenlikne på tvers av tre arbeidsmarkeder og tre utdanningspolitiske og arbeidsmarkedspolitiske regimer – riktignok med mange likhetstrekk, men også med viktige forskjeller, for eksempel når det gjelder lønnsstruktur og arbeidsløshetsstrygdens dekningsgrad og kompensasjonsgrad.

Det viktigste arbeidet

Iben Bolvig, Ines Hardoy, Merja Kauhanen, Reja Lilja og Marianne Røed (2007), *The labour supply of low-skilled - incentives in the unemployment insurance systems*, TemaNord 2007. Nordisk Ministerråd.

En bærekraftig velferdsstat**Likhet og stabilitet**

Bemanning: Erling Barth
Kalle Moene, Universitetet i Oslo
Kjersti Misje Nilsen
Tidsplan: 2005–2008
Finansiering: Norges forskningsråd og Frischsenteret
Prosjekt nr. 410.057

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet tar for seg sammenhengen mellom økonomisk utjevning og velferdsstatens evne til å opprettholde seg selv. På den ene siden bidrar omfattende velferdsordninger til økt likhet. På den andre siden påvirker inntektsutjevningen velferdsstatens oppslutning.

Prosjektet har både et teoretisk og empirisk utgangspunkt. Den empiriske delen vil benytte omfattende komparative internasjonale analyser. Prosjektet er et samarbeidsprosjekt med Frischsenteret, Institutt for Økonomi ved Universitetet i Oslo.

The impact of immigration on employment and wages of Norwegian workers

Bemanning: Marianne Røed
Pål Schøne
Bernt Bratsberg, Frischsenteret
Oddbjørn Raaum, Frischsenteret
Tidsplan: 2006–2009
Finansiering: Norges forskningsråd
Prosjekt nr. 410.063

Prosjektbeskrivelse

Innvandring øker arbeidstilbudet og endrer arbeidsstyrkens sammensetning med hensyn til alder, kompetanse, mobilitetsatferd og geografisk lokalisering. Dette har økonomiske effekter både via arbeidsmarkedet, investeringsatferden og offentlige finanser i mottakerlandene. Lønns- og sysselsettingsutviklingen, arbeidsløsheten, bransjestrukturen og offentlige budsjetter blir med andre ord påvirket når innvandringen til et land øker. Økonomiske effekter av innvand-

ring har i løpet av de siste 10-15 årene vært analysert av økonomer i USA, Canada, Israel og i en del europeiske innvandringsland. I dette prosjektet analyseres effekter av innvandring til Norge på lønns- og sysselsettingsutviklingen ved hjelp av økonometriske metoder anvendt på norske registerdata. Det fokuseres på å få fram variasjoner mellom forskjellige segmenter i arbeidsmarkedet.

Det viktigste arbeidet

Schøne, Pål (2006), «Ottar Brox: Arbeidskraftimport. Velferdsstatens redning – eller undergang?» *Tidsskrift for velferdsforskning*, 9(4):266–269.

Changing Work - The impact of Reorganisation and Reallocation on Establishment Performance and Worker Well Being

Bemanning: Erling Barth
Harald Dale-Olsen
Aagoth Elise Storvik
Arne Mastekaasa, Universitetet i Oslo
Alex Bryson, Policy Studies Institute, London.
Bernt Bratsberg, Frischsenteret
Oddbjørn Raaum, Frischsenteret
Torbjørn Hægeland, Statistisk sentralbyrå
Marte Kari Huse
Kjersti Misje Nilsen
Tidsplan: 2006–2009
Finansiering: Norges forskningsråd
Prosjekt nr. 410.064

Prosjektbeskrivelse

Hva kan samfunnet, bedrifter og arbeidstakere tjene på reorganisering og reallokering mellom bedrifter? Hva slags typer reorganisering har vært en suksess. Hvem har vært taperne? Og hvordan kan institusjoner og fagforeninger forandre fordelingen av vinnere og tapere? Dette tverrfaglige prosjektet søker å produsere ny kunnskap om hvordan nedskjæringer, fusjoner og oppsplittinger og interne reorganiseringsprosesser påvirker arbeidsytelser og velferden til arbeidstakerne. Vi vil spesielt undersøke hvordan arbeidsmarkedspolitik og forhandlinger og samarbeid mellom arbeidsgivere og arbeidstakerorganisasjoner påvirker utfallet for arbeidere og bedrifter.

Vi tolker arbeidsytelser og velferd i vid forstand, og måler derfor effekter både på sykefravær, subjektive mål på velferd, sysselsetting og inntekt. Hovedfokus vil være på strategier som sikrer inkludering og reduserer marginalisering og ekskludering av arbeidstagerne. Prosjektet er et samarbeid mellom ISF, Frisch senteret, Universitetet i Oslo og Policy Studies Institute i London.

Komparative analyser mellom Norge og Storbritannia gjør at vi kan sette forskjellige modeller for arbeidsmarkedspolitik opp mot hverandre.

De viktigste arbeidene

Dale-Olsen, Harald (2007), «Labour mobility and turnover in the beginning of the 21st century». Paper presentert ved Workshop on Linked Employer-Employee Data Sets for European Labour Market Policy Analysis i Brussel 3-4.5.07

Dale-Olsen, Harald og Alex Bryson (2007), «A tale of two countries: Unions, closures and growth in UK and Norway». Paper presentert ved CEP/ESRC conference The Survival of Growth of Firms i London 7. desember 2007.

Labour market integration of non-western immigrants - identifying policies that work

Bemanning: Pål Schøne
Marianne Røed
Inés Hardoy
Jon Rogstad
Jan-Paul Brekke
Erling Barth
Bernt Bratsberg, Frischsenteret
Tao Zhang, Frischsenteret
Oddbjørn Raaum, Frischsenteret
Eskild Wadensjö, Universitetet i Stockholm
Kristine von Simson

Tidsplan: 2006–2009

Finansiering: Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 410.065

Prosjektbeskrivelse

Dette prosjektets tema er den dårlige integrasjonen av ikke-vestlige innvandrere på det norske arbeidsmarkedet. Prosjektet fokuserer spesielt på årsaker til den dårlige integreringen. Vi ønsker å identifisere strategier, tiltak og mekanismer - sett både fra myndighetene og det enkelte individ - som bidrar til å forklare og forstå integrering og mangel på integrering for ulike grupper av ikke-vestlige innvandrere.

De viktigste arbeidene

Hardoy, Inés og Pål Schøne (2007), «Returns to Pre-Immigration Education for Non- Western Immigrants: Why so low?» Paper presentert på på XXI Annual Conference of the European Society for Population Economics, Chicago, 14.-16. juni 2007, og på EALE-konferansen (European Association of Labour Economists), Oslo, 20.-22. september 2007.

Rogstad, Jon og Julia Orupabo (2007), «Vennligst vent, du rykker stadig fram til start», *Søkelys på arbeidslivet*, 24(1):33–42.

Støtte til EALE-konferansen 2007

Bemanning: Erling Barth

Tidsplan: 2007–2007

Finansiering: Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 410.066

Prosjektbeskrivelse

ISF arrangerte i samarbeid med Økonomisk Institutt ved Universitetet i Oslo, og Frischsenteret årets EALE (European Association of Labour Economists)-konferanse. Konferansen ble holdt i Georg Sverdrups hus på Blindern, 20.-22. september 2007, og samlet over 400 deltakere fra hele verden. Over 300 papere ble presentert. Se www.eale.nl

The economic impacts of immigration in reciving countries - konferanse

Bemanning: Marianne Røed

Tidsplan: 2007–2008

Finansiering: Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 410.068

Prosjektbeskrivelse

Forskerseminar om effekter av innvandring i mottakerlandene. I løpet av våren 2008 skal ISF arrangere et forskerseminar om effekter av innvandring for lønn og sysselsetting i mottakerlandenes arbeidsmarkeder. Til seminaret er det invitert rundt ti forskere fra Europa og Nord Amerika.

Den norske lønnsforhandlingsmodellen i et likelønnsperspektiv

Bemanning: Pål Schøne
Kjersti Misje Nilsen
Tidsplan: 2006–2007
Finansiering: Barne- og likestillingsdepartementet
Prosjekt nr. 410.069

Prosjektbeskrivelse

I likelønnskommisjonens mandat heter det at «den norske forhandlingsmodellen bygger på at lønnsveksten må tilpasses hva konkurranseutsatt sektor over tid kan leve med. Dette har gitt en samlet ramme for lønnsoppgjørene som har bidratt til god økonomisk utvikling og lav arbeidsledighet. Kommisjonen bes vurdere hvordan fordelingen av denne rammen har vært i et likelønns-perspektiv de siste 10 årene».

Problemstillingen om hvordan den norske forhandlingsmodellen virker inn på lønnsforskjeller mellom kvinner og menn er lite systematisk belyst i empirisk forskning. Målet med oppdraget er å utrede denne delen av mandatet, hvor det blir bedt om en vurdering av hvilke konsekvenser forhandlingssystemet med samlet ramme for lønnsoppgjørene har hatt for lønnsutviklingen for kvinner og menn. Innholdet i rapporten er en skisse til hvordan en slik utredning kan gjennomføres. Den viser sentrale problemstillinger, begrepsavklaringer, datagrunnlag og metode, samt noen enkle resultater basert på foreliggende data.

Det viktigste arbeidet

Nilsen, Kjersti Misje og Schøne, Pål (2007), *Den norske forhandlingsmodellen i et likelønns-perspektiv*. ISF-rapport 2007:005.

Bidrar innvandring til å «smøre hjulene» i regionale arbeidsmarkeder?

Bemanning: Marianne Røed
Pål Schøne
Bernt Bratsberg, Frischsenteret
Kjetil Sørli, Norsk institutt for by- og regionforskning
Michael Rosholm, Universitetet i Aarhus
Tidsplan: 2007–2009
Finansiering: Norges forskningsråd
Prosjekt nr. 410.070

Prosjektbeskrivelse

I dette prosjektet vil vi analysere om innvandrere bidrar til å redusere ubalanser i tilbud - og etterspørsel etter arbeidskraft mellom geografiske regioner i Norge. Det sentrale utgangspunktet er analyser fra andre land som tyder på at

immigranter er mer geografisk mobile innenfor det nasjonale arbeidsmarkedet enn de innfødte. Å være mer mobil innebærer, i denne sammenheng, at man trenger mindre premie - i form av bedre arbeidsmarkedsbetingelser - for å flytte fra et område til et annet. Det skal dermed mindre til for at mer mobile individer flytter fra et område med arbeidsløshet til et område med mangel på arbeidskraft. De overordnede spørsmålene i prosjektet er om økt innvandring - gjennom denne mekanismen - bidrar til å effektivisere fordelingen av produksjonsressurser mellom regionale arbeidsmarkeder i Norge og, i så fall, under hvilke betingelser dette bidrar til å styrke den nasjonale og regional økonomisk utvikling?

Hva betyr barn for lønnsforskjellen mellom kvinner og menn?

Bemanning: Pål Schøne
Inés Hardoy
Tidsplan: 2006-2007
Finansiering: Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Prosjekt nr. 410.071

Prosjektbeskrivelse

Timelønnsforskjellen mellom kvinner og menn er i dag på ca. 15 prosent. Prosjektet går ut på å finne hvor viktig barn er for å forklare lønnsforskjeller mellom kvinner og menn.

De viktigste arbeidene

Hardoy, Inés og Pål Schøne (2008), «Hvor mye betyr barn for lønnsforskjeller mellom kvinner og menn?», *Tidskrift for samfunnsforskning*, 49(1).
Hardoy, Inés og Pål Schøne (2007), *Lønnsforskjeller mellom kvinner og menn: Hvor mye betyr barn?* ISF-rapport 2007:003.

Utstøting fra arbeidsmarkedet

Bemanning: Inés Hardoy
Knut Røed
Tidsplan: 2007–2009
Finansiering: Frisch v/ Norges forskningsråd
Prosjekt nr. 410.072

Prosjektbeskrivelse

Dette prosjektet er en videreføring av en tidligere prosjekt ved Frishsenteret «Mobilisering av arbeidstilbudet». Siktet med prosjektet er å analysere årsaker til utstøting og uttrekning fra det norske arbeidsmarkedet.

Virkninger av arbeidsinnvandring på arbeidsmarked og norsk økonomi

Bemanning: Marianne Røed

Pål Schøne

Kristine von Simson

Tidsplan: 2007–2007

Finansiering: Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Prosjekt nr. 410.073

Prosjektbeskrivelse

Dette prosjektet innebærer å gå gjennom sentrale bidrag til den internasjonale forskningslitteraturen om effekter av innvandring på lønns- og sysselsettingsutviklingen i mottakerlandene. Hensikten er å belyse hvordan innvandring kan komme til å virke for utviklingen i det norske arbeidsmarkedet.

Det er få empiriske analyser som baserer seg på norske data, men det er en stor internasjonal litteratur om relevante emner. Vår strategi er å beskrive hovedresultater fra denne litteraturen, og drøfte dem i forhold til sentrale trekk ved den norske velferdsstaten og det norske arbeidsmarkedets virkemåte.

Graden av innvandring er den uavhengige variabelen i de analysene som gjennomgås, altså det fenomenet som potensielt har effekter på den økonomiske utviklingen i mottakerlandene. Når det gjelder de avhengige variablene i analysene, hva innvandringen har effekt på, fokuserer vi på studier som behandler to hovedtemaer:

- Hvordan en økt tilstrømning av arbeidskraft fra utlandet virker inn på den gjennomsnittlige lønns- og sysselsettingsutviklingen, og hvordan effektene fordeler seg mellom forskjellige grupper i arbeidsmarkedet etter utdanning, plassering i inntektsfordelingen eller innvandringsbakgrunn.
- Hvordan skattebyrden til befolkningen i mottakerlandene påvirkes av økt innvandring.

Det viktigste arbeidet

Røed, Marianne og Pål Schøne (2007), *Virkinger av arbeidsinnvandring – en kunnskapsoversikt*. ISF-rapport 2007:012.

Study on European Labour Market Analysis using Firm-level Panel Data and linked Employer-Employee Data

Bemanning: Erling Barth
Harald Dale-Olsen
Tidsplan: 2007–2008
Prosjekt nr. 410.074

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet innebærer primært å delta i et nettverk knyttet til analyser av arbeidsmarkedet basert på komplette arbeidsgiver-arbeidstakerdata, og sekundært utføre analyser av hvordan lønnsstrukturforskjeller mellom land påvirker arbeidsmarkedet og lands tilbud av velferdstjenester. Prosjektet sikrer tilgang til data fra the European Structure of Earnings Survey micro data gjennom en avtale mellom London School of Economics and Political Science (LSE) og ISF. Analysene vil bli utført gjennom prosjektet Changing work og gjennom ESOP.

Strategisk instituttprogram**Eierskap: utfordringer til eierrollen i moderne økonomi**

Bemanning: Trygve Gulbrandsen
Ragnhild Steen Jensen
Pål Schøne
Tidsplan: 2005–2007
Finansiering: Norges forskningsråd
Prosjekt nr. 418.027

Prosjektbeskrivelse

Privat eierskap ses i vår type økonomi som en sentral forutsetning for effektivitet og vekst i økonomien. Eierrollen i private bedrifter utfordres i dag på ulike måter. Ansatte har over tid fått omfattende rettigheter som utfordrer eierens styringsrett og de uformelle relasjonene mellom eiere, ledelse og ansatte i familiebedrifter. De ansattes rettigheter målbæres av fagforeningene.

Det første delprosjektet skal studere hvordan familiebedrifter forholder seg til fagorganisering blant de ansatte.

Det andre delprosjektet vil diskutere hvordan den økende betydningen av kunnskapskapital i en norsk økonomi skaper spenning omkring hvem som skal ha eierrettighetene til og avkastningen av ny kunnskap.

I det tredje delprosjektet er fokus på utfordringen fra likestillingen til den tradisjonelt kjønnsensidige overføringen av eierskap gjennom arv innenfor familiebedrifter.

De viktigste arbeidene

- Gulbrandsen, Trygve (2006) «Unionisation: The Norway way.». *Families in Business*, July/august 2006, no. 27.
- Gulbrandsen, Trygve (2005), «Family Businesses and Trade Unions». Paper presented at the 17th Annual Meeting on Socio-Economics, Budapest 30. juni-2.juli 2005.
- Jensen, Ragnhild Steen (2007), «Kvinner, eierskap og familiebedrifter». *Magma*, 10 (6/2007):96–97.
- Jensen, Ragnhild Steen (2007), «Kvinner og eierskap – kjennetegn og motivasjon». *Søkelys på arbeidslivet*, 24 (1):25–31.
- Jensen, Ragnhild Steen og Schøne, Pål (2007), «Kvinneledede virksomheter. Gjør det virkelig noen forskjell for bedrifters familievennlighet?» *Sosiologisk Tidsskrift*, 15:227–244.
- Jensen, Ragnhild Steen og Pål Schøne (2006), «Female Managed Firms – Does it make a Difference?» Paper presented at the European Sociological Association's interim conference «Gender (in)equality in the European Labour Market». Lisboa, 6.-8. september 2006.
- Jensen, Ragnhild Steen (2005), «Kvinnens eierskap i næringslivet: hva vet vi om det?» *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 22 (2):165–169.

4.2 Kjønn og samfunn

Postindustriell arbeidstid - nye begreper, nye realiteter?

Bemanning: Anne Lise Ellingsæter

Tidsplan: 2004–2007

Finansiering: Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 412.046

Prosjektbeskrivelse

Prosjektets hovedspørsmål er dette: I hvilken grad – og på hvilke måter – fører omstrukturering av lønnsarbeidet i den postindustrielle økonomien til endring i arbeidets temporalitet, og hvilke konsekvenser har dette for ulike grupper arbeidstakere? Med arbeidets temporalitet menes lønnsarbeidets tidsstruktur, -praksis og -normer, og sosial mening knyttet til disse. Prosjektet retter seg mot de implikasjoner endringer har for ulike sosiale gruppers deltakelse i arbeidslivet og for deres opplevelser av lønnsarbeidet. Arbeidstidens organisering og mening endres gjennom kompliserte og motsetningsfylte prosesser. Den store empiriske variasjonen dette skaper, gjør at prosjektet får en synte-sepreget karakter.

De viktigste arbeidene

Ellingsæter, Anne Lise (2007), «Postindustriell arbeidstid – nye realiteter, nye begreper?»

Søkelys på arbeidslivet, 24 (1):15–23.

Ellingsæter, Anne Lise (2005), «'Tidsklemme' – metafor for vår tid.». *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 46 (3):297–326.

Kjønn, kapital og eierskap - en studie av det moderne kjønnsforholdets kulturelle økonomi

Forskere: Jorun Solheim

Ragnhild Steen Jensen

Tidsplan: 2005–2007

Finansiering: Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 412.049

Prosjektbeskrivelse

Et gjennomgående trekk ved moderne samfunn er at økonomisk entreprenørskap og eiendom og forvaltning av større kapitalverdier framstår som et mannlig domene, mens kvinner er nærmest usynlige i offentligheten som eiere og kapitalforvaltere. Prosjektet søker å avdekke de underliggende kulturelle

meningsaspekter som bidrar til å reproducere denne vedvarende kjønnsulikhet, ved å studere hvordan symbolske forestillinger om kjønn er – og historisk har vært – koblet til forvaltning av kapital og eiendom i det moderne Norge.

Prosjektet består av to delstudier. Den ene studien er en undersøkelse av hvordan ulike typer kapitalverdier fordeler seg på kjønn i dagens Norge, og hvordan kvinner forvalter sitt eierskap relativt til menn. Et hovedformål er å klarlegge de ideer og forestillinger som knytter seg til mannlig og kvinnelig eierskap – hvordan penger, kapital og eiendom inngår i en kulturell diskurs om kvinnelighet og mannlighet. Den andre delstudien handler om å spore opp disse forestillingenes historie. Vi vil gi et omriss av viktige institusjonelle og legale rammer som har strukturert tilgang på kapital og eiendom for kvinner og menn gjennom den moderne epoke i Norge, og drøfte teoretisk hvordan disse rammer kan ses som uttrykk for – og har produsert skiftene kulturelle oppfatninger om kjønn.

De viktigste arbeidene

- Jensen, Ragnhild Steen (2007), «Kvinner, eierskap og familiebedrifter». *Magma*, 10 (6/2007):96–97.
- Jensen, Ragnhild Steen og Schøne, Pål (2007), «Kvinneledede virksomheter. Gjør det virkelig noen forskjell for bedrifters familievennlighet?» *Sosiologisk Tidsskrift*, 15:227–244.
- Jensen, R. S. og P. Schøne (2007), «Gender differences among entrepreneurs: Start-up differences and development over time». Paper presentert på konferanse restructuring potential under globalization and new economy conditions, Krakow, 17.-20. oktober 2007.
- Jensen, Ragnhild Steen (2007), «Kvinner og eierskap – kjennetegn og motivasjon». *Søkelys på arbeidslivet*, 24 (1):25–31.
- Jensen, Ragnhild Steen og Schøne, Pål (2006), «Female Managed Firms – Does it make a Difference?» Paper presented at the European Sociological Association's (ESA) interim conference «Gender (in)equality in the European Labour Market». Lisboa, 6.-8. september 2006.
- Jensen, Ragnhild Steen (2005) «Kvinnens eierskap i næringslivet: hva vet vi om det?» *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 22 (2):165–169.
- Solheim, Jorun (2007), *Kjønn og modernitet*. Oslo: Pax forlag
- Solheim, Jorun (2007), «Kapital – menns domene?» *Søkelys på arbeidslivet* 24 (2): 251-256.
- Solheim, Jorun og Mari Teigen (2006), «Det kjønnsdelte arbeidslivet – likestillingens snublestein?», *Tidsskrift for kjønnsforskning* 3/2006: 5-20.
- Solheim, Jorun (2005) «Feminisme, frihet og kvinnelighetsbegrepet». *Nytt Norsk Tidsskrift*, 22 (4):384–397.

Barns rettigheter. Barnekonvensjonens betydning for profesjons- og rettspraksis.

Bemanning: Kristin Skjørten
Kirsten Sandberg
Tidsplan: 2007–2009
Finansiering: UiO v/ Norges forskningsråd
Prosjekt nr. 412.051

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet er et samarbeidsprosjekt mellom Institutt for offentlig rett, UiO og Institutt for samfunnsforskning, og det overordnede tema er betydningen av FNs barnekonvensjon for barns levekår og velferd. Stortinget vedtok i 2003 å inkorporere FNs barnekonvensjon i norsk lov. Konvensjonen gir barn individuelle menneskerettigheter, som medbestemmelse, tanke-, tros- og yttingsfrihet, noe som vil ha konsekvens for rettspraksis og forvaltningspraksis. Dette reiser spørsmål om hvilken plass konvensjonen rettslig sett skal ha som argument ved ulike avgjørelser, og hvilken plass den faktisk får.

Ut fra forskergruppens juridiske og rettssosiologiske kompetanse vil temaet bli belyst gjennom tre delprosjekter. To av dem tar utgangspunkt i at barnets rett til å uttale seg i saker som angår barnet selv er senket fra 12 til 7 år i sentrale lover som barneloven og barnevernloven.

Det første av disse er en komparativ studie av lovverk og ordninger i ulike land for å realisere barns rett til medvirkning.

Det andre undersøker hvordan denne markante endringen i barns uttalerett har påvirket rettspraksis i barnefordelingssaker i Norge, så vel innhenting og vektleggingen av barnets mening som forholdet mellom denne og barnets beste.

Det siste delprosjektet behandler ulike rettighetsdilemmaer fra en juridisk vinkel, idet det tar opp forholdet mellom barns autonomi og kulturelle og religiøse normer som foreldrene legger til grunn. Det behandler rettighetene i forholdet mellom foreldre og barn, og det offentlige (skolens, barnevernets) plikter, rettigheter og kompetanser i forhold til rettighetsdilemmaene.

Krysningspunkter - Likestillingspolitikk, familiepolitikk og minoritetspolitikk

Bemanning: Mari Teigen
Trude Langvasbråten
Tidsplan: 2006–2009
Finansiering: Norges forskningsråd
Prosjekt nr. 412.052

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet retter søkelyset mot sider ved kjønnslikestillingsproblematikk som er forbausende lite studert. Det gjelder hvordan kjønnslikestillingsspørsmål håndteres i krysningspunktet familie- og minoritetspolitikk. Prosjektet vil undersøke i hvilken grad og på hvilke måter likestillings- og familiepolitikk behandles i lys av den norske minoritetspolitikken.

Det empiriske prosjektet vil undersøke politikktutforming og politisk debatt i krysningspunktene familiepolitikk, likestillingspolitikk og minoritetspolitikk gjennom analyse av politiske dokumenter på aktuelle saksområder, som f.eks. stortingsmeldinger, stortingskomitéinnstillinger, stortingsdebatt og partienes politiske programmer og utvalgsarbeid.

De empiriske analysene vil først rettes inn mot den overordnede politikktutformingen på feltet, gjennom analyse av sentrale familie- og minoritetspolitiske meldinger. Deretter vil et utvalg konkrete politiske saksfelt, som mer direkte berører spenningsflatene kjønnslikestilling, familie- og minoritetspolitikk studeres i mer detalj.

Resultater fra analysene vil videre bli sammenlignet med en parallell studie av politikktutforming på dette feltet i Danmark. Denne delen er basert på et samarbeid med Anette Borchorst, lektor ved Institutt for historie, internasjonale studier og samfunnsforhold, Aalborg Universitet.

De viktigste arbeidene

Skjeie, Hege og Teigen, Mari (2007), «Likestilling og minoritetspolitikk». *Tidsskrift for kjønnsforskning* (2-2007):21–38.

Skjeie, Hege og Teigen, Mari (2007), *Likestilling og minoritetspolitikk*. ISF-rapport 2007:006.
Skjeie, Hege og Mari Teigen (2007), «Behov for balanse». *Tidsskrift for kjønnsforskning*, (4-2007): 86-92.

Betydningen av lokalt eierskap - Røwdestipend

Bemanning: Ragnhild Steen Jensen
Tidsplan: 2007–2007
Finansiering: Røwde-fondet
Prosjekt nr. 412.055

Prosjektbeskrivelse

Et særlig trekk ved det norske eierskapssystemet er at det er preget av et lokalt eierskap. Vi har imidlertid lite kunnskap om dette lokale eierskapet. I den grad det har vært fokus på eierskap og lokalsamfunn har det vært rettet mot det statlige eierskapet, de store hjørnesteinsbedriftene, og deres betydning for lokalsamfunn gjerne uttrykt ved disse samfunnenes avhengighet av den enkelte hjørnesteinsbedriften.

I dette prosjektet stilles det spørsmål om hvilken betydning et lokalt forankret eierskap kan ha. Vi undersøker arten og betydningen av eventuelle gjensidige bindinger mellom bedrift og lokalsamfunn. Finnes det forventninger mellom bedrift og det lokalpolitiske nivået som fører til spesielle lokalpolitiske løsninger, eller tilrettelegging på den ene siden og en spesiell ansvarsfølelse overfor lokalsamfunnet fra bedriftens side. Det er altså et spørsmål om tillit ikke bare mellom eiere og ansatte, men også mellom lokale eiere og lokale myndigheter. I prosjektet undersøker vi om, og eventuelt på hvilke måter slike relasjoner påvirker driften: Er lokalt eide bedrifter drevet av andre motiver enn mest mulig fortjeneste? Har f. eks lokalt eierskap noen betydning når det gjelder spørsmål om nedbemanning, omstillingsevne og deres strategier for innovasjon?

Kjønn, makt og dannelse i politiske og statlige organisasjoner. En sammenlignende studie av Norge og Frankrike

Bemanning: Anne Krogstad
Aagoth Elise Storvik
Tidsplan: 2005–2007
Finansiering: Norges forskningsråd
Prosjekt nr. 414.048

Prosjektbeskrivelse

Hvilke dannelsesidealer finnes blant norske og franske toppledere? Komikeren Otto Jespersen ga i Torsdagsklubben følgende beskrivelse av stortingsrepresentant og nestleder i Fremskrittspartiet, Siv Jensen: «Hun er som en trailersjåfør, innpakket i kroppen til en formfullendt blondine.» Med dette utsagnet fikk han sagt at hun var for lite kvinnelig, for mye kvinnelig/sexy og dessuten manglet «klasse». Tre ting på en gang, med andre ord. Vil andre innvendinger rettes mot kvinnelige politikere i Frankrike? Edith Cresson, Frankrikes

første og eneste kvinnelige statsminister, har hevdet følgende: «Livet som kvinne i politikken er et helvete her, med mindre man er gammel og stygg.»

Hovedspørsmålet i prosjektet er hvordan makt og dannelse preger oppfatningene av kvinnelige og mannlige politiske ledere i Norge og Frankrike. Målet er å kartlegge hvordan dannelsens utforming påvirkes av kjønn, politisk/statlig sektor og nasjonale kulturelle repertoarer. Sistnevnte representerer et slags verktøysett som inneholder redskaper i form av begrunnelsesstrategier som skaper legitimitet i spesifikke nasjonale kontekster. Hvordan beskrives vellykkede og mindre vellykkede kvinner og menn i de to sektorene/landene? Hvilke former for kulturell og moralsk kapital preger dannelsesidealene i de ulike kontekstene? Forventninger når det gjelder forskjeller mellom de to landene vil særlig knyttes til balansen mellom familie og arbeid, andel kvinner i de ulike kontekstene, vektlegging av attraktivitet, krav til kunnskap, intern/ekstern representasjon og egalitære/hierarkiske tradisjoner.

De viktigste arbeidene

Krogstad, Anne (2007), «Med moskitonett i sosiologenes leir». *Socius* (2):14-15

Krogstad, Anne (2007), En bok, en blogg og en blondine. Personlig politisk lederskap i nye medier.. *Sosiologisk Tidsskrift*, 15(3):195-225

Krogstad, Anne og Storvik, Aagoth Elise (2007), «Seductive heroes and ordinary human beings. Charismatic political leadership in France and Norway». I: Fredrik Engelstad og Trygve Gulbrandsen (red.) *Comparative Studies of Social and Political Elites. Comparative Social Research*, 23:213–245.

Krogstad, Anne og Aagoth Storvik: «Aesthetic, gender and leadership in France and Norway». Paper presentert på Culture and Power Conference, Holmen Fjordhotell, Asker 13.-15. desember 2007.

Hydle, Ida og Anne Krogstad (2006), «Antropologiske og retoriske vendinger». *Rhetorica Scandinavica*, (40):4-8

Krogstad, Anne (2006), «Retorikk, prinsipper og trillende terninger». *Rhetorica Scandinavica* (40):40-62.

Storvik, Aagoth og Schøne, Pål, In search of the glass ceiling: gender and recruitment to management in Norway's state bureaucracy, *The British Journal of Sociology*. Under publisering.

Storvik, Aagoth Elise (2006), «Glasstaket – metafor med utilsiktede virkninger? Kjønn, ledelse og rekruttering i staten». *Sosiologisk Tidsskrift*, 14 (3):219–253.

A Comparative Study of Gender Attitudes

Bemanning: Johannes Bergh

Tidsplan: 2003–2007

Finansiering: Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 418.025

Prosjektbeskrivelse

Formålet med doktorgradsprosjektet er å studere holdninger til kjønnsroller og likestilling i et komparativt perspektiv. To overordnede problemstillinger står sentralt: 1) Hva forklarer variasjon i holdninger til likestilling, mellom land og på individnivå? 2) Hva er effekten av disse holdningene på stemmegivning?

Doktorgradsprosjektet tar i bruk et stort utvalg av nasjonale og internasjonale survey-undersøkelser. Til nå har følgende undersøkelser vært en del av analysene: den norske medborgerundersøkelsen fra 2003, «National Election Studies» og «General Social Surveys» fra USA, den internasjonale undersøkelsen «World Values Surveys», samt en del av de Europeiske undersøkelsene som går under navnet «Eurobarometer».

To delprosjekter (av til sammen fire) er til nå avsluttet:

«Gender Attitudes and Modernization Processes» tar for seg flere vestlige land, og forsøker å forklare holdninger til kjønnsroller ved hjelp av en teori om «materielle forklaringer», samt en teori om «verdiforklaringer». De materielle faktorene som er en del av analysen har alltid større forklaringskraft. En hypotese om at verdier er viktigere i land med høyt utviklingsnivå, enten økonomisk eller på likestillingsområdet, finner ikke støtte.

«Explaining the Gender Gap». Utgangspunktet for dette prosjektet er en internasjonal trend de siste 10-20 år, hvor kvinner har en sterkere tilbøyelighet til å stemme på politiske partier på venstresiden enn menn, mens menn er overrepresentert på den politiske høyresiden. En modell som kan forklare «kjønns-gapet» i flere land hvor dette fenomenet eksisterer, kombinerer flere forklaringer fra den akademiske litteraturen på området. Modellen testes i tre land: Norge, USA og Nederland. Et sentralt funn er betydningen av «feministisk bevissthet». En stor del av kjønns-gapet kan forklares av menns og kvinners ulike grad av «feministisk bevissthet», noe som i liten grad har vært vektlagt i den omfattende statsvitenskapelige forskningen på dette området tidligere.

De viktigste arbeidene

Bergh, Johannes (2007), «Explaining the Gender Gap. A Cross-National Analysis of Gender Differences in Voting». *Journal of Elections, Public Opinion and Parties*, 17:235–261

Bergh, Johannes (2007), «Public Opinion and Representation of Women in National Legislatures: An Analysis of Cause and Effect», antatt for publisering i *The Journal of Legislative Studies*.

Bergh, Johannes (2007), «Gender Attitudes and Modernization Processes». *International Journal of Public Opinion Research*, 19 (1):5–23.

4.3 Sivilsamfunn i endring

Idrett som integrasjonsarena

Bemanning: Ørnulf Seippel

Tidsplan: 2002–2007

Finansiering: Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 413.043

Prosjektbeskrivelse

Prosjektets hovedmål er å arbeide videre med databasene som er blitt utviklet i de to tidligere prosjektene «Panelundersøkelse av norske idrettslag og deres medlemmer» og «Sosial integrasjon i idrettsorganisasjoner». På idrettslagsnivå er undersøkelsen gjennomført i 1999, 2001, 2004 og 2006. På individnivå (medlemmer i idrettslag) ble første runde av undersøkelsen gjennomført i 2000, og en ny runde ble gjennomført i 2004. Tre delprosjekter utgjør kjernen i rapporteringen fra prosjektet.

For det første fokuseres det på endringer i de frivillige idrettslagenes struktur, økonomi og arbeid (frivillig og betalt). For det andre ser vi på «Kjønn, lederskap og frafall» som uttrykk for integrasjon i norske idrettslag. Analyse- ne i de foregående prosjektene viste at det var store kjønnsforskjeller i norsk idrett, og vi vil gå videre med dette på lagsnivå – lederposisjoner, styreplasser, tillitsverv – og på individnivå, der vi vil se på forskjeller i aktivitetsmønster og hvordan idretten fyller ulike sosiale funksjoner for ulike grupper. Som et uttrykk for desintegrasjon i idretten ser vi også nærmere på frafallsproblematikken. For det tredje analyseres forsøk på å utvikle og anvende kunnskap i forbindelse med idretten; som kompetanseutvikling på lagsnivå, som faglig- gjøring/profesjonalisering på individnivå. I en avsluttende bok skal vi på end- ing i idrettslagenes funksjonsmåte – struktur, økonomi, frivillig innsats, an- legg - over hele denne perioden.

De viktigste arbeidene

Seippel, Ørnulf (2006), «The Meanings of Sport: Fun, health, beauty or community?» *Sport in Society*, 9 (1):51–70.

Seippel, Ørnulf (2006), «Sport and Social Capital» *Acta Sociologica*, 49 (2):169-184

Seippel, Ørnulf (2005), *Orker ikke, gidder ikke, passer ikke? Om frafallet i norsk idrett*. ISF- rapport 2005:3. Oslo: Institutt for samfunnsforskning.

Seippel, Ørnulf (2005), «Sport, Civil Society and Social Integration.» *Journal of Civil Society*, 1(3).

Seippel, Ørnulf (2004), *Treneren: Konkurransen, glede, samhold og medbestemmelse?* ISF- rapport 2004:11. Oslo: Institutt for samfunnsforskning.

Seippel, Ørnulf (2004), «The World According to Voluntary Sport Organizations: Voluntarism, Economy and Facilities.» *International Review for the Sociology of Sport*, 39 (2):223–232.

- Seippel, Ørnulf (2003), Norske idrettslag 2002. Kunnskap, ledelse og styring. ISF-rapport 2003:7. Oslo: Institutt for samfunnsforskning.
- Seippel, Ørnulf (2002), *Idrett og sosial integrasjon*. ISF-rapport 2002:9. Oslo: Institutt for samfunnsforskning.
- Seippel, Ørnulf (2002), «Volunteers and Professionals in Norwegian Sport Organizations.» *Voluntas. International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*, 13(3):253–270.
- Seippel, Ørnulf (2002), «Frivillighet og profesjonalitet i norsk idrett: Visjoner, fakta og framtidssikter.» I: Ørnulf Seippel (red.) *Idrettens bevegelser. Sosiologiske studier av idrett i et moderne samfunn*. Oslo: Novus forlag:202–228.

Treningsentre og idrettslag: Trening i det moderne samfunn

Bemanning: Anne-Lene Bakken Ulseth

Tidsplan: 2003–2007

Finansiering: Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 413.044

Prosjektbeskrivelse

Formålet med dette doktorgradsprosjektet er å forklare den økningen i kommersielle treningsentre som har funnet sted i siste del av 1990-årene. Hva er det med samfunnet og den frivillige idrettens utvikling som gjør at treningsentrene har blitt så populære? Videre undersøkes det hvordan utviklingen setter sitt preg på aktiviteten blant de som trener på disse to treningsarenaene. Her blir forhold omkring klasse, kjønn og sosial integrasjon tatt opp. Det blir også gitt en beskrivelse av hvilke tilbud treningsentrene har.

De viktigste arbeidene

- Ulseth, Anne-Lene Bakken (2008), «Mellom tradisjon og nydannelse. Analyser av fysisk aktivitet blant voksne i Norge». Dr. polit.-avhandling. Oslo: Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo.
- Ulseth, Anne-Lene Bakken (2004), «Social Integration in Modern Sport. Commercial Fitness Centres and Voluntary Sports Clubs.» *European Sport Management Quarterly*, 4 (2).
- Ulseth, Anne-Lene Bakken (2003), *Treningsentre og idrettslag. Konkurrerende eller supplerende tilbud?* ISF-rapport 2003:2. Oslo: Institutt for samfunnsforskning.
- Ulseth, Anne-Lene Bakken (2002), «Rekreasjon eller prestasjon? Kvinner og menns begrunnelser for å trene.» I: Ørnulf Seippel (red.) *Idrettens bevegelser. Sosiologiske studier av idrett i et moderne samfunn*. Oslo: Novus forlag:44–70.

Fordeling av momskompensasjon til frivillige organisasjoner

Bemanning: Karl Henrik Sivesind
Tidsplan: 2007–2007
Finansiering: FRISAM
Kultur- og kirkedepartementet
Lotteri- og stiftelsestilsynet

Prosjekt nr. 413.050

Prosjektbeskrivelse

Stortinget har satt av 179 millioner kroner som skal brukes til kompensasjon for innføring av moms på tjenester for frivillige organisasjoner i 2006. Stiftelses- og lotteritilsynet administrerer ordningen for Kultur- og kirkedepartementet. ISF har bidratt til utformingen av en sjablongmodell som inngår i retningslinjene for fordeling av midler mellom kategorier av frivillige organisasjoner med utgangspunkt i organisasjonenes økonomi og frivillige arbeid. ISF skal opptre som rådgiver overfor Stiftelses- og lotteritilsynet, noe som bl.a. innebærer:

- beregning av sjablongtildeling til hver organisasjon basert på en nasjonal spørreundersøkelse om frivillig arbeid som ble gjennomført av SSB våren 2004.
- deling av kompensasjonsbeløp mellom dokumentert og sjablongordning
- å foreslå plassering av organisasjoner som søker momskompensasjon i kategorier med utgangspunkt i FNs «Handbook for Non-Profit Institutions in the System of National Accounts».

FNs håndbok kan lastes ned fra <http://www.jhu.edu/~gnisp/>

Dokumentasjonsrapport fra SSB kan lastes ned på:
http://www.ssb.no/emner/00/90/omnibus/notat_200456/notat_200456.pdf

European Voluntary Associations network

Bemanning: Karl Henrik Sivesind
Per Selle, Universitetet i Bergen
Tidsplan: 2005–2007
Finansiering: NOR-FA
Prosjekt nr. 413.052

Prosjektbeskrivelse

The aim of this project is to form a network of distinguished scholars and young researchers who study voluntary associations in contemporary Europe both in a comparative and historical perspective. Extensive research undertaken in a range of national contexts from across Europe will be brought together to analyze nationally differentiated cultures of association-patterns, parameters and functions – and through this work to illuminate wider differences in political cultures.

The network organizes every year an interdisciplinary seminar and two workshops for the doctoral students. The seminars will be held with invited established scholars from selected countries to compare the national cases, with the aim of producing a major edited volume on voluntary associations in historical and comparative perspective. The workshops will be led by the members of the steering committee. The foci will be, first, on the nationally specific conceptions and parameters of associations, and, second, on the nature of associational activity at a micro level. The first theme implies the study of voluntary associations in relation to the state and other forms of collective action and pressure group activity. The second theme will enable a close-textured examination of the character of associational activity in relation to community structures, sociability, innovation and local identity.

Det viktigste arbeidet

Sivesind, Karl Henrik (2006), «The Scandinavian voluntary sector in comparison». Paper presented at the conference «Nordic Civicness Revisited in the Age of Association», organized by Centre for Civil Society Study and Development (KUAK), and Network on European Voluntary Associations, Tallinn University, 23.-25. november, 2006

Offentlig styring for frivillig idrett

Bemanning: Ørnulf Seippel
Hilmar Rommetvedt, IRIS
Ståle Opedal, IRIS
Svein Ingve Nødland, IRIS
Nils Asle Bergsgard, IRIS

Tidsplan: 2005–2007

Finansiering: Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 413.055

Prosjektbeskrivelse

Siktemålet med dette prosjektet er å undersøke hvordan de offentlige styringsvirkemidlene overfor den frivillige idretten virker i forhold til visjonen om idrett og fysisk aktivitet for alle. Søkelyset rettes særlig mot sammenhengene mellom sentrale statlige og kommunale virkemidler, og de virkningene disse har for idretten på lokalt nivå. Statens og kommunenes idrettspolitiske mål og virkemidler vil bli sett i sammenheng med den autonomi og det selvstyre idretten som frivillig organisasjon forutsettes å ha. Det vil også være en sentral oppgave å videreutvikle teoretiske perspektiver som kan tilpasses de særegne forholdene som gjør seg gjeldende på det idrettspolitiske feltet.

De viktigste arbeidene

Seippel, Ørnulf (2008), «Public Policies, Social Capital and Voluntary Sport». I: Nicholson, Matthew and Høye, Russell (red.) *Sport and Social Capital*. Oxford: Butterworth-Heinemann (Elsevier).

Seippel, Ørnulf (2006), «Public Policies and Voluntary Organizations for Sport Facilities». Paper prepared for the conference 'Social Capital and Sport Governance in Europe: Trust and the Use of Social Ties'. 4-5 desember 2006, Bocconi University, Milano.

Seippel, Ørnulf (2005), «Public Policy Tools and Voluntary Sport Organizations – Theoretical Perspective». Paper presentert på the 3rd World Congress of Sociology of Sport, Buenos Aires, 30. november-3. desember 2005.

Idrettsdemokratiet: deltakelse og diskurs

Bemanning: Bernard Enjolras
Ragnhild Holmen Waldahl
Tidsplan: 2005–2007
Finansiering: Norges forskningsråd
Prosjekt nr. 413.056

Prosjektbeskrivelse

Fungerer det demokratiske, representative systemet i idretten etter sine intensjoner i det komplekse samspillet mellom sivile, offentlige og markedsbaserte interesser? Dette spørsmålet danner utgangspunkt for dette prosjektet.

Norsk idrett koordineres gjennom den nasjonale paraplyorganisasjonen Norges Idrettsforbund. Denne enheten skal ivareta interessene til breddeidrettens lokale lag og foreninger, men også en rekke spesialiserte idretter med utøvere på høyt internasjonalt nivå. Idrettens fremste samarbeidspartner er offentlige myndigheter, i første rekke staten som hvert år sluser i overkant av en milliard kroner til bevegelsens formål.

Demokrati kan sees som en måte å oppnå enighet om en fordeling av et felles gode. Teoretisk skiller en gjerne mellom en numerisk og diskursiv forståelse av demokratiet. Et tilleggsmoment, spesielt for organisasjonsdemokratiet, er spørsmålet om representasjon. Mot denne bakgrunnen vil prosjektet undersøke tre aspekter ved organisasjonsdemokratiet.

For det første det numeriske: Hvor mange deltar i beslutningssammenhenger, i diskusjoner og ved avstemninger? Forholdet mellom de som kan delta og de som faktisk involverer seg er en viktig indikator på om idrettsdemokratiet fungerer etter sine intensjoner.

For det annet det representative: For at øverste ledd i beslutningspyramiden skal ivareta interessene til «grasrota» må det representative systemet fungere. Representasjon handler om hvordan medlemmene er representert oppover i systemet.

For det tredje det diskursive: Det diskursive elementet dreier seg om hvilke saksforhold som blir gjenstand for demokratisk meningsdanning, hvem som ytrer seg, hva slags argumenter som benyttes og hvem som vinner fram og hvorfor. Mens de to foregående punktene dreier seg om formelle sider ved idrettsdemokratiet, er det her de faktiske saksforholdene og måten de håndteres på, som kommer i fokus.

Det viktigste arbeidet

Enjolras, Bernard og Ragnhild Holmen Waldahl (2007), «Policy-making in Sport. The Norwegian Case». *International Review for the Sociology of Sport*, 42(2):201–216.

CINEFOGO – Network of Excellence

Bemanning: Karl Henrik Sivesind
Bernard Enjolras
Per Selle, Universitetet i Bergen
Guro Ødegård, NOVA
Dag Wollebæk, Universitetet i Bergen
Kristin Strømsnes, Universitetet i Bergen

Tidsplan: 2005–2009

Finansiering: EU

Prosjekt nr. 413.057

Prosjektbeskrivelse

Civil Society and New Forms of governance in Europe (CINEFOGO) er et nettverk med fokus på betydningen av å bedre medborgernes deltakelse i styring. Dette krever ny kunnskap om betydningen av mangfoldige av identiteter, aktivt medborgerskap og det organiserte sivilsamfunnet.

CINEFOGO er et konsortium bestående av mer enn 40 universiteter og forskningsinstitutter, samt en rekke samfunnsinstitusjoner i femten europeiske land. I tillegg deltar Harvard University fra USA. Til sammen inkluderer nettverket rundt 100 forskere. Karl Henrik Sivesind fra ISF er koordinator for den norske aktiviteten i nettverket. De øvrige norske deltakerne i nettverket kommer fra NOVA, Universitetet i Bergen og Universitetet i Oslo.

Nettverkets målsetning er å generere og spre kunnskap om utviklingen av samfunnsborgerskap og mangfoldige identiteter i Europa, samt årsaker til sivil apati og sosial eksklusjon i Europa. CINEFOGO har organisert sine aktiviteter ved å sette fokus på forskning, utdanning og offentlig debatt innen tre tematiske områder, som alle reflekterer nettverkets hovedmål og ambisjoner: «Identities, Values, and Civic Cultures – Integration and Diversity», «Citizenship and Civic Participation in Relation to Social Protection» og «Multi-level Governance and Organized Civil Society.»

Nettverket gjør seg nytte av de deltakende forskningsinstitusjonenes og forskernes felles målsetninger, samt av utvalgte deltakere utenfor academia med erfaring og engasjement for spredning av informasjon og deltakelse i den offentlige debatt. Dette samspillet er ment å sikre bred dekning og effektiv spredning av forskningsresultater.

Et annet resultat av CINEFOGO vil være utviklingen av en internasjonalt anerkjent forskningsplattform for kobling av sivilsamfunn og styring i et Europa preget av en økende grad av kulturelt mangfold.

De viktigste arbeidene

- Enjolras, Bernard (2007), «Towards a post-national European model of citizenship?» Paper presentert på the CINEFOGO Mid-term Conference «European Citizenship - Challenges and Possibilities». Roskilde University, Danmark, 1.-3. juni, 2007.
- Enjolras, Bernard (2007), «Between market and civic governance regimes: modernisation strategies in the governance of social services in Europe». Paper presentert på CINEFOGO-konferansen «Between States and Citizen - the role of civic elements in the governance and production of social services», Berlin, 30.-31. mars, 2007
- Sivesind, Karl Henrik og Erik Amnå (2007), «Normative implications of new forms of participation. Three phases of citizen involvement in Scandinavian welfare services». Paper presentert på Cinefogo-workshopen *The Normative implications of new forms of participation for democratic policy processes*, Hotel Colosseum, Roma, 4.-5. oktober 2007.
- Sivesind, Karl Henrik (2006), «The Nordic Nonprofit Sector in Comparative Perspective – is there a Nordic Model of Civil Society?» Paper presented at the CINEFOGO conference «The Role and Organisation of European Civil Society – Its relationship to state and business and its importance for welfare provision and social cohesion», Comwell Hotel, Roskilde, 15. – 17. november, 2006.
- Sivesind, Karl Henrik (2006), «Volunteering and social protection. The Nordic Countries in Comparative Perspective.» Paper presented at the 16th World Congress in Sociology, International Sociological Association (ISA) i Durban, South-Africa, 23. – 29 July, 2006.

Oppdatering av Hopkinsundersøkelsen

Bemanning: Karl Henrik Sivesind
 Tidsplan: 2006–2007
 Finansiering: Kultur- og kirke departementet
 Prosjekt nr. 413.059

Prosjektbeskrivelse

Norge gjennomførte en kartlegging av frivillig sektor med data fra 1997 som en del av det flernasjonale Johns Hopkins Comparative Nonprofit Sector Project. En tilsvarende kartlegging av frivillig (nonprofit) sektor er nå gjennomført i mer enn 40 land. Prosjektet ga for første gang en fullstendig oversikt over denne sektoren; antall medlemmer, sysselsetting, frivillig innsats, driftskostnader og inntekter fra ulike kilder. Koordineringsgruppen på Johns Hopkins University har tatt initiativ til at land som gjennomførte undersøkelsen på 90-tallet nå skal gjøre en oppfølging, og også i Norge er det behov for en slik oppdatering. Undersøkelsen vil gi en oversikt over frivillig sektor med data fra 2004. Det vil dermed bli mulig å se på endringer fra 1997 til 2004 for 14 organisasjonskategorier og å sammenligne med andre land

De viktigste arbeidene

- Sivesind, Karl Henrik (2007), *Frivillig sektor i Norge 1997–2004. Frivillig arbeid, medlemskap, sysselsetting og økonomi*. ISF-rapport 2007:010.
- Sivesind, Karl Henrik (2007), «Johns Hopkins-undersøkelsen 2007: Trender og særtrekk». Paper presentert på forskerkonferansen Forskning omkring frivillige barne- og ungdoms-

- ganisasjoner og barns og unges fritid – hvor står vi og hvor går vi? arrangert av Barne- og likestillingsdepartementet på Leangkollen Hotell, 1.–2. oktober 2007
- Sivesind, Karl Henrik (2006), «The Scandinavian voluntary sector in comparison». Paper presented at the conference «Nordic Civicness Revisited in the Age of Association», organized by Centre for Civil Society Study and Development (KUAK), and Network on European voluntary Associations, Tallinn University, 23. - 25. november, 2006.
- Sivesind, Karl Henrik (2006), «Hvor omfattende kan et frivillighetsregister bli? Notat til Arbeidsgruppe for utredning av etablering av et frivillighetsregister». I: Geir Woxholth (red.) *Frivillighetsregister*, NOU 2006:15. Oslo: Kultur- og kirkedepartementet.

Frivillig innsats i storbyene: Egenart og effektivitet

Bemanning: Håkon Lorentzen
Ragnhild Holmen Waldahl

Tidsplan: 2006–2007

Finansiering: NIBR v/Oslo kommune

Prosjekt nr. 413.061

Prosjektbeskrivelse

Hensikten med prosjektet er å kartlegge samarbeids- og styringsrelasjoner mellom kommunale myndigheter og frivillige aktiviteter. Prosjektet er en komparativ analyse av et utvalg aktiviteter i Bergen, Oslo, Stavanger, Kristiansand og Trondheim. Prosjektet legger til grunn en såkalt «governance» tilnærming, der fokus er satt på måten samarbeidet er utformet på.

Det viktigste arbeidet

Lorentzen, Håkon, Klausen, Jan Erling, Berglund, Frode og Waldahl, Ragnhild Holmen (2007), *Frivillighet i storby*. ISF-rapport 2007:007.

Undersøkelse av tjenester av allmenn interesse i helse- og sosialsektoren innenfor EU

Bemanning: Bernard Enjolras

Tidsplan: 2006–2007

Finansiering: EU

Prosjekt nr. 413.063

Prosjektbeskrivelse

EU-kommisjonen (DG Employment, Social Affairs and Equal Opportunities) har valgt et konsortium ledet av European Centre for Social Welfare policy and Research (Wien, Østerrike) for å undersøke tjenestene av allmenn interesse i helse- og sosialsektoren innenfor EU. ISF er en del av konsortium og har som oppgave å analysere moderniseringsproblemstillinger knyttet til disse tjenestene. Prosjektet har som formål å:

- kartlegge situasjonen av tjenester av allmenn interesse innenfor EU;
- sammenline moderniseringstrender og endringer samt offentlig politikkers rolle når det gjelder disse tjenestene;
- vurdere hvordan EU lovgivning er applisert;
- kartlegge initiativer knyttet til implementering og kontroll av EU kvalitetsstandarder;
- analysere innovative praksiser i forbindelse med disse tjenestene.

Frivillighetssentraler og eierskap

Bemanning: Håkon Lorentzen
Tidsplan: 2006–2007
Finansiering: Kultur- og kirke departementet
Prosjekt nr. 413.064

Prosjektbeskrivelse

Hensikten med prosjektet er å avklare ulike måter å forstå «eierskap» til de norske frivillighetssentralene. Prosjektet baserer seg på et empirisk materiale over styremedlemmer ved sentralene.

Det viktigste arbeidet

Dugstad, Line og Håkon Lorentzen (2007), *Sivile eierformer. Med frivillighetssentraler som case*. ISF-rapport 2007:008.

Frivillighetssentraler som nærmiljøsentraler

Bemanning: Håkon Lorentzen
Line Dugstad
Tidsplan: 2007-2008
Finansiering: Kultur- og kirke departementet
Prosjekt nr. 413.073

Prosjektbeskrivelse

I prosjektet Sivile eierformer. Med frivillighetssentralene som case (ISF-rapport 2007:8) viste vi at frivillighetssentralene er innrettet rundt eierformene andelslag, forening, stiftelser, menighetseie eller kommunale. De ulike eierformene er formelle kategorier med bestemte kjennetegn, men vi fant at sentraler i hver kategori i realiteten var til dels svært ulike og mangfoldige i sin organisatoriske utforming. Variasjonene – blant annet i grad av selvstendighet i forhold til offentlig forvaltning og/eller andre organisasjoner, demokratisk struktur og deltakelse fra frivillige og brukere i styrende organer – syntes ikke å være bestemt ut fra formell eierform. Også tidligere forskning har vist at

landets rundt 270 frivillighetssentraler har utviklet seg i ulike retninger uten en tydelig, felles profil.

I den senere tid - senest i St.meld. 39 (2006/2007) om frivillighet - har staten blitt tydeligere i sine visjoner for hva en frivillighetssentral skal være. Meldingen tegner bildet av en idealtypisk frivillighetssentral som en nærmiljøsentral, som koordinerer og formidler frivillig innsats i lokalmiljøet, snarere enn en selvstendig organisasjon med aktiviteter i egen regi.

I dette prosjektet vil vi undersøke hva slags virksomhetsideer sentralene selv oppfatter at deres virksomhet er tuftet på. Med virksomhetsidé menes grunnleggende forestillinger om hvilke hensikter sentralen skal tjene, hva som er grunntanken bak dens opprettelse og eksistens, hvilke oppgaver den tar på seg og hvilke relasjoner den har til myndigheter og andre frivillige organisasjoner. Vi vil videre undersøke ulike relasjoner som kan tenkes å påvirke sentralenes virksomhetsidé. Vår teoretiske antakelse er at organisasjoner er åpne systemer, og at organisasjonsinterne forhold og forhold i omgivelsene må sees i sammenheng når vi søker å forstå sentralenes visjoner, eierformer og organisasjonsmessige uttrykk.

Sivilsamfunnets betydning, utvikling og utfordringer

Bemanning: Håkon Lorentzen

Tidsplan: 2007-2007

Finansiering: CIVITA

Prosjekt nr. 413.066

Prosjektbeskrivelse

Frivillighet, sivilsamfunn, tredjesektor, «nonprofit» eller «nongovernmental» er alle betegnelser som dekker sammenslutninger plassert «mellom» stat, marked og familie. Dette prosjektet tar utgangspunkt i en dekomponering av sivilsamfunnet til tre kjerneelementer. Først det individuelle engasjementet som i neste omgang får organisatoriske uttrykk, som så blir gjenstand for en offentlig politikk. Det historiske forholdet mellom engasjement, organisering og politikk utgjør hovedkomponentene for dette prosjektet.

I det norske samfunn kan vi skille mellom tre ulike sivile tradisjoner. Eldst er dugnaden med røtter tilbake til middelalderen. Dugnaden lever lenge som en egen tradisjon, men blir på 1800 tallet integrert som en egen arbeidsform i de framvoksende folkebevegelsene. Også filantropien har dype røtter i det norske samfunn, i hovedsak som en tradisjon innen det framvoksende byborgerskapet. Den tredje tradisjonen som behandles her er kollektivismen, som er nært knyttet til arbeiderbevegelsen. Kollektivismen følger Arbeiderpartiet fra opposisjons- til statsbærende parti, og tar bolig i statsforvaltningen som bestemte oppfatninger av hvordan sivil organisering bør se ut.

I forrige århundre utsettes dugnaden, filantropien og kollektivismen for påvirkning fra flere hold. Den generelle moderniseringen fører med seg en tiltakende individualisering som på grunnleggende måter endrer relasjonene mellom sivile fellesskap og deres organisatoriske uttrykk. Kollektivismens prinsipper mister gradvis fotfeste, mens den individuelt forankrede filantropien vinner terreng. Dugnaden tilpasser seg moderniteten og finner nye uttrykk.

Klassiske former for sivil organisering påvirkes også av offentlig politikk. I årene etter 1945 har sivile sammenslutninger i økende grad blitt ordet i statlige sektorer, hvor de underlegges sektorens overordnede politikk. Den sosialdemokratiske velferdsstaten har tradisjonelt hatt et pragmatisk forhold til sivile fellesskap, der deres forhold til statlige mål og sosialdemokratiske verdier har vært avgjørende for det frirommet de har fått til å utfolde seg selv.

Det siste tiårene har vi sett konturene av det som kan bli morgendagens sivilsamfunn. Moderne teknologi gjør det mulig å utvikle nye typer fellesskap, og globaliseringen gjør det enklere å engasjere seg på tvers av landegrensene og nasjonale forhold. Skarpe grenselinjer mellom stat, marked og sivilsamfunn brytes ned og hybride organisasjonsformer demonstrerer nye former for engasjement.

Denne utviklingen skaper store utfordringer for dagens organisasjoner, som skal tilpasse seg endringer både i engasjement og ytringsformer. Men også for offentlig forvaltning blir det viktig å utvikle støtteordninger som fremmer og ikke hemmer nye måter sivilt engasjement omsettes til praksis på.

Det viktigste arbeidet

Lorentzen, Håkon (2007), *Moraldannende kretsløp. Stat, samfunn og sivilt engasjement*. Oslo: Abstrakt

Kartlegging av tilbudet til pårørende av personer med rusmiddelproblemer

Bemanning: Bernard Enjolras
Thor Christian Bjørnstad
Tidsplan: 2006–2007
Finansiering: Sosial- og helsedirektoratet
Prosjekt nr. 413.065

Prosjektbeskrivelse

Hensikten med dette prosjektet er å kartlegge tilbudet til pårørende av rusmiddelavhengige i alle aldre, både barn og voksne. Formålet er å samle kunnskap om hvor pårørende tilbys hjelp og om hvilken type hjelp som tilbys. Hjelp defineres som råd, veiledning, behandling og støtte. Eksempler for hjelpetiltak er støttetelefon for pårørende, kurs og opplæring, selvhjelpsarbeid,

osv. Kartleggingen skal fange opp tilbudet som gis i regi av frivillige organisasjoner, og stiftelser (både interesse- og brukerorganisasjoner) og i regi av offentlige myndigheter (både nasjonalt, regionalt og kommunalt). Kartleggingen vil identifisere om tilbudet tar form av profesjonelle behandlingsrettede tiltak eller likemannsarbeid mellom brukere og nettverksbaserte tiltak. I tillegg vil kartleggingen av tilbudet i regi av frivillige organisasjoner identifisere organisasjonenes utbredelse, antall medlemmer og eventuelle finansieringstiltak.

Det viktigste arbeidet

Bjørnstad, Thor Christian (2007), *Tilbud til pårørende av personer med rusmiddelproblemer*. ISF-rapport 2007:002.

Evaluering av Amnesty International Norges distriktskontorer

Bemanning: Bernard Enjolras
Thor Christian Bjørnstad
Tidsplan: 2007–2007
Finansiering: Amnesty International Norge
Prosjekt nr. 413.068

Prosjektbeskrivelse

Hensikten med dette prosjektet har vært å evaluere Amnesty International distriktskontorer i Bergen, Trondheim og Stavanger samt distriktskontoret for Oslo og omegn som er samlokalisert med hovedkontoret. Evalueringen har tatt utgangspunkt distriktskontorenes ulike funksjoner på lokalt og nasjonalt nivå og måler deres effektivitet knyttet til løsningen av disse oppgavene. I tillegg er et fylke uten distriktskontor evaluert som kontrollfylke.

Det viktigste arbeidet

Bjørnstad, Thor Christian (2007), *En evaluering av Amnesty International Norges distriktskontorer*. ISF-rapport 2007:011.

Oslo fotballkrets - Spilleroverganger 2006

Bemanning: Ørnulf Seippel
Tidsplan: 2007–2008
Finansiering: Oslo fotballkrets
Prosjekt nr. 413.070

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet skal se på overganger av spillere mellom klubber i Oslo i 2006. Målet er helt grunnleggende å beskrive mønster i overgangene: antall overganger totalt og i ulike undergrupper: kjønn og alder. Dernest er det, ved hjelp av nettverksanalyser, meningen å skille mellom ulike typer av klubber i dette feltet av overganger, og forsøke å si noe om hva slags roller de ulike klubbene spiller i dette feltet.

Picturing Pity: Norwegian images of 'Self' and 'Other'. A study of a transnational knowledge regime

Bemanning: Marianne Gullestad
Tidsplan: 2003–2006
Finansiering: Norges forskningsråd
Prosjekt nr. 415.083

Prosjektbeskrivelse

This project takes part in the present «pictorial turn» in academic research, constituting visual images as an exciting site of convergence and conversation across disciplinary and cultural lines. As a study of photographic and textual representations of the relations between Africa and Europe in the twentieth century, the project both supports and challenges the ideas of theorists of photography such as Roland Barthes, Pierre Bourdieu, Susan Sontag and John Berger. Like other photographs, the missionary pictures are «both there and not there», both indexical and iconic. But unlike many photographs analyzed by theorists of photography, the stress is on presence, more than on absence, and on bringing distant people to life, more than on memory, death and frozen time. The missionary photographs are powerful images in an ongoing discussion in Europe about who Africans are, what they want, and the nature of their relationship to people in Europe.

The missionary visual rhetoric is both based on earlier visualizations and has over time established its own conventions which can now also be traced within secular fields of activity such as international development agencies, foreign policy, human relief organizations and the news media. The visual materials provide a new entry point to deep seated cultural idioms that are seldom verbalized. The main finding of the project is that the need to continuously justify their activities to donors in Europe has led to the creation and

maintenance of specific ways of portraying Africans, as well as to a division between what goes on in Europe and what goes on in Africa, hindering - without blocking - the feedback processes on which effective learning depends. The missionary images are interpreted within the changes from colonialism to political independence, economic neo-colonialism and development cooperation, as well as within the complex networks of relations among the missionaries, the photographic subjects in Africa, the leadership of the mission in Norway (including editors and publishers), and the public in Norway who donate the money. Norway did not have colonies of its own, but sent out more missionaries per capita than any other country in Europe. In the 20th century, Northern Cameroon was their most important missionary field on the African continent.

In Europe and the US today, many institutions are involved in collecting, systematizing and making available missionary photographs. However, in contrast to cross-cultural photography in general, relatively little analytical work has so far been done in relation to the missionary materials. Empirically, this project is based on an in-depth analysis of the published photographs taken by Norwegian evangelical missionaries in Northern Cameroon between the 1920s, when they started working in this region, and today. It is based on the archive of the Norwegian Missionary Society, forty missionary books for the general public, a missionary feature film made in 1960, and conversations with present and former missionaries, photographic subjects and viewers in Norway and Cameroon. A monograph is currently being published by Berghahn Books, Oxford and New York

De viktigste arbeidene

Gullestad, Marianne (2007), *Picturing Pity. Pitfalls and Pleasures in Cross-Cultural Communication. Image and Word in a North Cameroon Mission*. Oxford, New York: Berghahn Books

Gullestad, Marianne, (2006), «Nær Afrika – langt fra Paris og Brussel: Om norsk misjon og Norges forhold til EU». I: Fredrik Engelstad, Even Lange, Helge Pharo and Erik Rudeng (red) *Demokratisk konservatisme: Frihet, Fremskritt, Fred. Festskrift til Francis Sejersted*. Oslo: Pax Forlag: 90-99.

Bokprosjekt, norsk utgivelse av Picturing Pity

Bemanning: Marianne Gullestad

Tidsplan: 2006–2006

Finansiering: Fritt ord

Prosjekt nr. 415.085

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet innebærer å oversette og bearbeide manuset til Picturing Pity for et norsk publikum, og dermed bidra til en mer reflektert offentlig debatt i Norge. Det jeg ønsker å formidle, er at misjonsorganisasjonene har spilt en viktigere historisk rolle i Norge og internasjonalt enn mange tror. Misjonsbildene og de tekstene som følger med dem danner et spennende grunnlag for å reflektere over Norges deltakelse i koloniseringens og utviklingstenkingens kulturelle klima. At Norge ikke direkte var en kolonimakt, har gjort at vi ikke har hatt en like energisk debatt som en del andre land om imperialismens og koloniseringens ideer og forestillinger, og om hvordan disse til dels videreføres i tenkingen rundt og visualiseringene av utviklingshjelp og nødhjelp. Koloniseringens kulturelle klima står derfor fremdeles sterkt i Norge, men med særegne trekk i forhold til de landene som mer direkte og på mer omfattende måter var involvert i kommersiell utnyttning og administrasjon av koloniene. Norske misjonærer har vært mange og iherdige, og de har publisert et stort utvalg av bilder og fortellinger om 'de stakkars hedningene' i det som i dag kalles landene i sør, eller bare Sør. Disse bildene har gjort at mange nordmenn har forestilt seg Afrika og afrikanere på bestemte måter, og de har bidratt til å skape en form for global medfølelse med mennesker som bor langt borte.

Det viktigste arbeidet

Gullestad, Marianne (2007), *Misjonsbilder. Bidrag til norsk selvforståelse*. Oslo: Universitetsforlaget, 2007.

4.4 Politikk, opinion og demokrati

Stortingsvalgundersøkelsene

Bemanning: Bernt Aardal
Henry Valen
Rune Karlsen
Frode Berglund
Hanne Marthe Narud
Guro Elin Stavn
Stine Renate Otterbekk

Tidsplan: 2005–2008

Finansiering: Kommunal- og regionaldepartementet

Prosjekt nr. 414.028

Prosjektbeskrivelse

Valgundersøkelsene er en videreføring av et forskningsprogram som kom i gang ved Institutt for samfunnsforskning (ISF) i 1957, og som omfatter samtlige senere stortingsvalg, med unntak av valget i 1961. Forskningsprogrammet har hele tiden lagt vekt på å analysere sosiale og politiske endringsprosesser i det moderne samfunn. Gjennom valgstudier i 50 år er det ikke bare etablert verdifulle tidsserier for analyser av det norske samfunn, men det er også skrevet en lang rekke bøker, artikler og avhandlinger med utgangspunkt i Valgforskningsprogrammets datamateriale.

Konkurransen om velgerne er hard. Rekordhøye velgervandringer tyder på at velgenes partiloyalitet er svakere enn før, og at det derfor kan være lettere for partiene å nå andre velgergrupper enn de som tradisjonelt har sluttet opp om partiet. Samtidig må partiene forsøke å holde på sine tidligere velgere. Hvordan lykkes partiene med denne balansegangen, spør forfatterne i *Norske velgere*, som er hovedrapporten fra valgundersøkelsen i 2005. Hva med svekkelsen av de sosiale båndene mellom parti og velger? Fører dette til at vi får et mer «flytende velgermarked» der partiene i stor grad konkurrerer om de samme velgerne? Blir valg av parti gradvis tømt for politisk innhold og i stedet et spørsmål om livsstil og forbruksvaner? Hva med nye utfordringer knyttet til en stadig mer globalisert økonomi der nasjonalstatens handlefrihet settes under press? Og endelig: hva gjør oljeformuen med det norske folk? Bygges det opp stadig økende forventninger og misnøye, uansett hva myndighetene og politikerne gjør?

I *Norske velgere* settes søkelyset på norske velgeres holdninger til aktuelle stridsspørsmål og deres politiske atferd. Selv om utgangspunktet for analysene er stortingsvalget i 2005, trekkes det store veksler på den lange tidsserien som

er bygget opp av Valgforskningsprogrammet ved Institutt for samfunnsforskning.

De viktigste arbeidene

Aardal, Bernt (red.) (2007), *Norske velgere. En studie av stortingsvalget i 2005*. Oslo: N.W. Damm & Søn.

Narud, Hanne Marthe og Henry Valen (2007), *Demokrati og ansvar. Politisk representasjon i et flerpartisystem*. Oslo: Damm.

Aardal, Bernt (red.) (2003), *Velgere i villrede... En analyse av stortingsvalget 2001*. Oslo: N.W.Damm & søn.

Aardal, Bernt og Berglund, Frode og Narud, Hanne Marthe og Valen, Henry (1999), *Velgere i 90-årene*. Oslo: NKS-forlaget.

Aardal, Bernt og Valen, Henry (1995), *Konflikt og opinion*. Oslo: NKS-forlaget.

Valen, Henry (1981), *Valg og politikk. Et samfunn i endring*. NKS-Forlaget, Oslo.

Makten på nettet, makten i nettet: Informasjonsregimer i 24-timersdemokratiet

Bemanning: Jo Saglie
Rune Karlsen
Anne Krogstad
Elin Haugsgjerd Allern
Harald Baldersheim, Universitetet i Oslo
Morten Øgård, Universitetet i Agder
Signe Bock Seggaard, Universitetet i Oslo
Are Vegard Haug, Universitetet i Oslo

Tidsplan: 2004–2008

Finansiering: Norges forskningsråd
Fritt ord

Prosjekt nr. 414.045

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet er i hovedsak finansiert av Norges forskningsråds program for kommunikasjon, IKT og medier (KIM), og analyserer hvilken betydning IKT har for makt og demokrati i samfunnet. I debatten finnes glødende optimister, som gjerne kombinerer kritikk av tradisjonelle representative systemer med teknologisk entusiasme. Pessimister framhever derimot problemer knyttet til en digitalisering av demokratiet. Vårt inntak til debatten er analyser av digitalt baserte informasjonsregimer i sentrale demokratiske institusjoner (politiske partier, medier, offentlig forvaltning) i Norge – med vekt på den omformede effekt som slike regimer har på institusjonene.

Med «informasjonsregimer» siktes det til valg av informasjonsplattformer og organisasjonsformer for forvaltning av digitale kommunikasjonskanaler. Effektene studeres mht. deltakelsesmønstre, offentlighetsstrukturer og leder-

skap. Nærmere bestemt studerer prosjektet fire mulige omformingsprosesser: For det første, i hvilken grad medborgernes politiske deltakelse endres gjennom bruk av internettbaserte kanaler. For det andre, omforming av politisk kommunikasjon innenfor og mellom partier og nyhetsmedier, og dermed omforming av den nasjonale politiske offentligheten. For det tredje, omforming av politisk deltakelse og kommunikasjon innenfor de politiske partiene. For det fjerde, framveksten av «nettforvaltning» i form av digitale partnerskap på regionalt og kommunalt nivå, med vekt på potensial og problemer mht. politisk-demokratisk styring.

De viktigste arbeidene

- Karlsen, Rune (2007), «Fear of the Political Consultant. Campaign Professionals in Norwegian Electoral Politics». Paper presented at the 4th ECPR General Conference, Pisa, 6.-8. September, 2007.
- Karlsen, Rune (2007) «Campaign Communication and the Internet. Party Strategy and Voter Use in the 2005 Norwegian Election Campaign». Paper presented at the 4th ECPR General Conference, Pisa, 6.-8. September, 2007.
- Karlsen, Rune (2007) «Den første internettvalgkampen? . Velgernes informasjonskilder». I: Bernt Aardal (red.) *Norske velgere. En studie av stortingsvalget i 2005*:281–302.
- Karlsen, Rune, Bernt Aardal og Dag Arne Christensen (2005), «Elektronisk stemmegivning. De første norske erfaringer». I: Jo Saglie og Tor Bjørklund (red.) *Lokalvalg og lokalt folkestyre*. Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Krogstad, Anne (2007) «En bok, en blogg og en blondine. Personlig politisk lederskap i nye medier». *Sosiologisk Tidsskrift* 15 (3):195–225.
- Pedersen, Karina og Jo Saglie (2005), «New Technology in Ageing Parties: Internet Use in Danish and Norwegian Parties». *Party Politics*, 11 (3):359–377.
- Saglie, Jo (2007) «Massepartier i cyberspace? Om bruk av IKT i norske partier». *Norsk statsvitenskapelig tidsskrift*, 23 (2):123–147.
- Saglie, Jo og Signy Irene Vabo (2005), «Elektronisk politisk deltakelse – en aktivitet for de få?» I: Jo Saglie og Tor Bjørklund (red.) *Lokalvalg og lokalt folkestyre*. Oslo: Gyldendal Akademisk.

The politics of welfare policy

Bemanning:

Ann-Helén Bay
Jo Saglie
Rune Karlsen
Elin Haugsgjerd Allern
Axel West Pedersen, NOVA
Edda Stang, NOVA
Henning Finseraas, NOVA

Tidsplan: 2005–2008

Finansiering: NOVA v/ Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 414.049

Prosjektbeskrivelse

Hovedmålet for prosjektet er å analysere den velferdspolitiske debatten på elitenivå, opinionens velferdspolitiske oppfatninger og samspillet mellom disse. Søkelyset rettes spesielt mot pensjonsreform og fattigdomsbekjempelse. Prosjektet inneholder nærstudier av disse forholdene i Norge, og sammenlignende studier av europeiske land.

En vesentlig del av tidligere forskning om hva som former velferdspolitikken har vært opptatt av samfunnsmessige endringer som betingelse for velferdspolitiske reformer, så som utvikling i demografi, økonomiske rammebetingelser og befolkningens krav og forventninger. For å forklare nasjonale variasjoner i betydningen av disse faktorene for enkeltlands velferdspolitikk, har man særlig framhevet institusjonelle og konstitusjonelle forhold. Vekten på sosial endring kan imidlertid ta oppmerksomheten vekk fra det faktum at det er politikere som, med betydelige frihetsgrader, fatter beslutninger om velferdspolitikk. Vi fokuserer derfor her på de politiske elitene: de valgene de står overfor, de alternativene de diskuterer og bekjenner seg til. Ettersom politikere er ansvarlige overfor velgerne, må vi også inkludere velgernes oppfatninger. Ved å studere politiske eliter og velgere rettes oppmerksomheten mot «the politics of welfare policy».

Nærmere bestemt studerer prosjektet: 1) norske politiske partiers utforming av velferdspolitiske programmer foran valget i 2005; 2) velferdspolitikens rolle i den norske valgkampen i 2005, og opinionens reaksjoner på partienes velferdspolitiske markeringer; og 3) velferdspolitisk relevante verdiorienteringer i europeiske land, den velferdspolitiske debatten på elitenivå i de samme landene, og mulige sammenhenger mellom disse.

De viktigste arbeidene

Allern, Elin Haugsgjerd, Ann-Helén Bay, og Jo Saglie (2007), «Welfare Policy Consensus and Elite Cooperation? Party Manifestos and Policy-Making in Norway». Paper presentert på the 4th ECPR General Conference, Pisa, 6.-8. september 2007.

Allern, Elin Haugsgjerd og Jo Saglie (2006), «The Changing Involvement of Interest Groups in Norwegian Electoral Politics». Paper presentert på arbeidsgruppa «Competitors to Parties in Electoral Politics: The Rise of Non-party Actors», ECPR Joint Sessions of Workshops, Nicosia, 25.-30. april 2006.

Nye storbyregioner - endret deltakelse? Borgere, partier og frivillighet

Bemanning: Jo Saglie

Elin Haugsgjerd Allern

Jacob Aars, Rokkansenteret, Universitetet i Bergen

Dag Arne Christensen, Rokkansenteret, Universitetet i Bergen

Kristin Strømsnes, Rokkansenteret, Universitetet i Bergen

Hans-Erik Ringkjøb, Rokkansenteret, Universitetet i Bergen

Tor Midtbø, Universitetet i Bergen

Tidsplan: 2006–2009

Finansiering: Rokkansenteret v/Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 414.050

Prosjektbeskrivelse

En hovedantakelse som ligger til grunn for dette prosjektet er at utviklingen av dynamiske storbyregioner - med høy grad av mobilitet og samhandling innenfor et større territorium - har skapt nye kontekster for folks politiske deltakelse. Det er en viktig oppgave å undersøke hvilke forbindelser det er mellom forskyvninger i deltakelsesmønstre og de betydelige endringene som har skjedd i de kontekstene borgerne deltar innenfor. Primært er prosjektet konsentrert om borgernes politiske deltakelse og engasjement. Men det folkelige engasjementet struktureres av et sett formidlingsorganisasjoner. Vi tenker da i første rekke på politiske partier og frivillige organisasjoner.

Vi utforsker spørsmålet om politisk deltakelse gjennom: 1. En studie av innbyggernes politiske atferd innenfor de utvalgte storbyregionene. 2. En studie av partiorganisasjonenes aktivitet innenfor de samme regionene. 3. En studie av frivillige organisasjoners aktivitet innenfor de samme regionene. Prosjektet omfatter de tre storbyområdene Stavanger, Bergen og Oslo

Politikken som arena for integrasjon: Politisk deltakelse og representasjon av innvandrere i Norge

Bemanning: Johannes Bergh
Tor Bjørklund
Jo Saglie

Tidsplan: 2007–2009

Finansiering: Universitetet i Oslo v/ Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 414.051

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet er en studie av politisk deltagelse og representasjon av personer med innvandrerbakgrunn i Norge. Det er et felt hvor tidligere forskning har dokumentert flere eksempler på det man kan kalle vellykket integrasjon av innvandrere. Tilgangen på nye datakilder, samt mangelen på omfattende nasjonal forskning på feltet, aktualiserer behovet for et prosjekt av denne typen. Søkelyset settes på norske kommunestyre og med en særlig vekt på valgene i 2003 og 2007. Den overordnede problemstillingen er: hva forklarer overrepresentasjon og underrepresentasjon av innvandrere generelt, og av ulike etniske grupper mer spesielt? Utgangspunktet er et sosial kapital-perspektiv hvor hypotesen tilsier at et aktivt organisasjonsmedlemskap bidrar til politisk deltagelse. Prosjektet er et samarbeid mellom Institutt for statsvitenskap (ISV) ved Universitetet i Oslo og Institutt for samfunnsforskning (ISF). Videre inngår det som en del av et internasjonalt forskernettverk som har som formål å gjennomføre denne typen studier i en komparativ kontekst. Datagrunnlaget er både kvantitativt og kvalitativt. Statistisk sentralbyrå gjennomfører en utvalgundersøkelse fra registerdata for å måle valgdeltagelse i ulike grupper. Vi er dessuten engasjert i utforming og analyse av den første landsomfattende valgundersøkelse av ikke-vestlige innvandrere basert på et representativt landsomfattende utvalg, og gjennomført av Statistisk sentralbyrå. Fra blant annet IT-selskapet ErgoEphorma innhenter vi data om kandidater til kommunevalget 2007, deres bakgrunn (kjønn, alder, bosted, opphavsland mm), og alle typer resultater fra valget (personstemmer, hvem som blir valgt, listeplassering mm). Det planlegges også gjennomført en surveyundersøkelse med spørsmål til alle kandidater med innvandrerbakgrunn, fra valgene 2003 og 2007. Til slutt foretas komparative studier av utvalgte norske kommuner med et bredt tilfang av kvantitative og kvalitative data. Hva forklarer at innvandrene lykkes enkelte steder, men ikke andre?

Det viktigste arbeidet

Bergh, Johannes og Tor Bjørklund (2007), «Political Participation and Representation of Immigrants in Norwegian Local Politics». Paper presentert ved ECPR Joint Sessions of Workshops, #21 «Migration and Representation in Parliamentary Democracies», Helsinki 7-12 May 2007.

Lokaldemokratiundersøkelsen 2007

Bemanning: Jo Saglie
Tor Bjørklund
Lawrence Rose, Universitetet i Oslo
Per Stava, KS
Johannes Bergh
Rune Karlsen

Tidsplan: 2007–2009

Finansiering: Kommunal- og regionaldepartementet

Prosjekt nr. 414.052

Prosjektbeskrivelse

Institutt for samfunnsforskning har gjennomført velgerundersøkelsene ved lokalvalgene i 1995, 1999 og 2003, og har dermed begynt å bygge opp en tidsserie som vil bli vesentlig for å kartlegge endringer i lokaldemokratiet. Denne serien med undersøkelser videreføres ved lokalvalget i 2007. Data samles inn av Statistisk sentralbyrå, ved hjelp av telefonintervju og spørreskjema. I undersøkelsen inngår også et panel: halvparten av utvalget ble også intervjuet i 2003. Prosjektet samarbeider med flere forskningsmiljøer utenfor ISF.

Et gjennomgående tema i undersøkelsen er betydningen av geografisk nærhet for demokratisk legitimitet og politisk deltakelse. Norsk og internasjonal forskning om politisk deltakelse og legitimitet er først og fremst konsentrert om de nasjonale politiske institusjonene. Lokaldemokratiet er også blitt gjenstand for forskning, men det kommunale og regionale demokratiet er i liten grad blitt sammenlignet med demokratiet på nasjonalt plan. Vi forholder oss til to former for nærhet. For det første, forvaltningsnivå: vi sammenligner det nasjonale, det regionale og det lokale demokratiet. For det andre, enhetenes størrelse: vi sammenligner forhold i større og mindre kommuner og fylker.

Sentrale emner i undersøkelsen er: a) medborgernes partivalg ved lokalvalget; b) valgdeltakelsen, og synet på valgdeltakelse som borgerplikt; c) innbyggernes lokalpolitiske deltakelse utenom valg; d) lokaldemokratiets legitimitet; e) motivasjon for lokalpolitisk deltakelse; f) lokale medier og kilder til lokalpolitisk informasjon; og g) innbyggernes syn på de folkevalgte representantenes rolle i lokaldemokratiet.

Demokratisk styring i et flernivåsystem: Lokal oppfølging av nasjonal politikk i Norge

Bemanning: Jo Saglie
Elin Haugsgjerd Allern
Eivind Smith, Universitetet i Oslo
Marit Reitan, NTNU
Signy Irene Vabo, Høgskolen i Oslo
Frank Egil Holm, Bygdeforskning
Gro Sandkjær Hanssen, Norsk institutt for
by- og regionforskning

Tidsplan: 2007–2010

Finansiering: Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 414.053

Prosjektbeskrivelse

Demokratiet i en nasjonalstat utspiller seg på flere nivåer; statlig, regionalt og kommunalt. I et slikt flernivådemokrati oppstår spenninger mellom behovet for effektiv nasjonal styring og lokalpolitisk handlefrihet. På den ene siden oppleves samsvar mellom nasjonale politiske mål og lokal offentlig politikk som nødvendig for demokratisk legitimitet. På den annen side er det grenser for statlig styring av lokale folkevalgte organer med selvstendig demokratisk legitimitet. Prosjektet tar sikte på å øke kunnskapen om hva som bidrar til effektiv lokal iverksetting og oppfølging av nasjonal politikk, og utforske mulige kilder til konflikt mellom nivåene og hvordan slik spenning håndteres og eventuelt reduseres i det norske flernivådemokratiet.

Prosjektet inneholder tre delprosjekter som tar for seg ulike former for styringsteknikker, kommunikasjons- og koordineringsmekanismer, inkludert rettslige, økonomiske, administrative og partipolitiske uttrykk. En generell kartlegging av hvordan det rettslige forholdet mellom stat, fylker og kommuner har utviklet seg fungerer som en ramme for hele prosjektet. Videre analyserer vi variasjoner i kommunal oppfølging og iverksetting av nasjonal politikk gjennom case-studier av saksfeltene naturvern og eldreomsorg i utvalgte kommuner. Vi studerer også i hvilken grad de politiske partiorganisasjonene fungerer som et bindeledd mellom kommunalt, regionalt og statlig nivå.

Prosjektet tar sikte på å styrke forskningssamarbeidet mellom jurister og samfunnsvitere og mellom ulike deler av statsvitenskapen, og fører sammen forskere fra seks ulike institusjoner fra universitets-, institutt- og høyskolesektoren.

Skipsfartens historie

Bemanning: Even Lange
Eivind Merok
Line Dugstad
Tidsplan: 2006–2007
Finansiering: Norges Rederiforbund
Prosjekt nr. 415.086

Prosjektbeskrivelse

På oppdrag fra Norges Rederiforbund har Institutt for Samfunnsforskning gjennomført en utredning som forbereder et historieprosjekt om norsk skipsfarts historie. Even Lange og Eivind Merok var engasjert ved Institutt for Samfunnsforskning for å gjennomføre utredningen. Et hovedmål i denne fasen av prosjektet var å klargjøre de forskningsmessige problemstillingen for det samlede prosjektet. I tillegg ble status i forskningslitteraturen kartlagt og prosjektmedarbeiderne undersøkte tilgangen på kilder for prosjektet. Arbeidet munnet ut i en prosjektrapport som også tar opp organisering og finansiering av prosjektet.

4.5 Internasjonal migrasjon, integrasjon og etniske minoriteter

Integrering og byråkrati. Forvaltning, kunnskap og makt i den flerkulturelle byen.

Bemanning: Anniken Hagelund
Tidsplan: 2003–2007
Finansiering: Norges Forskningsråd
Prosjekt nr. 415.005

Prosjektbeskrivelse

Når det flerkulturelle samfunn og etniske relasjoner står på dagsorden, fremstår kultur og kulturelt mangfold som objekt for politikk og styring, og integrering har blitt selve kjernebegrepet i myndighetenes tilnærming til denne problematikken. Prosjektet er en studie av lokale integreringsbyråkratier, nærmere bestemt av lokal politikk og forvaltning rettet inn mot å tilrettelegge for og regulere kulturell forskjellighet og integrering av etniske minoriteter i en flerkulturell norsk by. Slike lokale integreringsbyråkratier kan forstås som et felt for meningsdannelse og fortolkning i skjæringspunktet mellom policy og praktiske problemer. Utgangspunktet er at aktørene i dette feltet stadig stilles overfor ubehagelige valg og dilemmaer hvor respekten for kulturell forskjellighet kan stå i konflikt med behovet for felles verdier og målet om like muligheter for alle. Målet er å beskrive hvordan lokale byråkratier og kommunale medarbeidere forholder seg til de dilemmaer, begrensninger og muligheter som tilgjengelig kunnskap, moralske forestillinger, politikk, budsjett, retningslinjer og arbeidsoppgaver stiller dem overfor. Med utgangspunkt i et begrep om diskursive repertoarer tilstreber prosjektet å bringe innsikter om språklig konstituering av virkeligheten inn i en studie av spesifikke praksisfelt.

De viktigste arbeidene

Hagelund, Anniken (2006), «Why it is bad to be kind. Educating refugees to life in the welfare state. A case study from Norway». I: Catherine J. (red.), *Migration, immigration and social policy*. Oxford: Blackwell.

Hagelund, Anniken (2005), «Why it is bad to be kind. Educating refugees to life in the welfare state. A case study from Norway.» *Social Policy and Administration*, 39 (6):669–683.

Demokrati, religionsfrihet og kvinners menneskerettigheter

Bemanning: Tordis Borchgrevink
Kari Elisabeth Børresen, Universitetet i Oslo
Anne Hellum, Universitetet i Oslo
Hege Skjeie, Universitetet i Oslo

Tidsplan: 2004–2007

Finansiering: Norges forskningsråd

Prosjekt nr. 415.019

Prosjektbeskrivelse

ISF gjennomfører et delprosjekt under det tverrfaglige samarbeidsprosjektet *Demokrati, religionsfrihet og menneskerettigheter*. Delprosjektet bærer tittelen «Et stykke tøy til besvær: Muslimske kvinners sivile og religiøse rettigheter i sekulær kontekst». Her analyseres ulike aspekter ved spenningsforholdet mellom religionsfrihet og kvinners menneskerettigheter, og mellom teologisk basert rettsoppfatning og sekulære rettssystemer. Temaet er brennbart både nasjonalt og internasjonalt, og ikke minst inkorporering av FN's kvinnekonvensjon (CEDAW) i det nasjonale lovverket presser frem spørsmål om begrensning av trossamfunnenes autonomi i demokratiske (semi) sekulære stater. Samarbeidsprosjektets praktiske ambisjon er å etablere et kunnskapsgrunnlag for rettighetstenkning og rettighetspolitikk i konkrete kontekster der kvinners rett til ikke-diskriminering kommer på kollisjonskurs med retten til trosfrihet.

Delprosjektet tar utgangspunkt i den rettighetskonflikt som oppstår ved at gjeldende islamsk familierett frakjenner troende muslimske kvinner en rekke av de sivile rettigheter disse personene har som samfunnsborgere i liberale demokratier. Her står rett mot rett, og prosjektets empiriske fokus gjelder implikasjoner av muslimske kvinners krav om å bære religiøst hodeplagg i sekulære kontekster. Kravet er tvetydig, og inneholder et endringspotensiale som også er tvetydig. Mulige konsekvenser av en liberal/restriktiv lovgivning på området undersøkes med utgangspunkt i følgende antagelser: 1. Bruk av *hijab* gir religiøs legitimitet til samfunnsdeltakelse, og et fotfeste i majoritetssamfunnet som vil styrke kvinnenens kultiske posisjon med henblikk på intern teologisk/juridisk revisjon. 2. Fortetning av religiøsitet i det offentlige rom inspirer til konkurranse om medborgeres religionstilknytning; styrker majoritetspolitiske interesser for å koble kristendom og nasjonal identitet; åpner for juridisk pluralisme, og underminerer den sekulære rettsorden som gjør det mulig å kombinere religionsfrihet med borgernes likhet for loven. Prosjektet vil legge særlig vekt på å få frem hijab-brukeres oppfatning av egen religionsfrihet og av sitt medansvar for reproduksjon av samfunnsborgerskapets ikke-partikularistiske goder.

I samarbeidsprosjektet deltar forskere innen rettsvitenskap, religionsvitenskap, teologi, filosofi, statsvitenskap og sosialantropologi. Prosjektansvarlig institusjon: Juridisk fakultet, Institutt for offentlig rett, avdeling for kvinnerett.

De viktigste arbeidene

Borchgrevink, Tordis (kommer 2009): «Educating the Nation. Religion in Norwegian Politics». *Ethnologie Francaise*.

Borchgrevink, Tordis (2004), *Dishonourable Integration: Between Honour and Shame*. AMID Working Paper Series 36/2004. Aalborg: Academy for Migration Studies in Denmark.

Borchgrevink, Tordis (2004), «Globalizing Secularity? Human Rights between Belief and the Pragmatics of Civility.» I: Stålsett, Sturla J. og Oddbjørn Leirvik (red.) *The Power of Faith in Global Politics*. Oslo: Novus Forlag:56–69.

Asylsøkerbarn og barns rettigheter

Bemanning: Hilde Lidén

Hilde Rusten

Tidsplan: 2005–2008

Finansiering: Helse og Rehabilitering

Prosjekt nr. 415.023

Prosjektbeskrivelse

Hensikten med forskningsprosjektet er å diskutere norsk flyktningpolitikk ut fra barnekonvensjonens grunnleggende prinsipper om barns beste, ikke-diskriminering, medvirkning og barns rett til optimal utvikling. Prosjektet omfatter:

- 1) En studie av barns status i asylprosessen. Dette delprosjektet undersøker hvilken grad barn gis individuelle rettigheter i asylsøkerprosessen, og diskuterer hvordan asylpolitikk og praksis påvirkes av rettighetsdilemmaer skapt av rettighetsdokumenter og lovverk på nasjonalt og internasjonalt nivå. Delstudien tar utgangspunkt i hva som er dagens praksis i UDI i forhold til samtaler med barn, og i hvilken grad barns synspunkter vektlegges i asylvedtaket.
- 2) Deres livssituasjon i asylmottak, gjennom en survey undersøkelse og feltarbeid på et utvalg mottak.

3) Case studier i to asylmottak av medfølgende barn og deres familie.

Sentrale forskningsspørsmål vil være: I hvilken grad gis barn individuelle rettigheter i asylsøkerprosessen og asyloppholdet? Gis de samme rett til f.eks. skolegang, barnevern og helsetjenester, som andre barn? Hva er rammene rundt barnas tilværelse, hvilke særlige tilbud finnes for barna og barnefamiliene? Hvordan opplever de flukt og asylopphold? Det vil bli benyttet ulike metoder, som surveyundersøkelse, samtaler, intervjuer og dokumentanalyser.

Det viktigste arbeidet

Hilde Lidén, Hilde Rusten (2007), «Asylum, participation and the best interests of the child. New lessons from Norway», *Children & Society*. 21(4):273-283

The Nordic Welfare State and its Others - Immigration, Citizenship and Governance in Norway, Sweden and Denmark 1945-2005

Bemanning: Grete Brochmann
Anniken Hagelund
Idunn Seland
Karin Borevi, Uppsala Universitetet
Klaus Petersen, Syddansk Universitet

Tidsplan: 2006–2008

Finansiering: Norges Forskningsråd

Prosjekt nr. 415.024

Prosjektbeskrivelse

Den nordiske velferdsstaten er et etablert begrep i internasjonal samfunnsforskning. Det står for en særskilt velferdsstatstype, kjennetegnet ved universelle rettigheter, sjenerøse støtteordninger, et sterkt offentlig engasjement og en relativt ambisiøs omfordelingspolitikk. Kombinasjonen av økonomisk suksess og sosial rettferdighet har vekket interesse, til og med beundring, for de nordiske velferdsstatene i internasjonal forskning. Nordiske løsninger på utfordringer skapt i kjølvannet av økende migrasjon og etnisk og kulturell forskjellighet har derimot vekket langt mindre interesse internasjonalt. Hvordan forholder ambisiøse og egalitært orienterte velferdsstater seg til innvandringspress og den utfordring mot nasjonal enhet som voksende innvandrerbefolkninger potensielt kan representere? Kan innvandringstematikken bidra til å belyse styrker og svakheter ved den generelle velferdspolitikken? Det er i lys av slike spørsmål dette prosjektet vil undersøke den historiske utviklingen av velferdsstaten i Norge, Sverige og Danmark i perioden fra etterkrigstiden til våre dager. De tre landene er interessante sammenlikningsobjekter – de deler den grunnleggende tilnærmingen til velferd, men fremviser samtidig interessante forskjeller i tiltak og resultater over tid.

Det viktigste arbeidet

Brochmann, Grete og Hagelund, Anniken (2007), «Velferd og innvandrere. For mye, feil eller ikke nok?» *Tidsskrift for samfunnsforskning* 48 (2):267–274.

Skolen som integreringsarena – en sammenligning av skolepolitikk i Skandinavia 1975-2005

Bemanning: Idunn Seland
Tidsplan: 2006-2009
Finansiering: Norges Forskningsråd
Prosjekt nr. 168101/S20

Prosjektbeskrivelse

Grunnskolen, som institusjon for samfunnsdannelse og som garantist for rett til utdanning og like muligheter, har en særstilling i velferdsstaten. Som ideologisk og velferdsmessig prosjekt skulle den skandinaviske enhetsskolen virke utjevne mot sosioøkonomiske forskjeller ved å gi like utdanningsmuligheter til en ellers homogen elevmasse. Ved økende innvandring har elevmassen blitt langt mer heterogen, noe som gjør skolepolitikk til et felt i stadig forandring.

Prosjektet tar sikte på å undersøke utviklingen i ideologi og begrunnelse for ulike virkemidler i den nasjonale skolepolitikken i Norge, Sverige og Danmark i perioden 1975-2005. Som en del av prosjektet «The Nordic Welfare State and its Others» vil arbeidet bidra til å vise hvordan de skandinaviske velferdsstatene har arbeidet for å håndtere press skapt ved økende innvandring, og hvordan det nasjonale samholdet søkes opprettholdt i møte med nye grupper av innbyggere. I dette inngår en undersøkelse av ideologisk basert argumentasjon om hvordan skolen tjener som nasjonsbyggingsprosjekt, debatten om friskoler i lys av nye religiøse minoriteter, utviklingen av kollektive vs. segregerte undervisningsformer i grunnskolen samt debatt om minoriteters rettigheter i den offentlige skolen.

Prosjektet er et doktorgradsprosjekt.

Transnational informal child migration in Norway: Dilemmas in international and national regulations on family life and citizenship

Bemanning: Hilde Lidén
Tidsplan: 2006–2008
Finansiering: NFR
Prosjekt nr. 415.026

Prosjektbeskrivelse

Forskningsprosjektet *Informal child migration in Europe (N-ICME)*, er en komparativ studie av uformelle omsorgsnettverk som benyttes i barnemigrasjon innen og til Europa. Statlige strategier og diskurser for å kontrollere denne formen for migrasjon vil bli drøftet, men hovedfokus vil være på hvordan barnemigrasjon aktiverer sosiale relasjoner og slektskap. De empiriske studiene hentes fra fem land i Vest-Europa, to i Øst-Europa, to i Afrika og ett i La-

tin-Amerika. Forskerne kommer fra fire forskningsinstitutter: Sosialantropologisk institutt, Universitetet i Oslo, PRIO, FAFO og ISF, med professor Elisabeth L'orange Furst (UiO) som prosjektansvarlig. Delprosjektet ved ISF har tittelen «Transnational informal child migration in Norway: Dilemmas in international and national regulations on family life and citizenship». Det skal se på hvordan myndighetene forholder seg til FNs barnekonvensjon i sin politikk overfor uformell barnemigrasjon. Hennes empiriske utgangspunkt er hvordan slektskaps- og familierelasjoner benyttes 1) av enslige mindreårige asylsøkere 2) i familieforening der barn av slektninger inngår, og 3) barn og unge som sendes til foreldrenes hjemland for utdanning.

Reception conditions for asylum seekers in Norway and the EU

Bemanning: Jan-Paul Brekke
Vigdis Vevstad

Tidsplan: 2006–2007

Finansiering: Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Prosjekt nr. 415.028

Prosjektbeskrivelse

Asylfeltet er i rask endring i Europa. Det pågår en prosess der EU-landenes politikk og lovgivning på dette området skal samkjøres. Målsettingen er å ha en et felles asylsystem (Common European Asylum System) på bena innen år 2010. Gjennom en serie med direktiver innføres et sett med mininormer som alle landene må forholde seg til. Gjennom disse ønsker man å sikre en byrdefordeling mellom landene, men også å sikre asylsøkernes individuelle rettigheter.

Norge er en del av Europa, men ikke av Unionen. Like fullt er vi formelt bundet opp til EU gjennom Schengensamarbeidet og Dublinavtalene. Dette medfører at norske myndigheter må følge med på utviklingen i EUs medlemsland. Arbeidet som pågår i retning av en felles EU lovgivning og politikk på dette området vil imidlertid også virke inn på Norge på andre måter. Det kan for eksempel være viktig for Norge å ikke føre en for avvikende politikk i forhold til nabolandene og Unionen forøvrig.

I denne studien ser vi på hvordan norsk lovgiving og praksis står i forhold til utviklingen i Unionen på et underområdet. Vi ser på EUs direktiv som regulerer forholdene for asylsøkere under mottaksperioden. Vi spør: Hvordan er forholdene i medlemslandene? Er dette direktivet innført i landenes lovgivning og praksis i tråd med forventningene? Hva er situasjonen på dette feltet i Norge sammenlignet med EU-landene?

De komparative elementene i denne studien er basert på en bred undersøkelse av 23 medlemsland. Denne er gjennomført av «Odysseus Academic

Network of Lawyers» i Brussel. Vevstad og Brekke har også deltatt i denne studien.

Vevstad er jurist og ekspert på asylrett i Norge og EU. Brekke er sosiolog og har blant annet studert asylpolitikk i Norge og Norden. Denne tofaglige bakgrunnen inspirerer til nye blikk på både lovgivning og praksis innenfor asylfeltet.

De viktigste arbeidene

Brekke, Jan-Paul og Vigdis Vevstad (2007), *Reception conditions for asylum seekers in Norway and the EU*. ISF-rapport 2007:004.

Brekke, Jan-Paul og Vigdis Vevstad (2007), «Ikke best i klassen». *Dagbladet* 17. desember 2007.

Talking about labor market integration. Discourses, theories and alliances in Sweden

Bemanning: Jan-Paul Brekke
Tordis Borchgrevink

Tidsplan: 2006–2007

Finansiering: Nationell temagrupp asyl, Equal, Europeiska socialfonden
Prosjekt nr. 415.029

Prosjektbeskrivelse

Integration has been launched as a core challenge for Western European countries in the 21st century. The co-existence of majority and minorities raises a long list of important questions to governments, NGOs, researchers, bureaucrats, and media as well as for individual citizens and non-citizens alike. National policies are formed, discussed and implemented on the basis of how these actors perceive, discuss and act regarding the blending of early and late arrivals to a nation.

In this study we take a closer look at integration and how it is understood, discussed and managed in. Although labor market integration will be the focal point, a discussion of the broader phenomenon of inclusion and exclusion will serve as a backdrop.

We base our study on the notion that there are several ways to perceive, discuss and act regarding integration. Actors find other actors that have similar views and suggestions for solutions. A fitting metaphor could be to say that integration is currently being discussed in several rooms in . Within these rooms there is a certain agreement about the fundamentals regarding the phenomenon, i.e. about the state of integration, the causes for lack of integration and its remedies. The discourses also seem to vary when it comes to the ideal situation they wish to fulfill, their utopia. What would the situation be like with regard to labor market integration if all their wishes came true? In our

study we will study the content, involved actors and dynamics of these separate discourses. Outside these rooms there are public arenas. How the public discourse is structured and influenced by the various actors is a central theme of the study.

We will conduct interviews with central politicians, bureaucrats, researchers, journalists and representatives of minority groups. Through these interviews we seek to gain access to what we call «theories of labor market integration».

The mapping of the labor market discourses in has a concrete ambition. One of the tasks of the European Social Fund is to finance projects that aim at increasing the integration on labor market. In order for that organization to have a firm basis for evaluating applicants, they need a broad understanding of the situation and actors involved in labour market integration in Sweden.

Det viktigste arbeidet

Brekke, Jan-Paul og Tordis Borchgrevink (2007), *Talking about integration. Discourses, alliances and theories on labour market integration in Sweden* ISF-rapport 2007:009.

Evaluering av introduksjonsordning for nyankomne flyktninger

Bemanning: Anniken Hagelund

Hanne Kavli

Grete Brochmann

Tidsplan: 2006–2007

Finansiering: Fafo v/Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Prosjekt nr. 415.100

Prosjektbeskrivelse

I september 2006 sluses det første «kullet» av deltakere ut av introduksjonsprogrammet. Da er det tre år siden programmet ble innført som en frivillig ordning for norske kommuner – og to år siden ordningen ble obligatorisk. Formålet med introduksjonsloven er å styrke nyankomne innvandreres mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnslivet, og deres økonomiske selvstendighet. Med loven ble det innført en rett og plikt til deltakelse i et individuelt tilrettelagt introduksjonsprogram for de som tilhører lovens personkrets.

Fafo og Institutt for samfunnsforskning samarbeider i dette prosjektet om å evaluere denne ordningen. Evalueringen er todelt. Del 1 vil være en implementerings og virkemiddelevaluering. Del 2 vil være en evaluering av deltakernes arbeidsmarkedstilpasning etter deltakelse i program. I undersøkelsens første del vil vi se nærmere på i hvilken grad introduksjonsloven er blitt iverksatt i bosettingskommunene og på hvordan virkemidlene er blitt implementert lokalt. I evalueringens del 2 vil vi undersøke deltakernes arbeidsmarkedsstatus etter henholdsvis endt program, etter delvis endt program og for to ulikt defi-

nerste kontrollgrupper som ikke har deltatt i program. Evalueringens problemstillinger vil besvares ved hjelp av både kvalitative og kvantitative data.

Det viktigste arbeidet

Kavli, Hanne og Hagelund, Anniken og Bråten, Magne (2007), *Med rett til å lære og plikt til å delta. En evaluering av introduksjonsordningen for nyankomne flyktninger og innvandrere*. Fafo-rapport 2007:34. Oslo: Fafo.

Transnasjonale nettverk - nasjonale demokratier. Politisk mobilisering og engasjement blant unge med innvandrerbakgrunn

Bemanning: Jon Rogstad
Mette Andersson Unifob Global/Sosiologisk institutt,
Universitetet i Bergen
Christine M. Jacobsen, Rokkansenteret,
Universitetet i Bergen
Viggo Vestel, NOVA
Tidsplan: 2007-2010
Finansiering: Norges forskningsråd
Prosjekt nr. 415.101

Prosjektbeskrivelse

I dette prosjektet setter vi søkelyset på hvordan transnasjonal mobilisering arter seg, samt hvilken betydning nye tilknytningsformer har for integrasjonen i et nytt land. Det ligger et potensial for spenninger som følge av at man er bosatt i et samfunn, men har interesse og engasjement et annet sted. Dette innebærer at etniske minoriteter kan ha flere referanserammer på samme tid: Det nye samfunnet, hjemlandet, og forskjellige former for transnasjonale nettverk, forankret i felles politiske interesser eller delte identiteter.

Mot en slik bakgrunn, er prosjektets overordnede problemstilling: Hvilken betydning har transnasjonale nettverk basert på kollektiv identitet og universelle interesser for politisk mobilisering blant unge voksne med minoritetsbakgrunn? Formålet er å identifisere og analysere konsekvensen av eventuelle motsetningsforhold mellom tilhørighet til samfunnet man er bosatt, og tilhørighet til transnasjonale fellesskap. Relasjonen mellom unge voksne med innvandrerbakgrunn og det transnasjonale er relevant fordi mange unge, med sine oppveksterfaringer fra en ny kontekst, ofte befinner seg i et spenningsforhold til foreldrenes kulturelle bakgrunn; de orienterer seg gjerne ved hjelp av globale kommunikasjonsverktøy og de har vokst opp i et medielandskap som tilbyr et bredt spekter av ulike impulser for identifisering og mobilisering.

Prosjektet er et samarbeid mellom Unifob Global ved Universitetet i Bergen, NOVA, Antropologisk institutt ved UiO, ISF og Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi.

Policy på vold mot minoritetskvinner i Norge, Sverige og Danmark: På siden av eller del av mainstream?

Bemanning: Anja Bredal
Tidsplan: 2007–2009
Finansiering: Norges Forskningsråd
Prosjekt nr. 415.102

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet handler om hvordan offentlige myndigheter håndterer temaer knyttet til vold og undertrykking av kvinner når disse kvinnene tilhører etniske minoritetsgrupper. Er politikktutvikling, tiltak og tjenester forankret innen hovedstrømmen av tiltak mot familievold/vold i nære relasjoner, eller håndteres «minoritetsvolden» på andre måter og av andre instanser enn «majoritetsvold»? Hvilke konsekvenser får de ulike tilnærminger for politikken, tiltakene og tjenestene? Det spørres blant annet om noen voldsformer blir tatt mer alvorlig enn andre, og hvordan en universalistisk policy – som inkluderer alle former for vold mot kvinner og alle kvinner - kan se ut.

Det empiriske fokuset er på policy mot tvangsekteskap og æresrelatert vold i Norge, Sverige og Danmark, sett i sammenheng med den «generelle» satsingen mot vold i nære relasjoner i disse landene. Studien bygger på en analyse av policy-dokumenter og annet skriftlig materiale, en kartlegging av det institusjonelle rammeverket på statlig og regionalt nivå, gjennomgang av noen relevante juridiske dommer, intervju med ressurspersoner, samt to lokale case-studier (én i Sverige og én i Norge).

Prosjektet er et delprosjekt innen paraplyen «Gender equality, cultural diversity, religious pluralism: State policies and feminist interventions» ledet av professor Hege Skjeie ved UiO. Felles tema er policyutvikling og kvinners organisering i krysningpunkter mellom kjønn, etnisitet og religiøs tilhørighet. Utgangspunktet er en antagelse om at disse makt-, identitets og rettighetsfeltene i stor grad behandles som separate policyområder, til tross for en økende erkjennelse av at de både henger sammen og kan stå i konflikt. Den teoretiske rammen hentes fra debatten om normativ multikulturalisme, med særlig vekt på kvinners aktive medborgerskap og europeisk islam. Feministers tematisering av kvinners status som «minoriteter i minoriteten» fokuseres, samtidig som det problematiseres at likestillingsargumenter brukes i innvandrerfiendtlig retorikk og policy. Minoritetskvinnens representasjon, deltakelse og organisering får særlig oppmerksomhet.

Det viktigste arbeidet

Bredal, Anja (2007), «Den "spesielle" volden. Vold mot minoritetsjenter på sidelinjen». I: Knut Storberget, Ellen Rømming, Kristin Skjørten, Astri Aas-Hansen (red.) *Bjørnen sover. Om vold i familien.* Oslo: H. Aschehoug & Co.:57–60.

Minoritetsjenter som bryter ut. Om unge minoritetskvinnens livssituasjon og psykiske helse etter brudd med familien

Bemanning: Anja Bredal

Tidsplan: 2007–2008

Finansiering: Helse og Rehabilitering

Prosjekt nr. 415.103

Prosjektbeskrivelse

Hvordan går det med unge minoritetskvinner som bryter med eller blir utstøtt fra familien som følge av alvorlige konflikter rundt tvangsekteskap og æresrelatert vold? Tilbudet til denne gruppen har så langt fokusert på den unges behov for akutt krisehjelp og på faren for fysiske sanksjoner fra familien. Prosjektets utgangspunkt er at bruddet er begynnelsen på en ny krise der kvinnene må takle betydelige psykiske påkjenninger, og vi er bekymret for at disse problemene ikke følges opp av hjelpeapparatet. Kvinnenes opplevelse av «livet etterpå» er prosjektets tema. Hva er de viktigste utfordringene, og hvilke strategier har de for å håndtere disse? Hva slags hjelp får kvinnene og hvilke udekkede behov finnes? Kvinnenes historier analyseres i lys av noen fellestrekk: Konflikten handler om kontroll av kvinners seksualitet/ære, og om individets stilling innenfor en kollektivorientert livsanskuelse. Og kvinnene lever som minoritet i et samfunn der både de selv og foreldrene kan oppleve ekskludering og fiendtlighet. Hvilken betydning har disse kulturspesifikke og strukturelle forholdene for kvinnenes løsningsstrategier og for den hjelpen hun trenger – og får? Datainnsamling og analyse konsentreres om fire temaområder: 1. Konfliktforløp, psykisk helse og livssituasjon, 2. Relasjon til familien, 3. Selvbilde – kjønn og etnisitet, og 4. Erfaringer med hjelpeapparatet.

Data innsamles gjennom gjentatte kvalitative intervju med ca 20 kvinner som rekrutteres gjennom etablert nettverk. Det kan bli aktuelt å intervju personer i hjelpeapparatet om enkeltsaker, etter tillatelse fra kvinnen, samt noen nøkkelinformanter om generelle praksiserfaringer. Nordiske erfaringer trekkes inn i analysen og forslag til tiltak. For å ivareta informantenes eventuelle behov for å bearbeide følelser som aktiveres i intervjuene er det opprettet samarbeid med psykolog og sosionom med erfaring på feltet.

Om å høre barn i utlendingssaker

Bemanning: Hilde Lidén
Hilde Rusten
Monica Five Aarset
Tidsplan: 2007–2008
Finansiering: Utlendingsdirektoratet
Prosjekt nr. 415.105

Prosjektbeskrivelse

Formålet med prosjektet er å beskrive og vurdere hvordan gjeldende regelverk, rutiner og praksis hos UDI, politiet og utenriksstasjonen ivaretar forpliktelsene i FNs barnekonvensjons artikkel 12 om barns rett til å bli hørt. Prosjektet vil være tredelt: 1) Drøfte forpliktelsene om høring av barn slik de er nedfelt i lov og forskrift for ulike sakstyper og søknadssituasjoner. 2) Beskrive og vurdere hvordan barn høres i praksis i ulike sakstyper og søknadssituasjoner.

3) Beskrive og vurdere hvordan informasjon om barnets situasjon blir reflektert i vurdering av saken og synliggjort i vedtak.

Vi vil gjøre bruk av flere metodiske tilnærminger: intervju saksbehandlere i UDI, politiet og utenriksstasjoner, kartlegge omfang av barnesamtaler i UDI, kartlegge omfang og type saker som berører barn, og hvordan informasjon av og om barn innhentes ved et utvalg utenriksstasjoner, bisitte samtaler med barn, og gjennomgå aktuelle saksmapper.

Kjønnslemlestelse i Norge - kartlegging av omfang og forslag til videre tiltak

Bemanning: Hilde Lidén
Tonje Bentzen
Monica Five Aarset
Tidsplan: 2007–2008
Finansiering: Barne- og likestillingsdepartementet
Helse- og omsorgsdepartementet
Prosjekt nr. 415.106

Prosjektbeskrivelse

Formålet med prosjektet er å vurdere omfanget av kjønnslemlestelse, og da særlig i hvilken grad jenter som vokser opp i Norge omskjæres. Forskningsprosjektet skal videre gi innspill til hvilke tiltak som kan bidra til å avskaffe praksisen. Prosjektet vil være tredelt: a) gi en kvalifisert drøfting av mulig omfang av kjønnslemlestelse, b) gi kunnskap om forankring og bruk av avvergelses- og meldeplikten i ulike yrkesgrupper og c) innhente og drøfte ulike yrkesgruppers og målgruppers vurderinger av effektive tiltak mot kjønnslem-

lestelse.

Når det gjelder omfang vil vi ta utgangspunkt i statistiske indikatorer som så blir ytterligere kvalifisert gjennom en kartleggingsstudie og intervjuer med aktuelle profesjoner/institusjoner innen oppvekst og helse.

Vi vil gjøre bruk av flere datakilder: Statistisk materiale, kartleggingsstudie som inkluderer helsevesenet, barnevernet og skoler/barnehager, intervjuer med relevante yrkesgrupper innen helsevesenet, samt barnevernet og skoler/barnehager. Vi vil også intervju religiøse ledere og ressurspersoner innen det berørte miljøer. Et utvalg ungdommer i målgruppen vil bli intervjuet.

Evalueringsoppdrag: Botilbud for ungdom over 18 år som trues med eller utsettes for tvangsekteskap

Bemanning: Anja Bredal
Julia Orupabo

Tidsplan: 2007-2008

Finansiering: Barne- og likestillingsdepartementet

Prosjekt nr. 415.107

Prosjektbeskrivelse

Formålet med studien er å kartlegge og evaluere botilbudet for unge over 18 år som utsettes for eller trues med tvangsekteskap. Med utgangspunkt i krisesentrene, kriseboligene, og Bokollektivet ved Oslo krisesenter, ønsker vi å avdekke bredden og variasjonen i målgruppens behov for bolig, og å identifisere udekte behov. Studien tar for seg botilbudenes organisering, innhold og kvalitet, med sikte på forbedringer og utvidelse av botilbudet som helhet. Det er særlig fokus på hvordan de unges sikkerhet ivaretas og i hvilken grad oppfølgingsarbeidet er tilfredsstillende.

Studien baseres på intervjuer med unge som har flyttet fra familien og fått hjelp til å finne en annen bolig, sentrale aktører som har befatning med botilbudet samt skriftlige kilder.

**Strategisk instituttprogram:
Internasjonalisering, migrasjon og medborgerskap i det flerkulturelle
samfunnet**

Bemanning: Grete Brochmann
Tordis Borchgrevink
Hilde Lidén
Marianne Røed
Erling Sandmo, Universitetet i Oslo
Tidsplan: 2002–2007
Finansiering: Norges Forskningsråd
Prosjekt nr. 418.026

Prosjektbeskrivelse

Det strategiske instituttprogrammet befinner seg i krysningsflatene mellom internasjonal migrasjon, velferdsstat/integrasjon/citizenship og rettighetsorientering/internasjonal rettsliggjøring. De senere årene har det skjedd et stadig sterkere gjennomslag for internasjonal rettighetslovgiving i norsk rettspraksis. Høyesterett har i løpet av et drøyt tiår beveget seg fra å gå ut fra at norsk rett forutsettes å være i samsvar med menneskerettighetene, til å hevde med stadig større styrke dels at det kan være motstrid, dels at internasjonal rett da skal gå foran den nasjonale. Sandmo har studert denne utviklingen historisk.

Ett delprosjekt (Brochmann) omhandler velferdsstatsdilemmaer knyttet til det flerkulturelle samfunn; rettighets- og likebehandlingssamfunnets møte med forskjell, mangfold og krav om kulturell toleranse. Dette delprosjektet handler også om endringer i forståelser og lovgivning når det gjelder samfunnsborgerskap.

To delprosjekter studerer spenninger som oppstår når individuelle menneskerettigheter kommer i konflikt med kollektivt funderte minoritetsrettigheter. Minoritetsrettigheter gir grupper rett til å leve i samsvar med sin religion, kultur og tradisjoner, en rett som kan være vanskelig å forene med kvinners rett til likestilling og barns rett til medbestemmelse, nedfelt i norsk lovverk. Det ene prosjektet (Borchgrevink) undersøker spenningsforholdet mellom religionsfrihet og kvinners sivile rettigheter. Det andre (Lidén) drøfter hvordan FNs barnekonvensjon tolkes i forhold til minoritetsrettigheter og religionsfrihet.

De viktigste arbeidene

Borchgrevink, Tordis (forthcoming 2009) «Educating the Nation. Religion in Norwegian Politics». *Ethnologie Française*.

Borchgrevink, Tordis (2007), «The Hijab Debate and the Liberal Dilemma». *Tidsskrift for kjønnsforskning* (2/2007):39–54.

Borchgrevink, Tordis (2004), «Globalizing Secularity? Human Rights between Belief and the Pragmatics of Civility». I: Stålsett, Sturla J. og Oddbjørn Leirvik (red.), *The Power of Faith in Global Politics*. Oslo: Novus Forlag: 56–69.

- Brochmann, Grete (Forthcoming 2008), «Til Dovre faller. Å bli norsk og å være norsk. Trokapsløfte og statsborgerskap i den foranderlige nasjonen». I: Gunnar Ahlsmark et al. (red.), *Migration och tillhörighet*. Lund: Makadam Förlag
- Brochmann, Grete (2008), «Til Dovre faller. Å bli norsk og å være norsk. Trokapsløfte og statsborgerskap i den foranderlige nasjonen». I: Alsmark, Gunnar, et al. (red.), *Migration och tillhörighet*. Lund: Makadam Förlag
- Brochmann, Grete (2007), «War brides in Norway». I: Klaus J. Bade et al (eds.), *Enzyklopädie bis zur Gegenwart*. Berlin: Schöningh/Wilhelm Fink Verlag
- Brochmann, Grete og Dølvik, Jon Erik (2006), «Is immigration an enemy of the welfare state». I: D. Papademetriou (red.), *Europe and its immigrants in the 21st century*. Washington: Migration Policy Institute.
- Brochmann, Grete og Hagelund, Anniken (2006), «Innledning: Velferdsstat og innvandring – utfordringer for forskningen». *Tidsskrift for velferdsforskning*, 9(4):196–197.
- Brochmann, Grete (2004), «Velferdsstatlig utålmodighet i det flerkulturelle Norge». *Nytt Norsk Tidsskrift*, 21(3-4).
- Brochmann, Grete (2003), «Arbeidsinnvandring og velferdsstatsdilemmaer i en europeisk kontekst». *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 20(2):265–271.
- Brochmann, Grete (2003), «Welfare state, integration and legitimacy of the majority. The case of Norway». I: Jeroen Doomernik and H. Knippenberg (red.), *Migration and immigrants. Between policy and reality. A volume in honor of Hans van Amersfoort*. Amsterdam: Aksant Academic publishers.
- Lidén, Hilde og Anja Bredal (forthcoming 2008), Migrasjonens barn. I Barneombudet (red.): *Barndomsboka*. Oslo: Universitetsforlaget
- Lidén, Hilde (2007), «Mellom likestillingspolitikk og innvandringskontroll». *Tidsskrift for kjønnsforskning*, 3(3):68–82.
- Rosholm, Michael og Røed, Marianne og Schøne, Pål (2006), *Are New Work Practices and New Technologies Biased against Immigrant Workers?* IZA Discussion Paper No. 2135. IZA - Forschungsinstitut zur Zukunft der Arbeit: Bonn.
- Røed, Marianne (2005), *Effekter av innvandring i arbeidsmarkedet – en norsk kontekst*. ISF-rapport 2005:004.
- Røed, Marianne (2003), «Grenseløs lønnsutvikling» *Søkelys på arbeidsmarkedet* 20(2):277–285.
- Sandmo, Erling (2007), «Just past: on historical and legal history». I: Johansson, Kenneth & Marie Lindstedt Cronberg (red.), *Vänskap över gränser: en festskrift till Eva Österberg*. Lund: Lund University, Department of History.

Tilknytning til universiteter og høyskoler

Institutt for Samfunnsforskning har god kontakt med både universitets - og høyskolemiljøer, både gjennom forskningssamarbeid og ved at instituttets forskere gir veiledning, undervisning eller innehar bistillinger.

Forholdet til Universitetet i Oslo er formalisert gjennom en samarbeidsavtale med det samfunnsvitenskapelige fakultet som favner om de eksisterende samarbeidsrelasjonene mellom de to institusjonene.

5.1 Bistillinger ved universiteter og høyskoler

Åtte av ISFs ansatte forskere har i 2007 hatt vitenskapelige II-stillinger:

- Erling Barth er ansatt som professor II ved Økonomisk Institutt, Universitetet i Oslo.
- Grete Brochmann er ansatt som professor II ved Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo.
- Fredrik Engelstad er ansatt som professor II ved Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo.
- Trygve Gulbrandsen er ansatt som professor II ved Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo.
- Bernard Enjolras er ansatt som førsteamanuensis II ved Norges Idrettshøgskole.
- Håkon Lorentzen er ansatt som professor II ved Diakonhjemmets høyskole.
- Bernt Aardal er ansatt som professor II ved Institutt for statsvitenskap, Universitetet i Oslo.
- Elin Haugsgjerd Allern er ansatt som førsteamanuensis II, Institutt for statsvitenskap, Universitetet i Oslo

5.2 Bistillinger ved ISF

ISF har også en bistillingsordning som går den andre veien:

- Even Lange er professor i moderne historie ved Historisk institutt, Universitetet i Oslo, men er samtidig knyttet til ISF gjennom prosjektet «Skipsfartens historie».
- Anne Lise Ellingsæter er professor i sosiologi ved Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo, men er også ansatt i 20 %-stilling ved Institutt for samfunnsforskning.
- Anne Krogstad er professor ved Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo, men er også ansatt i 20 %-stilling ved Institutt for samfunnsforskning.
- Ørnulf Seippel er professor i sosiologi ved Institutt for sosiologi og statsvitenskap, NTNU, men er også ansatt i en 20 %-stilling ved Institutt for samfunnsforskning.

5.3 Undervisning og sensorvirksomhet

Foruten den undervisning som gis av forskere med bistillinger ved universitetene, har oppgavene ved universiteter og høyskoler fordelt seg som følger i 2007:

Undervisning: 17 forskere har undervist på høyskoler/universiteter eller andre forsknings- og utdanningsinstitusjoner.

Sensorarbeid: 19 forskere har hatt sensorarbeid.

Veiledning av studenter: 15 forskere har stått for veiledning av til sammen 58 mastergradsstudenter.

Veiledning av doktorgradsstudenter: 13 forskere har stått for veiledning av 21 doktorgradsstudenter.

5.4 Bedømmelseskomitéer

En rekke av instituttets forskere har sittet i bedømmelseskomitéer ved universiteter og andre institusjoner som vurderer kompetanse etter de samme kriteriene som universitetene:

Ann-Helén Bay

- har deltatt i bedømmelseskomité for doktoravhandling ved Universitetet i Oslo, Det medisinske fakultet- Institutt for helseledelse og helseøkonomi
- har deltatt i bedømmelseskomité for førsteamanuensisstilling ved mediesosiologi ved NTNU
- har deltatt i for vurdering av forsker1-kompetanse ved Rokkansenteret

- har deltatt i bedømmelseskomité for førsteamanuensisstilling ved Senter for profesjonsstudier, HiO
- har deltatt i bedømmelseskomité for to stipendiatstillinger ved HiL, 2006/2007

Erling Barth

- har deltatt i bedømmelseskomité for Post-doc stilling, Økonomisk Institutt, Universitetet i Oslo
- har deltatt i doktorgradskomite, Norges Handelshøyskole

Jan-Paul Brekke

- har deltatt i doktorgradskomite Universitetet i Tromsø

Grete Brochmann

- har deltatt doktorgrads-komite, University of Sussex, Storbritannia

Anne Lise Ellingsæter

- har deltatt i bedømmelseskomité for stilling som research professor, SFI, København.
- har deltatt i bedømmelseskomité for stilling som professor/førsteamanuensis i sosiologi, NTNU.
- har deltatt i bedømmelseskomité for stilling som professor/førsteamanuensis, Senter for kvinne- og kjønnsforskning, Universitetet i Oslo.

Fredrik Engelstad

- har deltatt i doktorgradskomite ved Universitetet i Oslo.

Bernard Enjolras

- har deltatt i doktorgradskomite, ved Université Paris I Panthéon-Sorbonne.
- har deltatt i doktorgradskomite, ved Univeristé Marseille-Méditerranée

Ragnhild Steen Jensen

- har vært medlem av sakkyndig komité for vurdering av stipendiatstilling ved Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitet i Oslo.

Anne Krogstad

- har deltatt i bedømmelseskomité for stipendiatstilling, Universitetet i Bergen.

Hilde Lidén

- har deltatt i PhD-komite ved Universitetet i Århus.
- har deltatt i doktorgradskomite ved Universitetet i Linköping

Jon Rogstad

- har deltatt i doktorgradskomite, Universitet i Uppsala.
- Har deltatt i bedømmelseskomité for stipendiatstilling ved Universitetet i Bergen.

Jo Saglie

- har deltatt i bedømmelseskomité for stipendiatstilling ved Avdeling for samfunnsfag, Høgskolen i Oslo.
- har deltatt i bedømmelseskomité for stipendiatstilling ved Institutt for offentlig rett, Universitetet i Oslo

Pål Schøne

- har deltatt i doktorgradskomite ved Institutt for økonomi, Universitetet i Oslo.

Internasjonale kontakter og forskningssamarbeid

6.1 Prosjekter med utenlandske samarbeidspartnere:

Allern, Elin Haugsgjerd: «*Party Patronage in Contemporary European Democracies*»,

Samarbeid med:

- Leiden University: Petr Kopecký
- European University Institute, Florence (EUI): Peter Mair

Barth, Erling, Harald Dale-Olsen, Aagoth Storvik, Marte Kari Huse, Kjersti Misje Nilsen, Bernt Bratsberg (Frischsenteret), Arne Mastekaasa (UiO), Oddbjørn Raaum (Frischsenteret) og Thorbjørn Hægeland (UiO):

Changing Work - The impact of Reorganisation and Reallocation on Establishment Performance and Worker Well Being

Samarbeid med:

- Policy Studies Institute, London: Alex Bryson

Brekke, Jan-Paul: *Reception conditions for asylum seekers in Norway and the EU.*

Samarbeid med:

- Odysseus - Academic Network of Lawyers, Brussel

Bay, Ann-Helén og Jo Saglie: *The politics of welfare policy*

Samarbeid med

- Svenska social- och kommunalhögskolan, Helsingfors Universitet: Helena Blomberg-Kroll og Christian Kroll.

Brochmann, Grete, Anniken Hagelund og Idunn Seland: *The Nordic Welfare state and its others. Immigration, Citizenship and Governance in Norway, Sweden and Denmark 1945-2005.*

Samarbeid med:

- Universitetet i Uppsala (Sverige): Karin Borevi
- Syddansk universitet (Danmark): Klaus Petersen

Enjolras, Bernard: *Study on social and health services of general interest in the European Union» for the European Commission, DG Employment, social affairs and equal opportunity.*

Samarbeid med:

- European Centre for Social Welfare Policy and Research, Wien, (Østerrike): Manfred Huber
- Institute of Social Work and Social Education, Frankfurt (Tyskland): Mathias Maucher
- Centre of Research and Information on the Public, Social and Cooperative Economy (CIRIEC), Liège (Belgia): Barabara Sak

Enjolras, Bernard: *CINEFOGO: scientific seminar «Between states and Citizen – The role of Civic Elements in the Governance and Production of Social Services»*

Samarbeid med:

- - University of Milano (Italia): Prof. Dr. Ota de Leonardis
- - University of Lubljana (Slovenia): Prof. Dr. Zinka Kolarič and Dr. Tatjana Rakar
- University of Zurich (Sveits): Dr. Tobias Schulz
- Open University, Milton Keynes (Storbritannia): Prof. Dr. Janet Newman
- University of the West of England (Storbritannia): Prof. Dr. Marylin Taylor
- Université Catholique de Louvain (Belgia): Prof. Dr. Marthe Nyssens
- Centre de Recherche et d'Information sur la Démocratie et l'Autonomie, Paris (Frankrike): Prof. Dr. J.P. Laville.
- Mid-Sweden University, Östersund (Sverige): Prof. Dr. Victor Pestoff
- Vienna University of Economics and Business Administration (Østerrike): Prof. Dr. Michael Meyer

Enjolras, Bernard: *CIRIEC «Social services of general interest and governance»*

Samarbeid med:

- Université du Québec à Montréal (Canada): Marie Bouchard
- Ecole nationale d'administration publique, Québec (Canada): Louis Demers
- Université du Québec à Montréal (Canada): Benoît Levesque
- Université de Zulia (Venezuela): Madeleine Richer

- Université de la méditerranée, Marseille (Frankrike): Nadine Richez Battesti
- Université de Liège (Belgia): Bernard Thiry
- Université de Paris I (Frankrike): Hélène Trouve
- University of Brescia (Italia): Rosella Levaggi
- Open University Milton Keynes (Storbritannia): Roger Spear.

Bernard Enjolras: *Koordinering av EU-søknad til FPR7, Citizens' participation in a European network civil society. Proposal acronym: NETCIV*

Samarbeid med:

- 1. (Coordinator) Institute for Social Research ISF Norway
- 2. Örebro University ORU Sweden
- 3. Roskilde University RU Denmark
- 4. Wirtschaftsuniversität Wien WU Wien Austria
- 5. Netherlands Institute for Social Research SCP The Netherlands
- 6 University of Amsterdam UA The Netherlands
- 7. Open University OU UK
- 8. University of Kent UK UK
- 9. Münster University MU Germany
- 10. University of Silesia US Poland
- 11. University of the West of England UWE England
- 12. University of Milan UM Italy

Gullestad, Marianne: *Anthroposprogrammet.*

Samarbeid med:

- Universitetet i Tromsø og Universitetet i Ngaoundéré, Kamerun: Professor Lisbet Holtedahl.

Gullestad, Marianne: *Loges et gardiens.*

Samarbeid med:

- L'IPRAUS, Paris: Professor Martine Segalen.

Gullestad, Marianne: *Neo-Nationalism inside the EU: Anthropological Perspectives.*

Samarbeid med:

- Universitetet i Wien: Professor Marcus Banks og Professor Andre Gingrich.

Hardoy, Inés og Marianne Røed: *Unemployment insurance and the dynamics of employment and economic exclusion among low income earners.*

Samarbeid med:

- Labour Institute for Economic Research, Helsinki: Reija Lilja og Merja Kauhanen.
- Handelshøjskolen i Århus: Nina Smith og Iben Bolvig.

Krogstad, Anne: *Valbevakning i televisionen: Policy, praxis, programinnehåll. Et komparativt prosjekt*

Samarbeid med:

- Göteborg universitet/Högskolan i Halmstad: Nicklas Håkansson, Tom Carlsson og Bengt Johansson

Lorentzen, Håkon og Karl Henrik Sivesind: *The Johns Hopkins Comparative Nonprofit Project.*

Samarbeid med:

- Johns Hopkins University, Baltimore: Lester M. Salamon m.fl.

Lorentzen, Håkon: *Third Sector and Political Ideologies*

Samarbeid med bl.a.:

- University of Kent, Storbritannia: Jeremy Kendall

Rogstad, Jon og Grete Brochmann: *Flerkulturelle demokratier og politisk integrasjon i storbyer.*

Samarbeid med bl.a.:

- Uppsala Universitet: Bo Bengtsson
- Universiteit van Amsterdam: Meindert Fennema og Jean Tillie.

Røed, Marianne: *Det felles nordiske arbeidsmarkedet 1954-2004*

Samarbeid med

- Universitetet i Århus: Peder J. Pedersen.
- Universitetet i Stockholm: Eskild Wadensjö.

Røed, Marianne: *Unemployment insurance and the dynamics of employment and economic exclusion among low income earners.*

Samarbeid med

- Labour Institute for Economic Research, Helsinki: Reija Lilja og Merja Kauhanen.
- Handelshøjskolen i Århus: Nina Smith og Iben Bolvig.

Røed, Marianne og Inés Hardoy: *Labour market outcome of low-skilled adults. The impact of unemployment benefits. A comparative analysis based on three Nordic countries.*

Samarbeid med:

- Labour Institute for Economic Research, Helsinki: Reija Lilja og Merja Kauhanen.

- Handelshøyskolen i Århus: Nina Smith og Iben Bolvig.

Sandmo, Erling og Tordis Borchgrevink: *Kön, heders- och äresföreställningar i de nordiska länderna från tidigmedeltid till nutid – i relation til dagens hedersmord.*

Samarbeid med:

- Göteborgs Universitet: Audur Magnusdottir
- Helsinki Universitet: Seepo Aalto
- Lunds Universitet: Kenneth Johansson, Marie Lindstedt Cronberg, Eva Österberg og Borhanedin Yassin
- Statsarkivet i Stavanger: Hans Eyvind Næss
- Stockholm (frilans): Rasool Awla

Schøne, Pål, Erling Barth, Harald Dale-Olsen, Hege Torp, Erlend Opstad: *Medvirkning, læring og belønning i det nye arbeidslivet*

- Handelshøyskolen i Aarhus: Michael Rosholm

Schøne, Pål, Marianne Røed, Inés Hardoy, Jon Rogstad, Jan-Paul Brekke, Erling Barth, Bernt Bratsberg, Tao Zhang, Oddbjørn Raaum, Kristine von Simson: *Labour market integration of non-western immigrants - identifying policies that work*

Samarbeid med:

- Universitetet i Stockholm: Eskild Wadensjö
- Handelshøyskolen i Aarhus: Michael Rosholm

Sivesind, Karl Henrik og Bernard Enjolras: *CINEFOGO – Civil Society and New Forms of Governance in Europe*

Samarbeid med:

- Mer enn 150 deltakere ved 40 institusjoner i 15 europeiske land

Sivesind, Karl Henrik: *European Voluntary Associations in the Modern and the Contemporary Period*

Samarbeid med:

- Centre for Nordic Studies, University of Helsinki: Research Director Henrik Stenius
- Centre for Public Sector Research, University of Gothenburg: Research Director Erik Amnå
- Department of Comparative Politics, University of Bergen: Professor Per Selle
- Department of History, University of Copenhagen: Senior Lecturer Sidsel Eriksen
- Department of Sociology, Estonian Institute of Humanities: Researcher Erle Rikmann

- Department of Sociology, University of Helsinki: Professor Risto Alapuro,
- Institut für Politikwissenschaft, Westfälischen Wilhelms-Universität Münster: Associate Professor Annette Zimmer
- Stockholm School of Economics: Associate Professor Filip Wijkström

Storvik, Aagot Elise og Anne Krogstad: *Kjønn, makt og dannelse i politiske og statlige organisasjoner. En sammenlignende studie av Norge og Frankrike*
Samarbeid med:

- Centre National de la Recherche Scientifique, Bourdeaux, France: Jean-Pascal Daloz.

Teigen, Mari: *Politisk entydighet og sosial differensiering: En komparativ studie av skandinavisk statsfeminisme*

Samarbeid med:

- Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet: Lena Wängnerud.

Teigen, Mari og Trude Langvasbråten: *Krysningspunkter. Likestillingspolitikk, familiepolitikk og minoritetspolitikk*

- Samarbeid med:
- Institutt for historie, internasjonale studier og samfunnsforhold, Universitetet i Aalborg, Danmark: Anette Borchorst og Birte Siim.

Aardal, Bernt: *The Comparative Study of Electoral Systems (CSES)*

Samarbeid med:

- Forskningsinstitusjoner i mer enn 50 land i Afrika, Amerika, Asia og Europa.

Aardal, Bernt: *Political Leaders and Democratic Elections*

Samarbeid med:

- Australian National University: Ian McAllister
- Göteborgs Universitet: Sören Holmberg Henrik Oscarsson
- McGill University, Montreal: Elisabeth Gidengil
- Social Science Research Center Berlin: Tanja Binder
- University of California: Martin Wattenberg
- University of Cologne: Dieter Ohr
- University of Mannheim: Hermann Schmitt
- University of Montreal: André Blais og Richard Nadeau
- University of Strathclyde, Glasgow: John Curtice
- University of Toronto: Neil Nevitte
- University of Twente: Kees Aarts

6.2 Forskeropphold ved utenlandske institusjoner

Følgende forskere har i 2006 hatt opphold ved utenlandske institusjoner:

- Brochmann, Grete: Visiting Scholar, Boston College, 20.08-31.12
- Bernard Enjolras: Gjesteforsker ved Université Marseille-Méditerranée, desember 2007.
- Anne Lise Ellingsæter var gjesteforsker ved Centre d'Etudes d'Emploi, Paris, september-desember 2007.

6.3 Gjesteforelesninger ved utenlandske læresteder

Gjesteforelesninger ved utenlandske læresteder:

- Brochmann, Grete: University of Amsterdam, June 2007, «Immigration, the welfare state and working life», AIAS Annual Conference
- Anne Lise Ellingsæter: «Parenthood policies and the Nordic model», GEPP, OFCE, Sciences Po, Paris, 8.11.2007.
- Anne Lise Ellingsæter: «Leave policy in the Nordic countries: a 'recipe' for high employment/high fertility?», Centre de'Etudes d'Emploi, Paris, 27.11.2007.
- Aardal, Bernt: «Stortingsvalget i 2005 i perspektiv», Institut for statskundskap, Aarhus Universitet, Danmark

6.4 Verv i internasjonale faglige organisasjoner

Chaire d'Economie Sociale, Université de Québec à Montréal

- Bernard Enjolras var assosiert medlem.

CINEFOGO – Civil Society and New Forms of Governance in Europe

- Bernard Enjolras var medlem.
- Karl Henrik Sivesind var medlem av Network Council.

The Comparative Study of Elections and Representative Democracy (CSES)

- Bernt Aardal var medlem av Planning Committee, Module III.

Cost Action 23: The Evaluation of European Labour Market Programmes

- Erling Barth var medlem av styringskomiteen og koordinator for området Employment Position and Legislation.

EMES European Research Network

- Bernard Enjolras var medlem.

European Association of Labour Economists (EALE)

- Erling Barth var medlem av Executive Committee.

European Consortium for Sociological Research (ECSR)

- Fredrik Engelstad var styremedlem.

European Institute of Social Security

- Ann-Helén Bay var leder av norsk seksjon.

European Sociological Association

- Ørnulf Seippel var koordinator av forskernettverket «Sport & Society».

European Science Foundation

- Grete Brochmann var varamedlem for Standing committee on social science.

European Voluntary Associations in the Modern and the Contemporary Period

- Karl Henrik Sivesind var medlem av styringsgruppen.

Forum for nordisk etnografi

- Hilde Lidén var medlem av ledergruppen.

International Committee for Research into Election and Representative Democracy (ICORE)

- Bernt Aardal var medlem av Executive Board.

International Scientific Commission of CIRIEC on Social and Cooperative Economy

- Bernard Enjolras var koordinator for gruppen «Governance regime and general interest in social services».

International Political Science Association

- Trygve Gulbrandsen er styremedlem i komiteen for forskning om politiske eliter.

International Scientific Commission of CIRIEC on Social and Cooperative Economy

- Bernard Enjolras var koordinator for gruppen «Governance regime and general interest in social services», og medlem av dens Vitenskapelige Komité.

International Society for Nonprofit Research

- Håkon Lorentzen var Chairman of the Nominating Committee.

International Sociological Association

- Marianne Gullestad var medlem av rådet i forskningskomitéen «Biography and Society».

Modélisation appliquée trajectoires institutionnelles stratégies socioéconomiques (MATISSE) Université Paris I, Pantheon-Sorbonne

- Bernard Enjolras var assosiert medlem.

Scientific Advisory Board for European Social Survey i European Science Foundation

- Ann-Helén Bay var medlem (oppnevnt av Norges forskningsråd)

The institute for the Study of labour, IZA, Bonn

- Erling Barth var Research Fellow.

19. Nordiske kongress i gerontologi

- Ann-Helén Bay var Medlem av Vitenskapelig komité.

Stabens faglige oppgaver utenom ISF

7.1 Norges forskningsråd

- Ann-Helén Bay var medlem av styringsgruppen for NAV-evalueringen.
- Grete Brochmann var medlem av Divisjonsstyret for vitenskap (fra 1. desember 2005).
- Marianne Gullestad var medlem av programstyret for Velferdsprogrammet.
- Håkon Lorentzen var programstyreleder for programmet Idrett, samfunn og frivillig organisering.
- Tordis Borchgrevink var medlem av publiseringsutvalget.

7.2 Forskningsinstitusjoner og styringsgrupper

Akademiet for Migrationsstudier i Danmark

- Grete Brochmann var medlem av bestyrelsen.

ESOP – Equality, Social Organization, and Performance, Universitetet i Oslo

- Erling Barth var med i forskergruppen.

European Social Fund, Stockholm

- Jan-Paul Brekke var medlem av referansegruppen for Nationell Temagrupp for Asyl och Integrering.

Handelshøyskolen BI

- Fredrik Engelstad var varamedlem, Forskningsetisk råd.

Høgskolen i Oslo, avdeling for lærerutdanning og internasjonale studier

- Hilde Lidén var medlem av avdelingsstyret.

Institutt for fredsforskning, PRIO

- Bernt Aardal var styreleder.
- Grete Brochmann var medlem av styret.
- Jo Saglie var varamedlem av styret.

Norsk Samfunnsvitenskapelig Datatjeneste

- Bernt Aardal var styreleder.

Norsk senter for barneforskning, NTNU

- Marianne Gullestad var medlem av fagrådet.

P.M. Røwdes stiftelse

- Katrine Denstad var sekretær i styret.
- Fredrik Engelstad var medlem av styret.
- Even Lange var medlem av styret.

Ragnar Frisch Centre for Economic Research

- Erling Barth var medlem av rådet

Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter

- Tordis Borchgrevink var medlem av styret, og nestleder.

Socialforskningsinstituttet, København

- Fredrik Engelstad var medlem av Scientific Advisory Board

Statistisk sentralbyrå

- Harald Dale-Olsen var deltaker i faggruppa for SSBs levekårsundersøkelse.
- Pål Schøne var medlem av SSBs rådgivende utvalg for arbeidsmarkedsstatistikk.

Stiftelsen Frischsenteret for samfunnsøkonomisk forskning

- Erling Barth var varamedlem til rådet.

Universitetet i Oslo

- Tordis Borchgrevink var medlem av styret for det strategiske forskningsprogrammet «Kulturell kompleksitet i det nye Norge» (CULCOM).
- Grete Brochmann var varamedlem til styret ved det strategiske forskningsprogrammet «Kulturell kompleksitet i det nye Norge» (CULCOM).
- Grete Brochmann var varamedlem til styret ved Institutt for arkeologi, konservering og historiske studier.
- Fredrik Engelstad var medlem av styringsgruppen for sommerskole i komparative samfunnsvitenskapelige studier ved Universitetet i Oslo.

- Fredrik Engelstad var medlem av styringsgruppen for SV-fakultetets forskerskole i arbeidslivsstudier, UiO
- Medlem av styringsgruppen for SV-fakultetets forskerskole i arbeidslivsstudier, UiO
- Anniken Hagelund var medlem av styret for det strategiske forskningsprogrammet «Kulturell kompleksitet i det nye Norge» (CULCOM).
- Anne Krogstad var programleder og leder av programstyret for det tverrfaglige bachelorprogrammet Kultur og kommunikasjon, UiO.
- Anne Krogstad var varamedlem i styret for Institutt for sammenlignende kulturforskning.

7.3 Søknadsbehandling og konsulentoppgaver

Arbeidsforskningsinstituttet

Mari Teigen har deltatt i referansegruppe på prosjektet «Graviditetsdiskriminering i arbeidslivet».

Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID)

- Grete Brochmann skreiv notat for AID om arbeidsmigrasjon

Det danske strategiske forskningsråd

- Bernard Enjolras var faglig ekspert.
- Ørnulf Seippel vurderte søknader.

Høgskolen i Oslo

- Ann-Helén Bay var medlem av komité nedsatt for vurdering og rangering av søknader til Norges forskningsråd om strategiske høyskoleprosjekter.

Kunnskapsdepartementet

- Pål Schøne var medlem av utvalg som skal vurdere fag- og yrkesopplæringen i Norge.

Nordisk institutt for kvinne- og kjønnsforskning og Arbeidsforskningsinstituttet

- Mari Teigen var medlem av Referansegruppe på prosjektet «Likestilling og livskvalitet».

Norge-Amerika foreningen

- Fredrik Engelstad var medlem av stipendkomiteen.

Norges forskningsråd

- Erling Barth var fagekspert for prosjektsøknader.

OECD Country report on the school-to-work transition of youth

- Inés Hardoy var Independent Expert from Norway.

Stiftelses- og lotteritilsynet

- Karl Henrik Sivesind var rådgiver for fordeling av momskompensasjon til frivillige organisasjoner.

Svenska Riksbankens Jubileumsfond

- Trygve Gulbrandsen var faglig konsulent
- Fredrik Engelstad var medlem av vurderingsgruppen for store prosjekter.

Universitetet i Oslo

- Anniken Hagelund har vært medlem av stipendkomité ved det strategiske forskningsprogrammet «Kulturell kompleksitet i det nye Norge», CULCOM, Universitetet i Oslo.

Utenriksdepartementet

- Grete Brochmann var rådgiver i forbindelse med Globaliserings-satsingen.

7.4 Verv i norske faglige organisasjoner

Norsk sosiologforening

- Jon Rogstad var leder.

7.5 Vitenskapelige akademier

Academia Europae

- Francis Sejersted er innvalgt medlem.

Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab

- Francis Sejersted er innvalgt medlem.

Det Kongelige Norske Videnskapers Selskap

- Marianne Gullestad er innvalgt medlem.

Det Norske Videnskaps-Akademi

- Francis Sejersted er innvalgt medlem.
- Marianne Gullestad er innvalgt medlem.

Kungliga Vetenskapsakademien

- Francis Sejersted er innvalgt medlem.

Norges Tekniske Vitenskapsakademi

- Francis Sejersted er innvalgt medlem.

7.6 Redaksjonelt arbeid

Elin Haugsgjerd Allern

- redaktør for *Tidsskrift for samfunnsforskning*.

Erling Barth

- medlem av redaksjonen for *Nordic Journal of Political Economy*.
- medlem av redaksjonen for *Søkelys på arbeidslivet*.
- medlem av International Advisory Board, *British Journal of Industrial Relations*

Jan-Paul Brekke

- redaktør for *Tidsskrift for samfunnsforskning*.

Tordis Borchgrevink

- medlem av redaksjonsrådet for *Norsk Tidsskrift for migrasjonsforskning*.

Grete Brochmann

- medlem av redaksjonskomitéen for årboken *Comparative Social Research*.
- gjesteredaktør for *Tidsskrift for Velferdsforskning*.

Katrine Denstad

- redaksjonssekretær for *Tidsskrift for samfunnsforskning*.

Anne Lise Ellingsæter

- medlem av redaksjonsrådet i *European Societies*
- medlem av redaksjonsrådet i *Sosiologisk tidsskrift*

Fredrik Engelstad

- medlem av redaksjonsrådet for *Acta Sociologica*.
- redaktør for årbokserien *Comparative Social Research*.

Bernard Enjolras

- medlem av redaksjonskomitéen for *International review of social economy (RECMA)*.
- medlem av redaksjonskomitéen for *The Annals of Public and Cooperative Economics*.
- medlem av redaksjonskomitéen for *Revista de Economia Publica*.
- medlem av redaksjonskomité av *Revue d'analyse comparée en administration publique*.

Trygve Gulbrandsen

- medlem av redaksjonen for *Søkelys på arbeidslivet*.
- medlem av redaksjonsrådet i *Stat og styring*.

Marianne Gullestad

- medlem av redaksjonsrådet i *The European Journal of Cultural Studies*.
- medlem av redaksjonsrådet i *Gender & Society*.
- medlem av redaksjonsrådet i *Nora*.
- redaktør i *Tidsskrift for samfunnsforskning*.

Anniken Hagelund

- gjesteredaktør for *Tidsskrift for Velferdsforskning*.

Ragnhild Steen Jensen

- redaktør for *Søkelys på arbeidslivet*.

Anne Krogstad

- Gjesteredaktør (sammen med Ida Hydle) av *Retorikk & Antropologi*. Spesialnummer av *Rhetorica Scandinavica*, Tidsskrift för skandinavisk retorikforskning. Nr. 40.

Jon Rogstad

- medlem av redaksjonen for *Søkelys på arbeidslivet*.

Marianne Røed

- medlem av redaksjonen for *Søkelys på arbeidslivet*.

Jo Saglie

- redaktør for *Tidsskrift for samfunnsforskning*.

Pål Schøne

- redaktør for *Søkelys på arbeidslivet*.

Ørnulf Seippel

- medlem av redaksjonsrådet for *Sosiologi i dag*.

Idunn Seland

- redaksjonssekretær *Comparative Social Research*

Johanne Severinsen

- redaksjonssekretær for *Søkelys på arbeidslivet*.

Karl Henrik Sivesind

- ansvarlig redaktør for *Tidsskrift for samfunnsforskning*.
- medlem av redaksjonsrådet for *Sosiologi i dag*.

Francis Sejersted

- medredaktør for *Nytt Norsk Tidsskrift*.

Kristin Skjørten

- medredaktør av boken: *Bjørnen sover. Om vold i familien*. Aschehoug 2007

Jorun Solheim:

- ansvarlig redaktør, *Tidsskrift for kjønnsforskning*.

Iselin Theien:

- redaktør, *Tidsskrift for samfunnsforskning*.

Tidsskriftkonsulenter

Elin Haugsgjerd Allern var konsulent for *Party Politics*.

Johannes Bergh var konsulent for *Comparative Political Studies*.

Erling Barth var konsulent for *Journal of Labor Economics*, *Labour Economics*, *British Journal of Industrial Relations* og *Journal of Population Economics*

Ann-Helén Bay var konsulent for *Scandinavian Journal of Public Health*.

Jan-Paul Brekke var konsulent for *Journal of Refugee Studies*.

Grete Brochmann var konsulent for *Sosiologisk tidsskrift*.

Harald Dale-Olsen var konsulent for *Personnel Review*, *Labour Economics*, *The Manchester School*, *Economica*, *Tidsskrift for samfunnsforskning* og *Søkelys på arbeidslivet*

Anne Lise Ellingsæter var konsulent for *Current Sociology*, *European Societies*, *Journal of Social Policy* og *Sosiologisk tidsskrift*.

Fredrik Engelstad var konsulent for *Social Forces*, *Tidsskrift for samfunnsforskning* og *Acta Sociologica*

Bernard Enjolras tidsskriftkonsulent for *VOLUNTAS*, *Annals of public and cooperative Economics*, *Recherches Economiques de Louvain* og *International Journal of the Economics of Business*

Trygve Gulbrandsen var konsulent for *Acta Sociologica*, *Sosiologisk tidsskrift* og *Sosiologisk årbok*.

Marianne Gullestad var konsulent for *European Journal of Cultural Studies*.

Anniken Hagelund var konsulent for *Norsk tidsskrift for migrasjonsforskning* og *Journal of Ethnic and Migration Studies*

Ragnhild Steen Jensen var konsulent i *Sosiologi i dag*.

Inés Hardoy var konsulent for *Journal of Population Economics*.

Hilde Lidén var konsulent for *Søkelyset på arbeidsplassen*, *Childhood* og *Tidsskrift for ungdomsforskning*

Håkon Lorentzen var konsulent for *Journal of Civil Society* og *Voluntas*.

Anne Krogstad var konsulent for *Acta Borealia*, *Tidsskrift for kvinneforskning* og *Sosiologisk tidsskrift*.

Jon Rogstad var konsulent for *Sosiologisk tidsskrift*.

Jo Saglie var konsulent for *Party Politics* og *Tidsskrift for ungdomsforskning*.

Pål Schøne var konsulent for *Journal of Population Economics* og *Industrial Relations*

Ørnulf Seippel var konsulent for *Acta Sociologica*, *Voluntas* og *Tidsskrift for ungdomsforskning*

Karl Henrik Sivesind var konsulent for *Acta Sociologica*.

Kristin Skjørten var konsulent for *Tidsskrift for kjønnsforskning*, *Tidsskrift for norsk psykologforening* og *Kritisk Juss*

Jorun Solheim var konsulent for *Men and Masculinities* og *Sexualities*.

Ragnhild Steen Jensen var konsulent for *Tidsskrift for kjønnsforskning* og *Norma (Nordisk tidsskrift for maskulinitetsstudier)*.

Aagoth Elise Storvik var konsulent for *Sosiologi i dag* og *Tidsskrift for kjønnsforskning*.

Mari Teigen var konsulent for *British Journal of Sociology*, *Scandinavian Journal of Management* og *Tidsskrift for kjønnsforskning*.

Anne-Lene Bakken Ulseth var konsulent for *European Sport Management Quarterly*.

Ragnhild Holmen Waldahl var konsulent for *Sport in Society*.

Bernt Aardal var konsulent for *Nordic Journal of Religion and Society* og *Scandinavian Political Study*

7.7 Offentlige styrer, råd og utvalg

Barnelovutvalget, Barne- og likestillingsdepartementet

- Anne Lise Ellingsæter var medlem av utvalget

Flyktninghjelpen

- Grete Brochmann var styremedlem.

Fritt Ord

- Francis Sejersted var formann i styret.
- Grete Brochmann medlem av styret

Kilden - informasjons- og dokumentasjonssenter for kjønnsforskning

- Jørgen Moland var medlem av styret.

Kommunenes sentralforbunds ressursgruppe for bedre bruk av innvandreres kompetanse

- Jon Rogstad var forskerrepresentant.

Likelønnskommisjonen

- Erling Barth var medlem.

Norsk biografisk selskap

- Marianne Gullestad var medlem av styret.

Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD)

- Ann-Helén Bay var medlem av NSD's referansegruppe for intervjuundersøkelser.

Stiftelsen Dagsavisen

- Fredrik Engelstad var medlem av styret.

Stortingets lønnskommisjon

- Fredrik Engelstad var medlem av kommisjonen.

Publikasjoner

I dette kapitlet presenteres alfabetiske lister over publikasjoner av ansatte ved Institutt for samfunnsforskning i 2007. Kronologisk, nummerert liste (jf. siffer i slutten av hver referanse) refererer til ISFs interne nummerering slik publikasjonene presenteres på www.samfunnsforskning.no.

8.1 ISF-publikasjoner

Sluttresultater fra instituttets ulike forskningsprosjekter blir gjengitt i ISFs rapportserie. Instituttets rapporter og de tidligere utgitte arbeidsnotatene kan bestilles ved henvendelse til instituttet. Rapportene kan lastes ned gratis fra instituttets nettsider.

Bjørnstad, Thor Christian: *En evaluering av Amnesty International Norges distriktskontorer*. ISF-rapport 2007:011.

Bjørnstad, Thor Christian: *Tilbud til pårørende av personer med rusmiddelproblemer*. ISF-rapport 2007:002.

Brekke, Jan-Paul og Tordis Borchgrevink: *Talking about integration. Discourses, alliances and theories on labour market integration in Sweden*. ISF-rapport 2007:009.

Brekke, Jan-Paul og Vigdis Vevstad: *Reception conditions for asylum seekers in Norway and the EU*. ISF-rapport 2007:004.

Dugstad, Line og Håkon Lorentzen: *Sivile eierformer. Med frivillighetssentraler som case*. ISF-rapport 2007:008.

Hardoy, Inés og Pål Schøne: *Lønnsforskjeller mellom kvinner og menn: Hvor mye betyr barn?* ISF-rapport 2007:003.

Lorentzen, Håkon, Jan Erling Klausen, Frode Berglund og Ragnhild Holmen Waldahl: *Frivillighet i storby*. ISF-rapport 2007:007.

Nilsen, Kjersti Misje og Pål Schøne: *Den norske forhandlingsmodellen i et likelønnsperspektiv*. ISF-rapport 2007:005.

Røed, Marianne og Pål Schøne: *Virkninger av arbeidsinnvandring – en kunnskapsoversikt*. ISF-rapport 2007:012.

Sivesind, Karl Henrik: *Frivillig sektor i Norge 1997–2004. Frivillig arbeid, medlemskap, sysselsetting og økonomi*. ISF-rapport 2007:010.

Skjeie, Hege og Mari Teigen: *Likestilling og minoritetspolitikk*. ISF-rapport 2007:006.

8.2 Bøker og monografier

Engelstad, Fredrik og Trygve Gulbrandsen (red.): *Comparative Studies of Social and Political Elites*. Oxford: Elsevier Science (B 2007:001).

Gullestad, Marianne: *Misjonsbilder. Bidrag til norsk selvforståelse*. Oslo: Universitetsforlaget (B 2007:005).

Gullestad, Marianne: *Picturing Pity. Pitfalls and Pleasures in Cross-Cultural Communication. Image and Word in a North Cameroon Mission*. Oxford: Berghahn Books (B 2007:007).

Lorentzen, Håkon: *Moraldannende kretsløp. Stat, samfunn og sivilt engasjement*. Oslo: Abstrakt forlag (B 2007:009).

Narud, Hanne Marthe og Henry Valen: *Demokrati og ansvar. Politisk representasjon i et flerpartisystem*. Oslo: Damm (B 2007:003).

Rogstad, Jon: *Demokratisk fellesskap. Politisk inkludering og etnisk mobilisering*. Oslo: Universitetsforlaget (B 2007:004).

Skjørten, Kristin, Rolf Barlindhaug og Hilde Lidén: *Delt bosted for barn*. Oslo: Gyldendal Akademisk (B 2007:002).

Solheim, Jorun: *Kjønn & modernitet*. Oslo: Pax (B 2007:008).

Storberget, Knut, Beret Bråten, Ellen Rømming, Kristin Skjørten og Astri Aas-Hansen (red.): *Bjørnen sover. Om vold i familien*. Oslo: H. Aschehoug & Co. (B 2007:010).

Aardal, Bernt (red.): *Norske Velgere. En studie av stortingsvalget i 2005*. Oslo: N.W. Damm & Søn (B 2007:006).

8.3 Rapporter utgitt av andre institusjoner

Allern, Elin Haugsgjerd: *Parties, Interest Groups and Democracy. Political Parties and their Relationship with Interest Groups in Norway*. Dr. polit.-avhandling, Institutt for statsvitenskap Oslo: Universitetet i Oslo, 2007 (AR 2007:001).

Barth, Erling og Tone Ognedal: *Limits to tax evasion*. Working papers, ESOP, Universitetet i Oslo, 2007 (AR 2007:006)

Bredal, Anja og Lill Salole Skjerven: *Tvangsekteskapsaker i hjelpeapparatet. Omfang og utfordringer*. Senter for kvinne- og kjønnsforskning, Universitetet i Oslo, 2007 (AR 2007:002).

Bolvig, Iben, Inés Hardoy og Merja Kauhanen: *The labour supply of low-skilled – incentives in the unemployment insurance systems. A comparative description based on Nordic countries*. TemaNord 2007:577 Nordiska ministerrådet, 2007 (AR 2007:004).

Kavli, Hanne, Anniken Hagelund og Magne Bråten: *Med rett til å lære og plikt til å delta. En evaluering av introduksjonsordningen for nyankomne flyktninger og innvandrere*. Fafo-rapport 2007:34 Oslo: Fafo, 2007 (AR 2007:003).

Aardal, Bernt, Maria Høstmark, Bengt Oscar Lagerstrøm og Guro Stavn: *Valgundersøkelsen 2005. Dokumentasjons- og tabellrapport*. Rapporter 2007/31 Statistisk sentralbyrå: Oslo, 2007 (AR 2007:005).

8.4 Tidsskrift- og bokartikler

Akkerman, Tjitske og Anniken Hagelund: «Women and children first! Anti-immigration parties and gender in Norway and the Netherlands». *Patterns of Prejudice*, 41(2):197-214 (T 2007:059).

Allern, Elin Haugsgjerd og Karina Pedersen: «The Impact of Party Organisational Changes on Democracy». *West European Politics*, 30(1):68-92 (T 2007:005).

Allern, Elin Haugsgjerd, Nicholas Aylott og Flemming Juul Christiansen: «Social Democrats and trade unions in Scandinavia: The decline and persistence of institutional relationships». *European Journal of Political Research*, 46(5):607-635 (T 2007:024).

Bay, Ann-Helén, Ottar Hellevik og Tale Hellevik: «Svekker innvandring oppslutningen om velferdsstaten?» *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 48(3):377-405 (T 2007:034).

Bergh, Johannes: «Explaining the Gender Gap. A Cross-National Analysis of Gender Differences in Voting». *Journal of Elections, Public Opinion and Parties*, 17(3):235-261 (T 2007:036).

Bergh, Johannes: «Gender Attitudes and Modernization Processes». *International Journal of Public Opinion Research*, 19(1):5-23 (T 2007:007).

Berglund, Frode og Bernt Aardal: «Politisk deltakelse - håp for nye generasjoner?» I: Bernt Aardal (red.), *Norske velgere. En studie av stortingsvalget 2005*. Oslo: N. W. Damm & Søn:303-320 (T 2007:057).

Borchgrevink, Tordis: «The Hijab Debate and the Liberal Dilemma». *Tidsskrift for kjønnsforskning*, (2):39-54 (T 2007:022).

Bredal, Anja: «Den "spesielle" volden. Vold mot minoritetsjenter på sidelinjen». I: Knut Storberget, Ellen Rømming, Kristin Skjørten, Astri Aas-Hansen (red.), *Bjørnen sover. Om vold i familien*. Oslo: H. Aschehoug & Co.:57.60 (T 2007:042).

Bredal, Anja: «Utlendingsloven mot tvangsekteskap: Om kunnskapsgrunnlaget for menneskerettslige avveininger». *Nordisk Tidsskrift for Menneskerettigheter*, 24(3):218-231 (T 2007:015).

Brochmann, Grete og Anniken Hagelund: «Velferd og innvandrere. For mye, feil eller ikke nok?» *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 48(2):267-274 (T 2007:019).

Ellingsæter, Anne Lise: «Postindustriell arbeidstid – nye realiteter, nye begreper?» *Søkelys på arbeidslivet*, 24(1):15-23 (T 2007:016).

Ellingsæter, Anne Lise: «'Old' and 'new' politics of time to care: three Norwegian reforms». *Journal of European Social Policy*, 17(1):49-60. (T 2007:066)

Ellingsæter, Anne Lise & Lars Gulbrandsen: «En uventet vending - offentlig barneomsorg etter kontantstøtten». *Tidsskrift for velferdsforskning* 10 (3):168-180. (T 2007:035).

Ellingsæter, Anne Lise og Lars Gulbrandsen : «Closing the child care gap: The interaction of childcare supply and mothers' agency in Norway». *Journal of Social Policy*, 36(4):649-669 (T 2007:46).

Ellingsæter, Anne Lise og Arnlaug Leira : «Familienpolitische Reformen in Skandinavien – Gleichbrechtigung der Geschlechter und Wahlfreiheit der Eltern». *WSI-Mitteilungen*, 10/2007:546-553 (T 2007:61).

Engelstad, Fredrik: «Introduction: Social and political elites in modern democracies». I: Fredrik Engelstad og Trygve Gulbrandsen (red.) *Comparative Studies of Social and Political Elites*. Comparative Social Research 23, 2006 (T 2007:003).

Enjolras, Bernard og Ragnhild Holmen Waldahl: «Policy-making in Sport. The Norwegian Case». *International Review for the Sociology of Sport*, 42(2):201-216 (T 2007:047).

Enjolras, Bernard: «Idrettens næringsmessige betydning: Både frivillighet og kommersialisme?» I: Andreas Hompland (red.) *Idrettens dilemmaer*. Oslo: Akilles:77-88 (T 2007:014).

Enjolras, Bernard: «Norvège: une gouvernance fragmentée, du néo-corporatisme à la pluralité des réseaux». *Télescope Revue d'Analyse Comparée en Administration Publique*, 13(2):1-8 (T 2007:009).

Gulbrandsen, Trygve og Ursula Hoffmann-Lange: «Consensus or polarization? Business and Labour Elites in Germany and Norway». I: Fredrik Engel-

stad og Trygve Gulbrandsen (red.), *Comparative studies of social and political elites*. *Comparative Social Research* 23, 2006:103-135 (T 2007:001).

Gulbrandsen, Trygve: «Bidrar samarbeid i arbeidslivet til ideologisk moderasjon?» *Søkelys på arbeidslivet*, 24(2):195-206 (T 2007:032).

Gulbrandsen, Trygve: «Elite Integration and Institutional Trust in Norway». *Comparative Sociology*, 6(1-2):190-214 (T 2007:011).

Hagelund, Anniken: «'But they are Norwegians!' Talking about culture at school». *Ethnography and Education*, 2(1):127-143 (T 2007:058).

Hagelund, Anniken: «Byråkratiske møter med sårbarhet. Snillhetskontroll i arbeid med flyktninger». *Sosiologi i dag*, 37(3-4):143-165 (T 2007:044).

Hoffmann-Lange, Ursula og Trygve Gulbrandsen: «Die Verankerung der Sozioökonomischen Konfliktlinie in den Deutschen Eliten». I: Nils Bandelow og Wilhelm Bleek (red.), *Einzelinteressen und kollektives Handeln in Demokratien*. Wiesbaden: Verlag für Sozialwissenschaften: 187-207 (T 2007:008).

Holberg, Sunniva: «Kampen om de kristne velgerne: mellom tro og tradisjon». I: Bernt Aardal (red.) *Norske velgere. En studie av stortingsvalget i 2005*. Oslo: N. W. Damm & Søn:227-252 (T 2007: 64).

Jensen, Ragnhild Steen og Pål Schøne: «Kvinneledede virksomheter. Gjør det virkelig noen forskjell for bedrifters familievennlighet?» *Sosiologisk Tidsskrift*, 15:227-244 (T 2007:026).

Jensen, Ragnhild Steen: «Kvinner og eierskap – kjennetegn og motivasjon». *Søkelys på arbeidslivet*, 24 (1):25–31 (T 2007:017).

Jensen, Ragnhild Steen: «Kvinner, eierskap og familiebedrifter». *Magma*, 10(6/2007):96–97 (T 2007:049).

Karlsen, Rune og Bernt Aardal: «Politisk dagsorden og sakseiarskap». I: Bernt Aardal (red.), *Norske velgere. En studie av stortingsvalget i 2005*. Oslo: N.W. Damm & Søn:111–134 (T 2007:028).

Karlsen, Rune: «Den første internettvalgkampen? . Velgernes informasjonskilder». I: Bernt Aardal (red.), *Norske velgere. En studie av stortingsvalget i 2005*. Oslo: N.W. Damm & Søn:281–302 (T 2007:027).

Krogstad, Anne (2007), «Med moskitonett i sosiologenes leir». *Socius* (2):14-15

Krogstad, Anne: «En bok, en blogg og en blondine. Personlig politisk lederskap i nye medier». *Sosiologisk tidsskrift*, 15(3):195–225 (T 2007:030).

Krogstad, Anne og Aagoth Elise Storvik: «Seductive heroes and ordinary human beings. Charismatic political leadership in France and Norway». I: Fredrik Engelstad og Trygve Gulbrandsen (red.), *Comparative Studies of Social and Political Elites*. *Comparative Social Research* 23, 2006:213–245 (T 2007:002).

Lidén, Hilde og Hilde Rusten: «Asylum, participation and the best interests of the child: new lessons from Norway». *Children & Society*, 21(4):273–283 (T 2007:023).

Lidén, Hilde og Kristin Skjørten: «Ungdom og delt bosted». *Tidsskrift for ungdomsforskning*, 7(2) (T 2007:040).

Lidén, Hilde: «Mellom likestillingspolitikk og innvandringskontroll». *Tidsskrift for kjønnsforskning*, 3(3):68–82 (T 2007:039).

Lindblad, Sven: «Aubert, Vilhelm». I: David S. Clark (red.) *Encyclopedia of law and society: American and global perspectives*, 1. London: SAGE:105–106 (T 2007:025).

Lindblad, Sven: «Grenseskillet mellom gårdene Froen og Bjerke – et middelalderbrev fra Frogn og dets skjebne». *Follominne*, 45:73-103.

Lorentzen, Håkon og Lesley Hustinx: «Civic Involvement and Modernization». *Journal of Civil Society*, 3(2):101–118 (T 2007:029).

Lorentzen, Håkon: «Idrett som integrasjonsarena: Fellesskap eller selvrealisering». I: Andreas Hompland (red.), *Idrettens dilemmaer*. Oslo: Akilles:29-44 (T 2007:013).

Lorentzen, Håkon: «Norway». I: Anheier, Helmut and Siobhan Daly (red.), *The Politics of Foundations: A Comparative Analysis*. London: Routledge: 254–266 (T 2007:004).

Lorentzen, Håkon: «Stiftelsen som skreddersøm». *Minerva*, 83:41–46 (T 2007:012).

Narud, Hanne Marthe og Anne Krogstad: «Henry Valen in memoriam». *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 48(1):129–132 (T 2007:067).

Narud, Hanne Marthe og Bernt Aardal: «Økonomisk stemmegivning i oljefondets skygge». I: Bernt Aardal (red.), *Norske velgere. En studie av stortingsvalget 2005*. Oslo: N. W. Damm & Søn:173–200 (T 2007:052).

Nilsen, Kjersti Misje: «Er det et glasstak i Norge? Lønnsforskjeller mellom kvinner og menn på toppen i arbeidsmarkedet». *Søkelys på arbeidslivet*, 24(2):181–194 (T 2007:031).

Rogstad, Jon og Julia Orupabo: «Vennligst vent, du rykker stadig fram til start». *Søkelys på arbeidslivet*, 24(1):33–42 (T 2007:063).

Rogstad, Jon: «Arbeidsinnvandring: Hva skal til for at politikken lykkes?» I: Aina Holm og Henrik Thune (red.), *Globale Norge – hva nå? Friske blikk på norsk utenrikspolitikk. Økonomiske interesser og utfordringer*. Oslo: Utenriksdepartementet:109–114 (T 2007:045).

Saglie, Jo: «Massepartier i cyberspace? . Om bruk av IKT i norske partier». *Norsk statsvitenskapelig tidsskrift*, 23(2):123-147 (T 2007:020).

Schøne, Pål: «Does increased international competition increase the need for training?» *Applied Economics Letters*, 14(2):151-155 (T 2007:006).

Schøne, Pål: «Fram med verktøykassen igjen». *Tidsskrift for velferdsforskning*, 10(1):50-51 (T 2007:010).

Seippel, Ørnulf: «Sports in Civil Society: Networks, Social Capital and Influence». *European Sociological Review*, 23(4):1-12 (T 2007:037).

Seippel, Ørnulf: «Trees, Ecology and Biological Diversity: Norwegian Nature Protection and Environmentalism». I: C.S.A (Kris) van Koppen og William T. Markham (red.) *Protecting Nature: Organizations and Networks in Europe and the USA*. Cheltenham: Edward Elgar:165-186 (T 2007:062).

Sivesind, Karl Henrik: «Structured, Qualitative Comparisons. Between Singularity and Single-Dimensionality». I: Sotirios Sarantakos (red.), *Data Analysis, Vol. 2: Strategies of Data Analysis. Benchmarks in Social Research Methods series*. London: Sage (T 2007:038).

Skjeie, Hege og Mari Teigen: «Likestilling og minoritetspolitikk». *Tidsskrift for kjønnsforskning*, (2-2007):21–38 (T 2007:021).

Skjeie, Hege og Mari Teigen: «Behov for balanse». *Tidsskrift for kjønnsforskning* (4-2007):86–92 (T 2007:068).

Skjørten, Kristin og Rolf Barlindhaug: «The Involvement of Children in Decisions about Shared Residence». *International Journal of Law, Policy and the Family*, 21(3):373–385. (T 2007:048)

Skjørten, Kristin: «Hva er det med menn som slår?» I: Knut Storberget, Ellen Rømming, Kristin Skjørten, Astri Aas-Hansen (red.), *Bjørnen sover. Om vold i familien*. Oslo: H. Aschehoug & Co.:85–87. (T 2007:043)

Skjørten, Kristin: «Noen tall». I: Knut Storberget, Ellen Rømming, Kristin Skjørten, Astri Aas-Hansen (red.), *Bjørnen sover. Om vold i familien*. Oslo: H. Aschehoug & Co.:38–41 (T 2007:041).

Solheim, Jorun: «Kapital – menns domene?» *Søkelys på arbeidslivet*, 24(2):251–255 (T 2007:033).

Stavn, Guro Elin: «Valgets etternølere - hvem bestemmer seg sent og hvorfor?» I: Bernt Aardal (red.) *Norske velgere. En studie av stortingsvalget i 2005*. Oslo: N. W. Damm og Søn:321-336 (T 2007:065).

Theien, Iselin: «Forbrukeren i historien». I: G.E. Schjelderup og M.W. Knudsen (red.), *Forbrukersosiologi. Makt, tegn og mening i forbrukersamfunnet*. Oslo: Cappelen:17-35 (T 2007:018).

Valen, Henry og Hanne Marthe Narud: «The conditional party mandate. A model for the study of mass and elite opinion patterns». *European Journal of Political Research* 46 (3):293-318 (T 2007:069).

Aardal, Bernt og Hanne Marthe Narud: «Er kvinner "naturlig" venstrevridde?» I: Bernt Aardal (red.), *Norske velgere. En studie av stortingsvalget 2005*. Oslo: N.W. Damm & Søn:201-226 (T 2007:053).

Aardal, Bernt: «Avslutning: oljerikdom og mistillit». I: Bernt Aardal (red.), *Norske velgere. En studie av stortingsvalget 2005*. Oslo: N. W. Damm & Søn:337-356 (T 2007:054).

Aardal, Bernt: «Holdninger og ideologisk struktur». I: Bernt Aardal (red.), *Norske velgere. En studie av stortingsvalget 2005*. Oslo: N. W. Damm & Søn:59-80 (T 2007:056).

Aardal, Bernt: «Ideologiske dimensjoner og stemmegivning: Gir store velger-
vandring nye mønstre?» I: Bernt Aardal (red.), *Norske velgere. En studie av
stortingsvalget 2005*. Oslo: N. W. Damm & Søn:81–109 (T 2007:051).

Aardal, Bernt: «Saker og standpunkter». I: Bernt Aardal (red.), *Norske velge-
re. En studie av stortingsvalget 2005*. Oslo: N. W. Damm & Søn:41–57 (T
2007:055).

Aardal, Bernt: «Velgere på evig vandring? Hva skjedde ved stortingsvalget i
2005?» I: Bernt Aardal (red.), *Norske velgere. En studie av stortingsvalget
2005*. Oslo: N. W. Damm & Søn:13–40 (T 2007:050).

8.5 Vitenskapelig publisering

Tabell 3 inneholder en oversikt over instituttets vitenskapelige publikasjoner i 2007 sammenliknet med 2006 og 2005.

Oversikten er med hensikt gjort restriktiv. Den omfatter ikke hele publikasjonslisten. Her er bare tatt med arbeider av forskere som har ansettelse ved ISF og som er knyttet til instituttet på mer enn halv tid.

Tabellen er utarbeidet på bakgrunn av NIFU-STEPs kriterier for rapportering av nøkkeltall for forskningsinstitutter. Disse kriteriene er mer detaljerte enn de vi bruker i vår presentasjon av publikasjoner på www.samfunnsforskning.no.¹

Tabell 3. Vitenskapelige publikasjoner

	2005	2006	2007
Vitenskapelig artikkel i norske tidsskrifter med referree	18	13	25
Vitenskapelig artikkel i internasjonale tidsskrifter med referee	10	15	16
Vitenskapelig artikkel i antologi	25	12	18
Vitenskapelige monografier	5	8	7
Fagbøker, lærebøker eller andre selvstendige utgivelser	12	9	1
Kapitler eller artikler i fagbøker, lærebøker, konferanserapporter («proceedings»), fagtidsskrifter	10	19	11
Rapporter i egen rapportserie	11	11	11
Rapporter i ekstern rapportserie	11	10	4
Rapporter til oppdragsgivere (konfidensielle sluttrapporter)	1	0	0
Foredrag/fremleggelse av paper/poster	33	40	45
Populærvitenskapelige artikler og foredrag	97	78	77
Ledere, kommentarer, anmeldelser, kronikker o.l. publisert i tidsskrift, dagspresse	40	29	22

1. Publikasjonskategorien Kronikker og avisartikler er fra og med i år utvidet til også å omfatte anmeldelser og ledere publisert i tidsskrifter og dagspresse. Dette er gjort som en tilpassning til NIFU STEP's kriterier for rapportering av nøkkeltall for forskningsinstitutter. Dette innebærer at tallene for denne kategorien for tidligere år ikke er direkte sammenliknbare med tallene for 2007.

8.6 Kongresspapers og -foredrag

Allern, Elin Haugsgjerd og Nicholas Aylott: «Overcoming the Fear of Commitment: Pre-electoral Coalitions in Norway and Sweden». Paper presentert på *The annual British Political Studies Association conference*, Bath, 11.-13. april 2007 (P 2007:003).

Allern, Elin Haugsgjerd, Ann-Helén Bay og Jo Saglie: «Velferdspolitisk konsensus og elitesamarbeid: Partiprogrammer og politikktutforming på 2000-tallet». Paper presentert på *Nasjonal fagkonferanse i statsvitenskap*, Trondheim, 3.-5. januar 2007 (P 2007:007).

Allern, Elin Haugsgjerd, Ann-Helén Bay og Jo Saglie: «Welfare Policy Consensus and Elite Cooperation? Party Manifestos and Policy-Making in Norway». Paper presentert på *The 4th ECPR General Conference*, Pisa, 6.-8. september 2007 (P 2007:008).

Allern, Elin Haugsgjerd: «New Right-wing Parties and Interest Groups: Odd Couples or Possible Allies?» Paper presentert på *Nasjonal fagkonferanse i statsvitenskap*, Trondheim, 3.-5. januar 2007 (P 2007:001).

Allern, Elin Haugsgjerd: «The Radical Right and Interest Groups: The Progress Party in Norway as Deviant Case?» Paper presentert på *The 4th ECPR (The European Consortium for Political Research) General Conference*, Pisa, 6.-8. september 2007 (P 2007:004).

Bay, Ann-Helén, Ottar Hellevik og Tale Hellevik: «Immigration and welfare state support. The case of Norway». Paper presentert på *The 5th Interantional Research Conference on Social Security*, Warsawa, 5.-7 mars 2007 (P 2007:011).

Berg, Lisbet og Mari Teigen: «Gendered consumer competences in households with one versus two adults». Paper presentert på *Consumer Policy Research Conference*, Helsinki, 3.-5. oktober 2007.

Bergh, Johannes og Tor Bjørklund: «Political Participation and Representation of Immigrants in Norwegian Local Politics». Paper presentert ved ECPR Joint Sessions of Workshops, #21 «Migration and Representation in Parliamentary Democracies», Helsinki 7-12 May 2007.

Bolvig, Iben, Inés Hardoy, Merja Kauhanen, Reija Lilja og Marianne Rød: «The effect of tightened UIB entitlement rules on incentives to accept

employment. Empirical evidence from three Nordic countries». Paper presentert på *EALE-konferansen 2007* (European Association of Labour Economists), Oslo, 20.-22. september 2007.

Borchgrevink, Tordis, «A Multicultural Dilemma: Freedom of Religion vs. Women's Civil Rights». Paper presentert på *Det Norske Vitenskapsakademis jubileumskonferanse*, 8. februar 2007.

Borchgrevink, Tordis, «Det tvetydige mangfoldet». Paper presentert på Norges forskningsråds konferanse *Hvorfor jobbe?*, Oslo, 7. november 2007.

Borchgrevink, Tordis: «"Sannheten om integrering"». Foredrag på «Kontroll, integrasjon og medborgerskap – innvandringspolitikk i Norge og Europa», Jubileumsseminar for Grete Brochmann. Institutt for samfunnsforskning, 1. mars. (P 2007:002)

Bredal, Anja: «Forced or arranged. A test case for ethnic minority women's autonomy?» Paper presentert på *International Seminar on Migration and Marriage: Research on Transnational Marriages*, Danish National Institute of Social Research, København, 29.-30. oktober 2007 (P 2007:010).

Bredal, Anja: «Gendered violence in minority families: Something special, or just the same?» Foredrag på *The 14 Nordic Migration Researchers Conference*, Bergen, 14.-16. november 2007 (P 2007:009).

Dale-Olsen, Harald: «Labour mobility and turnover in the beginning of the 21st century». Paper presentert ved *Workshop on Linked Employer-Employee Data Sets for European Labour Market Policy Analysis*, Brussel, 3-4. mai 2007.

Dale-Olsen, Harald, og Alex Bryson: «A tale of two countries: Unions, closures and growth in UK and Norway». Paper presentert ved *CEP/ESRC conference The Survival of Growth of Firms*, London, 7. desember 2007.

Dale-Olsen, Harald, Marianne Røed, Pål Schøne og Ragnhild C. Haugen (2007): «On assessing the appropriate level of active labour market programmes». Paper presentert ved *EALE-konferansen 2007*, Oslo, 21-22. september 2007.

Ellingsæter, Anne Lise: «Nordic child care policy today – whose needs are met; mothers, fathers or children?» Paper presentert for *Inter American Development Bank*, Washington, 24. april, 2007.

Ellingsæter, Anne Lise: «Barnehagepolitikk og foreldres "tilsynsklemme" – en historisk og kontekstuell tilnærming», *Nasjonalt forskerkonferanse om barnehager og barneomsorg*, Høgskolen i Oslo, 5. november, 2007.

Engelstad, Fredrik: «Democracy - Elite Conflict or Consensus?» Paper presentert på *The International Conference of Elite Studies*, Jena 15 – 16. juni 2007.

Engelstad, Fredrik: «Culture and Power – Hegemony». Paper presentert på *The 8th Congress of the European Sociological Association*, Glasgow, 4 - 7 september 2007.

Engelstad, Fredrik: «Culture and Power - dialectics of recognition». Keynote speech på *The International Conference on Culture and Power*, Holmen Fjordhotell, 13.-15. desember 2007.

Enjolras, Bernard: «Towards a post-national European model of citizenship?» Paper presentert på the CINEFOGO Mid-term Conference *European Citizenship - Challenges and Possibilities*, Roskilde Universitet, Danmark, 1.-3. juni, 2007 (P 2007:012).

Enjolras, Bernard: «Between market and civic governance regimes: modernisation strategies in the governance of social services in Europe». Paper presentert på CINEFOGO-konferansen *Between States and Citizen - the role of civic elements in the governance and production of social services*, Berlin, 30.-31. mars, 2007 (P 2007:013).

Gulbrandsen, T. (2007), «Political versus Media Elites in the Norwegian Democracy». Paper presentert på *The International Conference of Elite Studies*, Jena 15 – 16. juni 2007.

Gulbrandsen, T. (2007), «Private business lobbying in a corporatist society – the case of Norway». Paper presentert under konferansen *European Business Elites*, Potsdam, 1.-2. november 2007.

Hagelund, Anniken (2007), «From rights to duties? Immigration and the welfare state». Invited semi-plenary speaker på *the 8th annual conference of the European Sociological Association*, 3.-6. september 2007.

Hardoy, Inés og Pål Schøne (2007), «Returns to Pre-Immigration Education for Non- Western Immigrants: Why so low?» Paper presentert på *XXI Annual Conference of the European Society for Population Economics*, Chicago, 14.-16. juni 2007, og på *EALE-konferansen 2007*, Oslo, 20.-22. september 2007.

Jensen, Ragnhild Steen og Pål Schøne (2007), «Gender differences among entrepreneurs: Stat-up differences and developments over time». Paper presentert på på koneransen *Entrepreneurship, employment and beyond*. Krakow, 17.-20. oktober 2007.

Karlsen, Rune: «Campaign Communication and the Internet. Party Strategy and Voter Use in the 2005 Norwegian Election Campaign». Paper presentert på *the 4th ECPR General Conference*, Pisa, 6.-8. september 2007 (P 2007:006).

Karlsen, Rune og Bernt Aardal: «Dagsorden og sakseierskap» Paper presentert på *Nasjonal fagkonferansen i statsvitenskap*, Trondheim, 3.-5. januar 2007.

Karlsen, Rune: «Fear of the Political Consultant. Campaign Professionals in Norwegian Electoral Politics». Paper presentert på *the 4th ECPR General Conference*, Pisa, 6.-8. september 2007 (P 2007:005)

Krogstad, Anne og Aagoth Storvik: «Political leadership and gender in France and Norway». Paper presentert på *Culture and Power Conference*, Holmen Fjordhotell, 15.-17. desember 2007.

Lidén, Hilde (2007), «Family Images in Immigration Law – Norway as case». Paper presentert på workshopen *Migrating for Improvement: Migrants and Refugees between Family Networks and the Receiving Society*. Nordisk migrasjonskonferanse. Bergen, 14.-16. november 2007

Lidén, Hilde (2007), «Foreldre og barn, rettighetsdilemmaer i et ”minoriteter i minoriteter” perspektiv». Paper presentert på seminaret *Familieforskning - nye perspektiver*, Institutt for samfunnsforskning, 20. juni 2007

Lidén, Hilde (2007), «Issues between childrens´experiences of conflict and the system of protection and support». Paper presentert på Workshop: *Asylum and Children´s Experiences of Conflict*. Refugee Research Centre, University of Oxford, 22.-23. oktober 2007.

Lidén, Hilde (2007), «Mellom likestillingspolitikk og innvandringskontroll. Transnasjonale ekteskap til besvær». Paper presentert på nordisk workshop: *Globale og lokale familierelasjoner blant flyktninger og innvandrere i vestlige samfunn: nordiske perspektiver*. København, 25.-26. januar 2007

Lidén, Hilde (2007): «Migrasjonens barn og velferdsstaten». Presentasjon av paper på *Ulike barndommer i et velferdspolitisk perspektiv*, NOVA seminar. Lysebu, 6. desember 2007.

Schøne, Pål (2007), «Return to pre-immigration education for non-western immigrants: Why so low». Paper presentert på *XXI Annual Conference of the European Society for Population Economics*, Chicago, 14.-16. juni 2007.

Schøne, Pål (2007), «Return to pre-immigration education for non-western immigrants: Why so low» Paper presentert på den årlige *EALE-konferansen* i Oslo, 20.-22. september 2007.

Schøne, Pål (2007), «Subsidizing stayers: The effect of a family policy programme on marital stability» Paper presentert på den årlige *norske forskerkonferansen for økonomer i Tromsø*, januar 2007.

Schøne, Pål (2007), «Subsidizing stayers: The effect of a family policy programme on marital stability» Paper presentert på *the 22nd annual congress of the European Economic Association*, Budapest, 27.-31. august 2007.

Sivesind, Karl Henrik: «Johns Hopkins-undersøkelsen 2007: Trender og særtrekk». Paper presentert på forskerkonferansen *Forskning omkring frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner og barns og unges fritid – hvor står vi og hvor går vi?* arrangert av Barne- og likestillingsdepartementet på Leangkollen Hotell, 1.-2. oktober 2007 (P 2007:15).

Sivesind, Karl Henrik: «Normative implications of new forms of participation. Three phases of citizen involvement in Scandinavian welfare services». Paper skrevet sammen med Erik Amnå og presentert på en Cinefogo-workshopen *The Normative implications of new forms of participation for democratic policy processes*, Hotel Colosseum, Roma, 4.-5. oktober 2007 (P 2007:014).

Teigen, Mari og Trude Langvasbråten (2007), «Contested Diversity: Public debate on female genital mutilation». Paper presentert på *the 14th Nordic Migration Researchers' Conference*, Bergen, 14.-16. november 2007.

8.7 Ledere, kommentarer, anmeldelser, kronikker

Publikasjonskategorien Kronikker og avisartikler er fra og med i år utvidet til også å omfatte anmeldelser og ledere publisert i tidsskrifter og dagspresse. Dette er gjort som en tilpasning til NIFU STEPs kriterier for rapportering av nøkkeltall for forskningsinstitutter.

Allern, Elin Haugsgjerd: «Allianse med datostempel?» *Aftenposten*, 27.03.07 (K 2007:001).

Allern, Elin Haugsgjerd: «Valgkamp: Arena for interesseorganisasjoner?» *Kronikk publisert på www.samfunnsforskning.no*, 22.8.2007 (K 2007:010).

Bay, Ann-Helén, Ottar Hellevik og Tale Hellevik: «Trussel mot velferden?» *Aftenposten*, 20.9.2007 (K 2007:012).

Bredal, Anja: «Ønsketenkning mot tvangsekteskap». *Dagbladet*, 01.03.2007 (K 2007:003).

Brekke, Jan-Paul og Vigdis Vevstad: «Ikke best i klassen». *Dagbladet*, 17.12.2007 (K 2007:016).

Dale-Olsen, Harald: «Anmeldelse av Bent Sofus Tranøy (2006), "Markedets makt over sinnene"» *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 48(3):451-454 (K 2007:023).

Ellingsæter, Anne Lise: Harriet Bjerrum Nielsen & Monica Rudberg: Moderne jenter. Anmeldelse, *Sosiologisk Tidsskrift*, 15:270-275 (K 2007:020).

Gullestad, Marianne: «Kvinnebilder». *Dagbladet*, 13.8.2007 (K 2007:006).

Gullestad, Marianne: «Propaganda for Kristus». *Bergens Tidende*, 26.8.2007 (K 2007:011).

Gullestad, Marianne: «Vitenskap i kristendommens tjeneste». *Klassekampen*, 13.8.2007 (K 2007:007).

Hardoy, Inés og Pål Schøne: «Fødselspermisjon: Kort og godt – eller langt å foretrekke?» Leder i *Søkelys på arbeidslivet*, 3/2007 (K 2007:015).

Jensen, Ragnhild Steen: «Er delt svangerskapspermisjon en nøkkel til lik lønn mellom kvinner og menn?» Leder i *Søkelys på arbeidslivet*, 2/2007 (K 2007:018).

Lidén, Hilde: «Sterke historier, svak analyse. . Anmeldelse av Hege Storhaugs bok *Men størst av alt er friheten. Om innvandringens konsekvenser*». *Prosa* (2/2007) (K 2007:021).

Lorentzen, Håkon: «Festtale om frivillighet». *Aftenposten*, 15.11.2007 (K 2007:013).

Rogstad, Jon: «Kort, men godt» – en anmeldelse av Trond Løyning's Økonomisk sosiologi. *Sosiologisk tidsskrift*, 15 (K 2007:25).

Rogstad, Jon: «Betalte informanter». Leder i *Sosiolognytt* nr. 4-2007 (K 2007:014)

Rogstad, Jon: «Etniske nettverk – demokratiets hodepine?» *LO-Aktuelt*, 13/2007:32-35 (K 2007:008).

Rogstad, Jon: «Vi, de andre og valget». *Aftenposten*, 11.04.2007 (K 2007:002).

Schøne, Pål: «Brain drain eller Brain gain?» Leder i *Søkelys på arbeidslivet*, 1/2007 (K 2007:019).

Waldahl, Ragnhild Holmen: «Presidentvalgkamp på norsk». Kronikk publisert på www.samfunnsforskning.no, 22.8.2007 (K 2007:009).

Aardal, Bernt: «Hvorfor kunne vi ikke stemme via Internett i høst?» *Webmagasin*, 2007/1 (K 2007:017).

Aarset, Monica Five: «Bare en minoritet». *Prosa*, 2007(06):35–37. (K 2007:022)

Konferanser og seminarer

9.1 Konferanser

CINFOGO-konferansen «Citizen Participation in Policy Making», The Create Centre

- Bristol, 14.-15. februar, 2007
- Faglig medansvarlig: Karl Henrik Sivesind

Annual Conference EALE

- Universitetet i Oslo, 20.-22. september, 2007
- Faglig medansvarlig: Erling Barth

CINFOGO-konferansen «The Normative implications of new forms of participation for democratic policy processes»

- Hotel Colosseum, Roma, 4.-5. oktober 2007
- Faglig medansvarlig: Karl Henrik Sivesind

24-timersdemokratiet – demokrati, offentlighet og IKT

- Radisson SAS Scandinavia Hotell, Oslo, 23. oktober 2007
- Faglig medansvarlig: Jo Saglie

Den nye velferdsstaten – politikkenes abdikasjon?

- Radisson SAS Scandinavia Hotell, Oslo, 15. november 2007
- Faglig ansvarlige: Ann-Helén Bay, Jo Saglie

International conference on Culture and Power

- Holmen Fjordhotell, 13.-15. desember
- Faglig ansvarlige: Wendy Griswold, Fredrik Engelstad, Anne Krogstad og Aagoth Storvik

9.2 Seminarer

Inkludering og ekskludering i arbeidslivet

Institutt for samfunnsforskning, 24. mai 2007.

Faglig ansvarlig: Pål Schøne

Familieforskning - nye perspektiver

Institutt for samfunnsforskning, 20. juni 2007

Faglig ansvarlig: Mari Teigen

Offentlig politikk og frivillig organisering

Institutt for samfunnsforskning, 6. november 2007

Faglig ansvarlig: Bernard Enjolras

Forum for europeisk migrasjonshåndtering

16. november 2007

Faglig ansvarlige: Jan-Paul Brekke og Vigdis Vevstad

Søkelys på lønn og lykke

Institutt for samfunnsforskning, 12. desember 2007.

Faglig ansvarlig: Pål Schøne

9.3 Instituttseminarer

I løpet av året ble det arrangert fem «pizzaseminarer» med innledere utenfra, hvor instituttets ansatte og inviterte gjester deltok. Formålet er formidling av faglig relevant stoff på tvers av faggrenser i en uformell atmosfære. Seminarvirksomheten bidrar også til at instituttet opprettholder kontakten med andre samfunnsvitenskapelige forskningsmiljøer. En seminarkomiteé bestående av Ragnhild Steen Jensen, Ørnulf Seippel, Bernard Enjolras, Rune Karlsen, Jon Rogstad, Marte Kari Huse og Johanne Severinsen har i 2007 vært ansvarlige for programmet.

Alle ønsker likelønn, men er det mulig?

Onsdag 28. november 2007

Innledninger ved:

Gunnar Stavrum, ansvarlig redaktør i TV2 Nettavisen

Hilde Bojer, førsteamanuensis ved Institutt for økonomi, Universitetet i Oslo.

Erling Barth, forskningsleder ISF og medlem av Likelønnskommissjonen.

Christl Kvam, leder Akademikerne

Ordstyrer: Ragnhild Steen Jensen, forsker ved ISF.

Kjønn & modernitet

Tirsdag 20. november 2007

Innledninger ved:

Jorun Solheim, forsker ved ISF

Kari Nyheim Solbrække, forsker ved seksjon for helsefag, UiO

Tian Sørhaug, TIK-senteret, UiO

Ordstyrer, Mari Teigen, forskningsleder, ISF

Frivillighetsmeldinga: Visjoner eller mangel på visjoner?

Tirsdag 16. oktober 2007

Innledninger ved:

Karl Henrik Sivesind, forsker ved ISF

Trine Schei Grande, Venstre

Terje Winther, leder, De unges orkesterforbund (Unof)

Ap, LO og demokrati

Torsdag 26. april 2007

Innledninger ved:

Elin Haugsgjerd Allern, statsviter, forsker ved ISF

Kristin Clemet, CIVITA

Jorunn Bjørgum, professor i historie, UiO

Ordstyrer: Rune Karlsen, Institutt for samfunnsforskning

Økonomi – faget alle elsker å hate

Torsdag 15. mars 2007

Innledninger ved:

Kalle Moene, Universitetet i Oslo

Bent Sofus Tranøy, Universitetet i Oslo

Nils August Andresen, NUPI

Einar Lie, Universitetet i Oslo

Ådne Cappelen, SSB

Ordstyrer: Inés Hardoy, ISF

9.4 Presentasjonsseminarer

*Boklansering: Demokrati og ansvar*Lansering av boken *Demokrati og ansvar* av Henry Valen og Hanne Marthe Narud, i samarbeid med Damm.

Institutt for samfunnsforskning, 7. mars 2007

Presseseminar: Norske velgere. En studie av stortingsvalget 2005
Lansering av Bernt Aardal og medarbeideres bok *Norske Velgere. En studie av Stortingsvalget 2005*, i samarbeid med Damm.
Institutt for samfunnsforskning, 21. august 2007
Utgivelsen markerte også 50-årsjubileet for Valgforskningsprogrammet ved Institutt for samfunnsforskning.

9.5 Vilhelm Aubert Memorial Lecture

I samarbeid med Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi ved Universitetet i Oslo arrangerer instituttet årlig «Vilhelm Aubert Memorial Lecture». Forelesningen i 2007 ble arrangert 13. september ved Universitetet i Oslo. Foreleser var Nilüfer Göle, professor i sosiologi ved Ecole des Hautes Etudes i Paris.

Seminar ved Institutt for samfunnsforskning 12. september:
Reflections on secular modernity in the light of Islam

Åpen forelesning ved Universitetet i Oslo, 13. september:
Islam challenges social science: revisiting private-public

9.6 Arvid Brodersens minneforelesning

Fra 1998 har P.M. Røwdes stiftelse årlig holdt en åpen forelesning for å hedre Arvid Brodersen og P.M. Røwdes. Årets forelesning ble arrangert 24. oktober ved Institutt for samfunnsforskning.

Foredrag ved Tom Colbjørnsen: *Fra vannkraft til hjernekraft - konsekvenser for norsk arbeidsliv.*

Formidling

Forskningsresultater dokumenteres gjennom instituttrapporter, bøker, tidsskriftartikler, artikler i antologier og innlegg på vitenskapelige konferanser. Formidling av forskningsresultatene til oppdragsgiverne gjøres i hovedsak i form av rapporter eller artikler, men også gjennom foredrag, seminarer og offentlige avisinnlegg. I tillegg kommer den formidlingen som skjer gjennom undervisning og veiledning av studenter og stipendiater. Fullstendig oversikt over rapporter, artikler, bøker og konferansebidrag av er gitt i kapittel 8.

Internett er ISFs viktigste kanal for allmennrettet formidling. I 2007 har nettsiden www.samfunnsforskning.no hatt rundt 1200 besøkende per dag mot ca 900 i 2006 og ca 180 da vi startet registreringen våren 2003. I året som gikk etablerte ISF en ny formidlingstjeneste på nett, www.demokratibarometer.no. Barometeret måler helsetilstanden på det norske demokratiet, i hovedsak basert på egen forskning, men også offentlig tilgjengelig statistikk m.m. Mer om nettsidene i kapittel 10.4

10.1 Tidsskrifter

Tidsskrift for samfunnsforskning (TfS) ble startet av ISF i 1960. Det gis ut fire ganger årlig av Universitetsforlaget, med støtte fra instituttet og Norges forskningsråd. Hovedvekten legges på originalartikler av norske forskere basert på empiriske undersøkelser. Ved siden av å gjenspeile mangfoldet i norsk samfunnsforskning, gir tidsskriftet også plass for utdyping. Tidsskriftet publiserer bokanmeldelser, debattstoff og forskningspolitiske innlegg.

I 2007 har redaksjonen bestått av ansvarlig redaktør Karl Henrik Sivesind, med Elin Haugsgjerd Allern, Jan-Paul Brekke, Jo Saglie og Iselin Theien som medredaktører. Katrine Denstad er redaksjonssekretær. Redaksjonsrådet består av 11 medlemmer og er tverrfaglig sammensatt med representanter fra ulike forskningsmiljøer og landsdeler.

Abonnement på *Tidsskrift for samfunnsforskning* tegnes gjennom instituttets nettsider eller direkte hos Universitetsforlaget. Tidsskriftet er elektronisk

tilgjengelig for skjermlesning via www.samfunnsforskning.no. Enkelthefter og artikler kan kjøpes via www.idunn.no.

Søkelys på arbeidslivet er et vitenskapelig tidsskrift som henvender seg til forskere, utredere, saksbehandlere og beslutningstakere innenfor næringsliv, forvaltning og partene i arbeidslivet. Tidsskriftet har vi vært kjent som *Søkelys på arbeidsmarkedet*, men skiftet fra 2007 navn og fokus til *Søkelys på arbeidslivet*. Dette ble gjort for å signalisere en bredere tilnærming til området. Samtidig gikk vi fra 2 til 3 utgaver per år. Tidsskriftet formidler forskning om arbeidslivet i Norge og Norden. Hovedtemaene er arbeidsledighet og sysselsetting, arbeidsmarkedspolitikk, lønnsutvikling, arbeidsorganisering og arbeidsmiljø. Vekten ligger på empiriske studier av både kvalitativ og kvantitativ karakter.

Søkelys på arbeidslivet gis ut av instituttet med støtte fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet og Norges forskningsråd ved arbeidslivprogrammet. Pål Schøne var redaktør for tidsskriftet i 2007, fra nummer 2/2007, sammen med Ragnhild Steen Jensen. Øvrige redaksjonsmedlemmer var Erling Barth, Fredrik Engelstad, Trygve Gulbrandsen, Geir Høgsnes, Ragnhild Steen Jensen (til nr 2), Marianne Røed, Jon Rogstad og Johanne Severinsen (redaksjonssekretær)

Søkelys på arbeidslivet gjøres tilgjengelig digitalt fortløpende. Siste utgave kan kun leses på skjerm, mens tidligere utgaver kan skrives ut. Tidsskriftet distribueres av instituttet. Abonnement kan tegnes på samfunnsforskning.no.

ISF utgir tidsskriftet *Nordic Journal of Political Economy* (NOPEC), med Halvor Mehlum, Økonomisk institutt, UiO, som ansvarlig redaktør. Tidsskriftet kommer ut med to hefter i året og gjøres tilgjengelig digitalt fortløpende etter samme mønster som *Søkelyset*. Det arrangeres årlige NOPEC-seminarer.

I samarbeid med Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi ved Universitetet i Oslo, redigerer ISF årboken *Comparative Social Research*, utgitt av Elsevier Science. Fredrik Engelstad er ansvarlig redaktør. Medredaktører er Lars Mjøset, Grete Brochmann, Arnlaug Leira, Ragnvald Kalleberg. Idunn Seland er redaksjonssekretær. I 2007 utkom *Capitalisms Compared* (Vol. 24) redigert av Lars Mjøset og Tommy H. Clausen, og *Comparative Studies of Social and Political Elites*, redigert av Fredrik Engelstad og Trygve Gulbrandsen (Vol. 23).

10.2 ISF-rapporter

Sluttresultater fra instituttets forskningsprosjekter blir ofte trykket i instituttets rapportserie (se kapittel 8.1). Rapporter og tidligere utgitte arbeidsnotater kan lastes ned fra www.samfunnsforskning.no. Samme sted kan trykket versjon av rapportene (og alle bøker) kjøpes. I 2007 utga instituttet 12 rapporter, samme antall som i 2006 og 2005.

Siden mars 2003 har vi solgt en rekke rapporter og bøker på Internett, og i 2007 var inntektene for første gang på mange år større enn utgiftene ved trykking. Et stort antall rapporter er også lastet ned i fulltekst. Salget av rapporter har i alle år variert, så det er vanskelig å vurdere hvordan fulltekst på nett har virket på salget av trykte publikasjoner. Vi kan likevel slå fast at spredningen av forskningen har økt betydelig. Nytt i 2007 var at enkelte rapporter med interesse for et utenlands publikum på samme måte som bøker selges via Haugen bok (www.haugenbok.no). Dette åpner for bruk av kredittkort, noe som letter faktureringen mot utlandet.

10.3 ISF Sammendrag

Sammendrag av rapporter samles i *ISF Sammendrag*, som utgis kvartalsvis. Heftene inneholder også sammendrag av bøker utgitt på forlag og artikler publisert i norske og utenlandske tidsskrifter og antologier. Målgruppen for sammendragsserien er massemediene, offentlige myndigheter, organisasjoner og andre forskningsinstitusjoner. Abonnement på sammendragsserien er gratis og tegnes på nettet. Sammendragsserien har i 2007 hatt i underkant av 1300 abonnenter av trykket versjon. Digitalutgaven har ca. 70 abonnenter, mot noe under 50 i 2006. Vi håper tallet stiger også i 2008. I 2007 fikk sammendragsserien ny layout, samt at omtale av nye prosjekter kom til som nytt innhold.

Bytteannonser. I 2007 er vi byttet en rekke annonser med andre tidsskrifter. Sammendragsserien har sammen med TfS og Søkelys på arbeidslivet trykket annonser i hovedsak for Universitetsforlaget, men også bøker utgitt på andre forlag. Som motytelse er TfS og Søkelys på arbeidslivet blitt presentert med annonser i en rekke ulike tidsskrifter. Utgiftene til annonsering har derfor vært lavere enn forventet, ikke minst i forbindelse med omlegging av navn, profil og antall utgivelser av Søkelyset.

10.4 www.samfunnsforskning.no

Oppdatering og vedlikehold av instituttets nettsider er en vesentlig del av de ansattes formidlingsarbeid. Forskerne melder inn nye publikasjoner, prosjekter og arrangementer, samt bidrar med tekst til webnyheter, sammendragsserien og publikasjons- og prosjektpresentasjoner.

Nettsidene og innholdstypene har i hovedsak vært uendret i 2007. I gjennomsnitt hadde nettsiden ca 1200 unike besøkende per dag i 2007. Bruken har vært relativt jevnt fordelt gjennom hele året, med topper i begynnelsen av hver termin. Totalt har over 450.000 eksterne brukere besøkt samfunnsforsk-

ning.no i 2007 mot ca 300.000 i 2006 og 260.000 i 2005, 180.000 i 2004 og 60.000 i 2003.² Antall treff på sidene er høyt og skulle indikere at den typiske brukeren klikker seg inn på et stort antall sider per besøk. Antallet abonnenter på elektroniske nyheter er steget til 1035, mot 831 i 2006, 609 i 2005 og 375 i 2004. Tallene viser antall oppføringer totalt og ikke unike brukere. De som ikke abonnerer på alle nyheter (373 personer) kan være oppført på flere tematiske undergrupper.

Høsten 2007 startet ISF arbeidet med å bytte webpubliseringsløsning. Valget falt på EZ publish, og i løpet av 2008 vil det eksisterende innholdet (over 22.000 artikler) flyttes over i ny løsning. Publikum vil forhåpentlig merke liten endring da struktur og design i hovedsak vil forbli uendret. Påmelding, kjøp av rapporter og arrangementsoversikter er områder som vil få forbedret funksjonalitet.

10.5 Andre nettsider

I tillegg til den norske hovedsiden, drifter og vedlikeholder ISF en engelsk versjon; socialresearch.no, samt en rekke prosjektnettsteder. Nytt i 2007 var demokratibarometer.no som beskriver tilstanden i det norske demokratiet, hvordan dette utvikler seg og hvor godt det virker. For oversiktens skyld har vi valgt å dele presentasjonene i fire deler, knyttet til valg og representasjon, samtale og tillit, deltakelse og organisering og rettighetsfestet medvirkning i beslutninger. Grensene mellom de fire delene er likevel ikke skarpe. Målgruppene for demokratibarometer.no er skoleelever/studenter, forskere, byråkrater, journalister og andre interesserte. Formålet med demokratibarometer.no er å gi en bred oversikt over tilstanden til det norske demokratiet og viktige utviklingstrekk over tid, noe som igjen kan stimulere til debatt og videre forskning. Demokratiske idealer er sjelden realisert fullt ut. Det betyr at det er behov for kritiske blikk på flere side av vårt demokrati. For å nevne ett eksempel: hvem og hvor mange deltar, og på hvilken måte?

Av andre prosjektnettsteder kan nevnes samfunnsforskning.no/valg og /rowde og /EU.

---

2. Webalizer Version 2.01 benyttes som statistikkprogram. Programmet er satt opp til å ikke telle internt bruk, samt overse alle kjente søkemotorer. Ikke kjente søkemotorer utgjør en feilkilde tilsvarende +/- 20% for høye tall. Tallene oppgitt i årsmeldingen er justert for denne feilkilden. Totalt antall besøkende i 2007 er av programmet oppgitt til 613112.

10.6 Nettverksbygging og brukerkontakt

Utvikling og vedlikehold av faglige nettverk er avgjørende for alle deler av ISFs virksomhet, faglig så vel som økonomisk. Aktiviteten var høy i 2007 og ISF arrangerte eller var medarrangør på flere større konferanser. Eksempler kan være (se kapittel 9 for fullstendig oversikt):

- CINFOGO-konferansen «Citizen Participation in Policy Making», Bristol, 14. – 15. februar,
- Annual Conference EALE, Oslo, 20.-22. september
- 24-timersdemokratiet – demokrati, offentlighet og IKT, Oslo, 23. oktober
- Den nye velferdsstaten – politikkenes abdikasjon? Oslo, 15. november
- International conference on Culture and Power, Holmen, 13.-15. desember

Forskerne ved ISF har jevnlig møter med oppdragsgivere og brukergrupper. Til dels har det vært uformelle samtaler i forbindelse med rapportering fra prosjekter, til dels har brukerkontakten skjedd gjennom seminarer og møter. Årlig inviterer ISF oppdragsgivere og samarbeidspartnere til et Sensommer-treff som normalt samler rundt 200 personer til faglig påfyll og sosial myldring. Av åpne arrangementer rettet mot brukere, forskere, journalister og folk flest, kan nevnes kveldsdebatter (pizzaseminar) og boklanseringer (se liste i kap. 9).

10.7 Mediekontakt og formidling til allmennheten

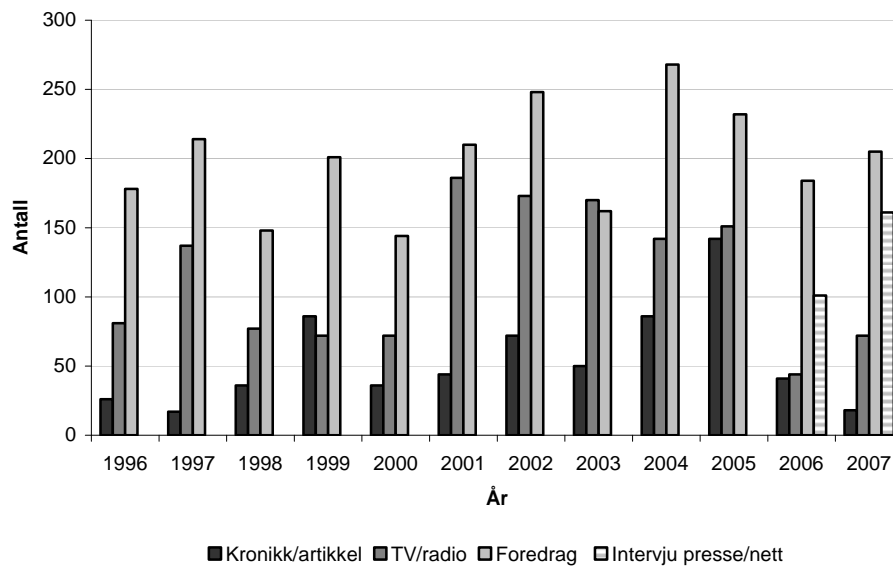
ISF abonnerer på elektroniske presseklipp fra Meltwater News. I løpet av året er det registrert 1626 treff der våre forskere eller instituttet er nevnt i et medieoppslag. Av disse ble det videreformidlet 238 saker på samfunnsforskning.no. Tallene for 2006 var nesten identiske 1628/210, mens 2005 ga 2384/282.

Figur 3 og tabell 4 viser ISF-ansattes egenrapporterte mediedeltagelse. Eksempelvis kan vi se at det ble forfattet 17 avisinnlegg av forskere ved ISF. Søylene lengst til høyre viser antall intervjuer i presse og på internett der våre forskere har uttalt seg. I 2007 ble det holdt 205 foredrag og innledninger rettet mot fagmiljøer og allmennheten mot 228 i 2006.

Data som bygger på hva de ansatte selv har innrapportert er et langt strengere mål enn tallene fra Meltwater News. Dette skyldes bl.a. at vi kun teller hovedoppslaget, og ikke alle underoppslag generert av f.eks. en NTB-sak. Aktiviteten er omtrent uendret siden året før, men med en klar nedgang

siden 2005. Tallene viser likevel at ISF i tråd med målsettingene var godt synlige i mediene i 2007.

Figur 3. Formidling 1996–2007

Tabell 4. Allmennrettet formidling 2002–2007

	Antall			Gjennomsnitt	
	2005	2006	2007	2002-2004	2005-2007
Avisinnlegg og kronikker skrevet av ISF-forskere	142*	30	17	69,5	67
Antall forskere	19	12	12		
Intervjuer i presse og på internett	-	121	161		
Antall forskere	19	27	10		
Innslag i radio og TV	151	44	72	161	89
Antall forskere	21	8	13		

** Antall ikke direkte sammenliknbart med de andre årene. Beregnet etter andre kriterier.

10.8 Annen forskningsformidling

I tillegg til deltakelse på seminarer og konferanser driver forskerne utstrakt formidling rettet mot andre fagmiljøer og allmennheten, i form av innledninger og foredrag.

Tabell 5. Annen forskningsformidling i perioden 1999–2007

Antall			Gjennomsnitt		
2005	2006	2007	1999-2001	2002-2004	2004-2006
232	184	205	200	220	207

Spørsmål knyttet til formidlingsaktivitetene ved Institutt for samfunnsforskning kan rettes til isf-info@samfunnsforskning.no eller informasjonsleder Jørgen Moland, 23 08 61 67.

Administrasjon og økonomi

11.1 Biblioteket

Biblioteket har 5 ansatte (4½ stillinger). I tillegg til ISF betjenes forskere ved Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA), ansatte ved Nasjonalt dokumentasjonssenter for personer med nedsatt funksjonsevne, samt biblioteker og andre eksterne brukere. Utlånet var i 2007 på 6.400 publikasjoner (tidsskriftsartikler, bøker, rapporter, statistikk), og det ble foretatt et tilsvarende antall lånefornyelser. Antall utlån fra egen samling var 3.500. Samlet antall fjernlån fra andre biblioteker var 2.900. Fjernlånet i Norge fordelte seg på 1.400 tidsskriftsartikler og 1.300 bøker, mens omkring 200 artikler og bøker måtte lånes inn fra biblioteker i utlandet. 80 artikler ble kopiert til eksterne lånere.

Bibliotekets katalog består nå av en database på omkring 51.300 bibliografiske referanser. Det meste er bøker, rapporter og statistiske publikasjoner, men databasen inneholder også en del registreringer av artikler i tidsskrifter og redigerte bøker. Omkring 900 referanser ble registrert i databasen i 2007. I tillegg ble en rekke tidsskriftshefter strekkode-registrert for interne utlån. Antall abonnementer på tidsskrifter og andre periodika er ca. 280. Bibliotekets samling er på totalt ca. 1.300 hyllemeter, fordelt på to avdelinger og fire magasiner.

Det ble utført en rekke tematiske litteratursøk i bibliografiske databaser etter ønsker fra forskerne, ikke minst i forbindelse med utarbeidelse av kunnskapsoversikter og ved igangsetting av nye forskningsprosjekter.

Biblioteket lastet ned 80 rapporter i fulltekst fra Internett til bruk for forskere i 2007. Omkring 900 artikler ble lastet ned fra fulltekst-databasen JSTOR, nærmere 120 av disse via biblioteket. 430 avisartikler ble benyttet fra ATEKST. I tillegg ble 130 artikler skrevet ut i fulltekst fra andre kilder på nettet.

Den psykologiske databasen PILOTS er en spesialdatabase om traumatisk stress som ble gjort tilgjengelig via ProQuest (tidligere Cambridge Scientific Abstracts - CSA) i 2007. Mot slutten av året ble det igangsatt nødvendig ar-

beid med sikte på oppgradering av bibliotekets datasystem Mikromarc. I året som gikk mottok biblioteket en større bokgave fra Henry Valens familie.

11.2 IT-avdelingen

IT-avdelingen har 3 ansatte, som betjener administrasjon og forskere ved ISF, NOVA og Nasjonalt dokumentasjonssenter for personer med nedsatt funksjonsevne.

Avdelingen er ansvarlig for et moderne lokalnett med Internett-forbindelse. De viktigste arbeidsområdene i avdelingen er drift og videreutvikling av lokalnettjenestene, enkel programutvikling innen databaser og regneark, og individuell brukerstøtte innen kontorprogrammer og statistikk.

Lokalnettet består av et ryggradsnett basert på multimode-fiber og 3 Ethernet-switcher med 1 gigabit-hastighet. Dette ble installert i 2003. Kapasiteten fordeles til brukerne med en hastighet på 100 megabit/sek. Internett-forbindelsen er på 2 megabit/sek., og går til Uninett AS, som også er ansvarlige for drift av tilknytningen. Vi har en 4 megabit-forbindelse til NOVAs kontorer i Fr. Nansensvei 17-19.

I dette nettet har vi i dag 8 servere, 5 med Novell Netware, 1 med Red Hat Linux og 2 med Microsoft Windows Server 2003. Til sammen er ca. 180 arbeidsplassmaskiner knyttet til nettet, der det også er 10 nettverksskrivere. Totalt har serverne mer enn 2 terabyte lagringsplass, og det skrives årlig ut omtrent 1 million sider på laserskriverne. Sikkerhetskopiering av data skjer til båndstasjoner av typen SuperDLT og LTO-3.

De mest brukte programmene er Microsoft Office til produksjon av dokumenter og figurer, samt enkle databasefunksjoner. Pegasus Mail brukes som e-postklient. SPSS, SAS og Stata dekker statistikkfeltet på en god måte. Adobe Acrobat, Photoshop, Illustrator og InDesign er også i bruk i administrasjonen og av enkelte forskere.

11.3 Sekretariatsoppgaver

Instituttet har siden 1992 vært regnskapsfører for *European Consortium for Sociological Research* (ECSR).

ISF utfører sekretariatsoppgaver for *P. M. Røwdes stiftelse – til støtte av forskning omkring norsk økonomisk utvikling*. Stiftelsen støtter forskning om norsk økonomisk utvikling, med vekt på handel og industri. P. M. Røwdes stiftelse utdeler årlig ett eller flere stipend på opp til 100.000 kroner. Fra 1998 arrangerer stiftelsen årlig en åpen forelesning for å hedre Arvid Brodersens minne (se kap. 9.5).

Fra 1997 er Norsk sosiologforenings sekretariat/medlemsarkiv lagt til instituttet.

11.4 Instituttets økonomi

Størstedelen av virksomheten ved ISF finansieres ved prosjektmidler og stipend fra Norges forskningsråd og ved oppdrag for virksomheter i offentlig sektor; se tabell 6. Oppdragsgivere i privat sektor og utenlandske kilder utgjør en mindre del. I tillegg mottar ISF en grunnbevilgning fra Norges forskningsråd. Denne bevilgningen skal dekke egeninitiert forskning, kompetanseheving og forskningsledelse. Instituttets nasjonale oppgaver er også blitt dekket av grunnbevilgningen. Det gjelder valgforskningsprogrammet, som er definert som nasjonal oppgave. ISFs bibliotek som også yter tjenester til eksterne brukere, blir definert som nasjonal oppgave og er finansiert over grunnbevilgningen. Dette opphører med virkning fra budsjettåret 2009. Grunnbevilgningen var i 2007 kroner 7.712.000. Av de samlede inntektene utgjorde grunnbevilgningen 18 prosent.

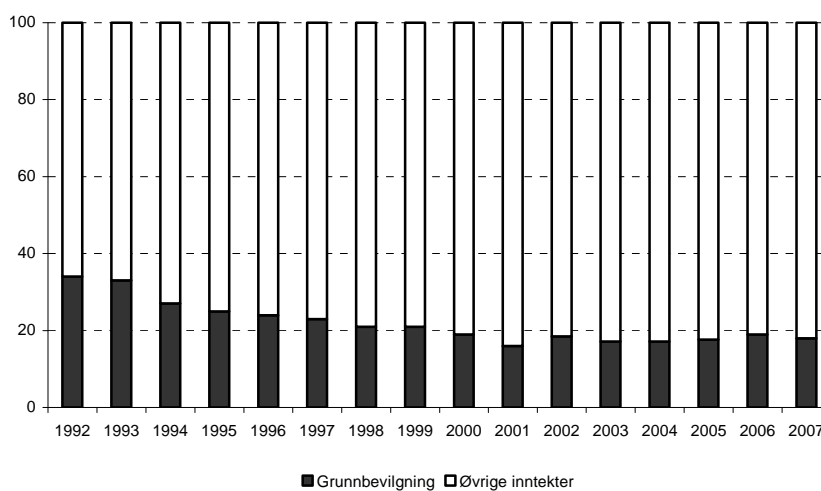
ISF har hatt to strategiske instituttprogrammer finansiert av Forskningsrådet. Disse bevilgningene utgjorde 4 prosent av instituttets totale inntekter i 2007. Fra prosjektene får instituttet inntekter i form av overhead. I 2007 utgjorde overheadinntektene kroner 10.304.613. Disse inntektene dekker utgifter til administrasjon og drift samt infrastrukturtenester. Kantinen, IT-avdelingen og biblioteket yter også tjenester til NOVA. Som vederlag for disse tjenestene mottar ISF en årlig overføring fra NOVA. For 2007 utgjorde NOVAs kostnader kroner 4.296.860 se tabell 6.

I forbindelse med utgivelsen av *Tidsskrift for samfunnsforskning*, der ISF er ansvarlig for det redaksjonelle arbeidet, mottar instituttet et tilskudd fra Norges forskningsråd. For 2007 utgjorde det kroner 80.000.

Resultatregnskap og balanse baserer seg på revisorbekreftede regnskapstall for 2007. For sammenligningens skyld er det tatt med tall for 2006. Regnskapet viser et underskudd på driftsresultatet på kroner 980.538 før finansielle poster. Etter finansielle poster er årets resultat et underskudd på kroner 263.655. Underskuddet skyldes ikke den regulære driften, men har sammenheng med en beregnet vekst i framtidig pensjonsforpliktelse til Statens Pensjonskasse på kr. 2.919.905.

Tabell 6. Finansiering av virksomheten (1000 kroner)

Bevilgninger/oppdrag	2007	2006
Norges forskningsråd, grunnbevilgning	7.712	7.789
Overført fra NOVA	4.296	4.176
Norges forskningsråd, prosjekter	7.466	12.597
Departementer	6.446	5.751
Næringsliv	693	2.623
Interesseorganisasjoner	1.452	707
Utenlandske	1.293	1.782
- Herav EU prosjekter	(306)	(350)
- Herav andre	(987)	(1605)
Samarbeidsprosjekter	11.930	2.448
- herav Norges forskningsråd	(11.669)	(2.271)
- herav andre forskningsinstitusjoner	(261)	(177)
Andre	259	233
Publikasjoner/diverse	290	178
Sum	41.837	38.284

Figur 3. Grunnbevilgningens andel av total virksomhet inkl. Prosent

11.5 Regnskap

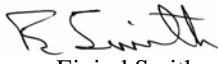
Resultatregnskap pr. 31.12.2007

	2007	2006
	Hele kroner	Hele kroner
Driftsinntekter		
Grunnbevilgning	7.712.000	7.788.851
Overført fra NOVA	4.295.860	4.175.734
Prosjekter	29.508.417	26.182.986
Andre inntekter	320.262	136.857
Sum inntekter	41.836.539	38.284.428
Utgifter		
Lønn, honorar, arb.avgift m.m., note 3, 4 og 5	31.725.713	25.928.677
Prosjekt- og driftskostnader, <i>note 5</i>	10.902.864	12.163.321
Ordinær avskrivning, <i>note 2</i>	188.500	215.500
Sum utgifter	42.817.077	38.307.498
Driftsresultat	(980.538)	(23.070)
Finansinntekter og finanskostnader		
Renter	716.883	523.445
Sum finansielle poster	716.883	523.445
Årets resultat	(263.655)	500.375
Overskudd/underskudd mot egenkapital	(263.655)	500.375

Balanse pr. 31.12. 2007

	2007	2006
	Hele kroner	Hele kroner
Eiendeler		
Anleggsmidler		
Eiendom, <i>note 2</i>	4.382.500	4.525.000
IT-utstyr, <i>note 2</i>	46.670	46.000
Sum anleggsmidler	4.429.170	4.571.000
Omløpsmidler		
Fordringer	460.061	
Debitorer	844.296	-
Forskuddsbetalte fordringer	226.323	-
Forskudd ansatte	56.064	36.697
Sum fordringer	1.586.744	36.697
Bankinnskudd		
Bank, post, <i>note 1</i>	20.448.372	22.018.466
Sum omløpsmidler	22.035.116	22.055.163
Sum eiendeler	26.464.286	26.626.163
Egenkapital og gjeld		
Egenkapital		
Grunnkapital 31/12,	5.374.000	5.374.000
Driftsfond, <i>note 6</i>	8.286.306	8.549.960
Sum egenkapital	13.660.306	13.923.960
Langsiktig gjeld		
Pensjonsforpliktelse, <i>note 7</i>	4.467.681	1.547.776
Sum langsiktig gjeld	4.467.681	1.547.776
Kortsiktig gjeld		
Kreditorer	2.808.029	5.401.495
Forskuddstrekk, arb.giv.avgift, merverdiavgift m.m.		
note 5	2.722.853	2.236.018
Annen kortsiktig gjeld, <i>note 5</i>	2.518.001	3.516.913
Skyldig AFP	287.416	
Sum kortsiktig gjeld	8.336.299	11.154.427
Sum egenkapital og gjeld	26.464.286	26.626.163

Oslo 25. februar 2008

Eivind Smith
Styreleder

Anne Kari Lande Hasle

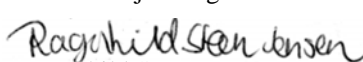
Terje Hauger

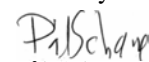
Aanund Hylland

Dag Album

Ragnhild Steen Jensen

Pål Schøne

Ann-Helén Bay
Direktør

Regnskapsprinsipper og noter 2007

Generelt

Regnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med regnskapsloven og god regnskapskikk. Regnskapet bygger på det historiske kost-prinsippet. Kostnadene sammenstilles med og kostnadsføres samtidig med de inntekter kostnadene kan sammenstilles med. Regnskapet er satt opp og basert på fortsatt drift.

Klassifisering

Fordringer og gjeld klassifiseres som omløpsmidler/kortsiktig gjeld dersom de forfaller innen ett år. Øvrige eiendeler klassifiseres som anleggsmidler.

Inntektsføring av prosjekter

ISF inntektsfører prosjektmidler i samsvar med påløpte kostnader. Overskytende midler står som fordring eller gjeld i balansen.

Vurderingsregler

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Varige driftsmidler aktiveres og avskrives dersom de har levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr. 15.000,-. Varige driftsmidler vurderes til historisk kost med fradrag for bedriftsøkonomiske avskrivninger. Avskrivninger baseres på en vurdering av driftmidlenes økonomiske og tekniske levetid. Stiftelsen benytter lineære avskrivninger for avskrivning av varige driftsmidler. Avskrivningssatsene er gjengitt i note 2.

Note 1 – Bundne midler

Bundne skattetrekkmidler utgjør kr. 1.794.957

Note 2 – Anleggsmidler

	Bygg	IT/Inventar
Kostpris 1/1	5.662.500	3.244.529
Årets tilgang	-	46.000
Kostpris 31/12	5.662.500	3.290.529
Samlede avskrivninger	2.280.000	3.244.529
Kostpris tomt	1.000.000	-
Bokført verdi 31/12	4.382.500	46.670
Årets avskrivning	142.500	46.000

Årets avskrivninger

Munthes gate 31 ble bygget i 1960. Antatt levetid er beregnet fra 1992 på 40 år.

Note 3 – Antall ansatte

Antall årsverk har i 2007 vært 52.

Note 4 – Ytelser til ledende personer m.v.

Lønn til daglig ledelse har i 2007 vært kr. 794.013. Styret har fått utbetalt en samlet godtgjørelse på kr.87.000. Godtgjørelse til revisor har i 2007 vært kr. 104.750.

Note 5 – Spesifisering av poster i resultatregnskapet

	2007	2006
Spes. 1: Lønn, honorar, arb.giv.avgift, pensjon og forsikring		
Lønn og feriepenger	23.520.002	21.118.389
Arbeidsgiveravgift	3.154.226	2.777.225
Pensjonskostnad	4.535.276	1.668.238
Andre ytelser	516.208	269.825
Sum lønn, honorar, arb.giv.avgift ,pensjon og forsikring	31.725.713	25.928.677
Spes. 2: Prosjekt- og driftskostnader		
Spesielle prosjektkostnader	3.002.082	6.683.805
Faglige reiser	858.402	872.102
Seminarer	339.193	371.480
Maskiner, inventar, utstyr	209.868	166.447
Transport og annonser	91.170	124.961
Personalkostnader, velferd, forsikring	156.312	367.170
Kjøp av datamateriale	1.869.466	2.757
Kjøp av tjenester fra NOVA	613.016	524.351
Honorarer	581.312	-
Trykking, info	373.854	395.612
Porto og telefon	262.417	252.934
Tidsskrifter, bøker, online og artikkelkopier	984.663	945.511
IT-vedlikehold, programvare og nettverkkostnader	714.795	718.362
Kantine, drift	80.069	60.624
Kopiering og rekvisita	597.525	534.918
Eiendom	127.254	73.146
Diverse utgifter	41.453	69.141
Sum prosjekt- og driftskostnader	10.902.864	12.163.321
Spes. 3: Forskuddstrekk		
Arbeidsgiveravgift, Statens pensjonskasse og merverdiavgift		
Forskuddstrekk	1.128.176	1.087.920
Arbeidsgiveravgift	510.756	520.153
Statens pensjonskasse	1.083.921	591.573
Merverdiavgift		36.372
Sum forskuddstrekk, arbeidsgiveravgift, Statens pensjonskasse og merverdiavgift	2.722.853	2.236.018
Spes. 4: Annen kortsiktig gjeld		
Påløpte feriepenger	2.415.839	2.947.284
Påløpte kostnader	102.162	569.629
Sum annen kortsiktig gjeld	2.518.001	3.516.913

Note 6 – Grunnkapital

Fra og med 2002 er egenkapitalen delt i grunnkapital og driftsfond. Stiftelsens grunnkapital utgjøres av bokført verdi pr. 31/12-2002 av eiendommen Munthesgate 31/Fuglehauggata 6, den del av den derværende bygningsmasse som eies av Institutt for samfunnsforskning, samt et beløp på kr. 279.000

Note 7- Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelse

2. Pensjonsforpliktelse	31.12.2006	01.01.2007	31.12.2007
	Bokført	Faktisk	Bokført
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse (PBO)	45 424 122	54 893 468	60 745 392
Eventuell planendring		0	
Pensjonsmidler	-39 683 242	-35 869 450	-39 353 667
Netto påløpt pensjonsforpliktelse	5 740 880	19 024 018	21 391 725
Ikke resultatført planendring	0		0
Ikke resultatført implementering	0		0
Ikke resultatførte estimatendringer og avvik	-4 942 206		-17 476 144
Balansført netto pensjonsforpliktelse før arbeidsgiveravgift	798 674		3 915 581
Arbeidsgiveravgift	112 610		552 100
Balansført netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift	911 284		4 467 681

5. Økonomiske forutsetninger og amortisering	2006	2007
Avkastning på pensjonsmidler	5,00 %	5,50 %
Diskonteringsrente	5,00 %	4,70 %
Årlig lønnsvekst	3,50 %	4,50 %
Årlig G-regulering/regulering av løpende pensjoner	3,50 %	4,25 %
Korridor	10 %	10 %
Amortiseringsfaktor – planendring	14	17
Amortiseringsfaktor – estimatavvik	14	17
Arbeidsgiveravgift (sats)	14,10 %	14,10 %